

ZrNjE

iz Cerkvenjaka

GLASILO OBČINE CERKVENJAK

ŠTEVILKA 74, 6. APRIL 2023



Pomlad in velikonočni dnevi z brstenjem in cvetjem nakazujejo sadove vloženega truda in potrjujejo upanje. Dan upora proti okupatorju in 1. maj – praznik dela pa naj potrdita ponos in veljavo častnega in poštenega dela. Spoštujte te vrednote v prazničnem in sproščenem vzdušju!

Organi občine, organizacije in društva, uredništvo in sodelavci Zrnja

IZ VSEBINE

Razvoj Občine Cerkvenjak je na pravi poti	2
Naložbe v občini v letu 2023	7
Dogajanja od zime do pomladi	10
Iz organizacij, združenj, društev in klubov	19
Iz šole in vrta	30
Med našimi ljudmi	35



POGOVOR Z ŽUPANOM OBČINE CERKVENJAK MARJANOM ŽMAVCEM

RAZVOJ OBČINE CERKVENJAK JE NA PRAVI POTI

Občina Cerkevjak, ki se je že leta 2020 uvrstila med enajst finalistk za nagrado Zlati kamen za razvojno najbolj prodorno občino v regiji vzhodna Slovenija, je letos od tega projekta zopet dobila priznanje za uspešni razvojni položaj v letu 2023 - Srebrni certifikat ISSO. Zlati kamen je sistem za spodbujanje in spremljanje razvoja lokalnih skupnosti in kakovosti življenjskih pogojev v njih. Kako razvojno so občine naravnane in prodorne, ocenjuje poseben strokovni svet sistema Zlati kamen, v katerem so strokovnjaki iz treh največjih slovenskih univerz ter nekaterih strokovnih institucij, ki spremljajo razvojna prizadevanja v Sloveniji. Ob tem pomembnem priznanju, ki ga je za razvojna prizadevanja prejela Občina Cerkevjak, smo se o doseženem in prihodnjem razvoju občine pogovarjali z njenim županom Marjanom Žmavcem.



Marjan Žmavc: Na priznanje, ki ga je Občina Cerkevjak prejela za uspešen razvojni položaj v letu 2023 od projekta Zlati kamen, smo lahko ponosni vsi Cerkevjačani in Cerkevjačanke, ki si prizadevamo za razvoj kraja in občine.

Kaj za občino pomeni priznanje, ki ga je letos v okviru sistema Zlati kamen ponovno prejela Občina Cerkevjak?

To priznanje pomeni, da je razvoj v naši občini na pravi poti. Strokovnjaki v okviru sistema Zlati kamen namreč sistematično proučujejo razvoj lokalnih skupnosti pri nas. Vsako leto pretresejo razvojne dokumente vseh občin v Sloveniji ter izvedejo analizo ISSO, ki vključuje bazo podatkov z vsemi ključnimi razvojnimi kazalniki za slovenske občine. Izvedejo tudi oceno strateškega delovanja in politične kulture v posameznih občinah. Razvojno naravnost občin presojujejo na osnovi 60 kazalnikov iz osmih tematskih področij. Vsako leto pregledajo spletne strani vseh občin, več sto člankov o razvoju občin v občinskih glasilih in splošnih medijih, številne občinske strategije ter druge ključne strateške dokumente. Po pregledu teh dokumentov vse primerljive podatke analizirajo ter izračunajo razvojne indekse za vse občine. Če strokovnjaki po vsem tem ugotovijo, da se občina uspešno razvija in ji podelijo priznanje za razvojni preboj, je to lepo in veliko priznanje, na katero smo lahko ponosni vsi Cerkev-

njačani in Cerkevjačanke, saj si vsi na različne načine prizadevamo za hitrejši razvoj naše lokalne skupnosti in za boljše pogoje za gospodarsko rast in življenje v njej. Priznanje kakovosti, ki ga je Občina Cerkevjak prejela, potrjuje, da je njen razvoj ambiciozen, prodoren in na pravi poti.

Med najpomembnejše kazalnike razvoja sodijo demografski podatki. Kako kažejo za Občino Cerkevjak?

Demografski podatki za Občino Cerkevjak se izboljšujejo, kar je razvidno tudi iz uradnih podatkov Statističnega urada Republike Slovenije. Zadnji podatki tega urada so za leto 2022. Konec lanskega leta je imela Občina Cerkevjak 2.179 prebivalcev, kar je kar za 167 več kot deset let nazaj. Število rojstev na območju občine ostaja več ali manj konstantno, medtem ko se povečuje število prebivalcev, ki so se priselili v našo občino. Priselitveni prirast prebivalstva je po zadnjih uradnih podatkih, ki so za leto 2021, znašal 8,4 na tisoč prebivalcev. To, da se ljudje v Cerkevjak, iz katerega so se v preteklosti mnogi izselili, sedaj priseljujejo, je najboljši pokazatelj, da je naš razvoj na pravi poti. Tudi povprečna starost prebivalcev Cerkevjaka je bolj ugodna oziroma nižja od povprečja v Sloveniji. Povprečna starost prebivalcev v Sloveniji je 43,7 let, v Občini Cerkevjak pa 41,3 leta. Po zadnjih uradnih podatkih statističnega urada, ki se nanašajo na leto 2021, je bilo v Cerkevjaku 107 otrok, vključenih v predšolsko vzgojo, desetletje pred tem pa zgolj 53. Osnovnošolcev je bilo leta 2021 213, desetletje prej pa 195. Na višjih in visokih šolah ter fakultetah pa je predlani študiralo 63 Cerkevjačank in Cerkevjačanov. Kdor se količkaj spozna na demografijo, bo ugotovil, da so to zelo spodbudni podatki, ki kažejo na resen, ne navidezen razvoj. Trenutno študira več mladih Cerkevjačank in Cerkevjačanov, kot jih je pred dobrim desetletjem hodilo v vrtec.

Prebivalci se na območje naše občine priseljujejo, ker imamo tukaj vse, kar imajo v večjih urbanih središčih: vrtec, šola, zdravstveno ambulanto, športno-rekreatijski center, kulturni dom, trgovine, gostinske lokale, pošto, bankomat in urejeno komunalno in cestno infrastrukturo, poleg tega pa še čudovito naravno okolje. Na območje občine se priseljujejo v glavnem mlajše družine, pa tudi upokojenci, ki želijo jesen življenja preživeti v naravnem okolju in med prijaznimi in gostoljubnimi ljudmi. K temu, da je življenje v Cerkevjaku zares prijetno, veliko prispeva tudi bogato društveno življenje, saj se vedno nekaj dogaja. Kdor si bolj želi miru v naravi, pa se ga lahko pri nas tudi naužije.

Kako pa poteka priseljevanje v občino?

Za našo občino je značilna razpršena poselitev, zato se tudi novi prebivalci priseljujejo v občino v hiše v razpršeni gradnji. Le tu in tam nastajajo nekoliko večja naselja. Tako je zraslo novo naselje v Cogetincih, kmalu pa bodo začeli graditi novi manjši naselji tudi v Andrencih in Smolincih. K priseljevanju je prispevala tudi izgradnja stanovanjskega bloka, ki ga je pred leti v središču Cerkevjaka zgradilo podjetje Juven d.o.o. iz Benedikta. To podjetje namerava zgraditi še dva stanovanjska bloka s po dvanajstimi stanovanji v Cerkevjaku pod cerkvijo. Zemljišče zanj je že odkupilo, občina pa je do prihodnjih blokov že zgradila cesto. Stanovanja v bloku so za mlade bolj dostopna, saj njihov nakup stane precej manj kot gradnja hiše.

Je na območju Občine Cerkevjak dovolj gradbenih parcel za gradnjo individualnih hiš, saj se je zaradi priključka na avtocesto interes zanje v zadnjih letih krepko povečal?

Gradbenih parcel dejansko že primanjkuje, saj jih marsikdo ne proda, ker jih želijo ohraniti za svoje otroke. Zato smo v občini že pristopili k spremembam občinskega prostorskega načrta. Pričakujem, da se bo po teh spremembah število zazidljivih parcel povečalo. Občanke in občani predloge za spremembo občinskega prostorskega načrta še lahko vložijo na občino. Postopek spreminjanja občinskega prostorskega načrta pa je po naši zakonodaji zelo zapleten in



Srebrni certifikat ISSO, ki ga je prejela Občina Cerkevjak.

dolgotrajen, saj je treba uskladiti interese številnih deležnikov v prostoru, zato ne pričakujem, da bodo spremembe sprejete letos.

Kako pa je z gospodarskim razvojem na območju občine?

Tudi pogoji za gospodarski razvoj se izboljšujejo. Pred desetletjem je bilo na območju naše občine po uradnih podatkih statističnega urada 94 poslovnih subjektov, po zadnjih podatkih pa jih je že 131. Število delovno aktivnih prebivalcev je bilo pred desetletjem 814, po zadnjih podatkih pa jih je 924. Stopnja delovne aktivnosti je bila pred desetletjem 55,9-odstotna, po zadnjih podatkih pa je 62,7-odstotna in le še malce zaostaja za republiškim povprečjem. Včasih je bilo Cerkvjenjačankam in Cerkvjenjačanom težko najti zaposlitev, danes pa jo najdejo mnogo lažje, bodisi v domači občini ali izven nje. Nekateri pa najdejo delo tudi v sosednji Avstriji, saj velja v Evropski uniji prost pretok ljudi in blaga. Zaradi vsega tega so se izboljšale tudi socialne razmere na območju občine.

Poslovno obrtna cona v Brengovi je že nekaj časa do konca zasedena, kar tudi pričča o gospodarskem razvoju. Ali namerava občina to cono še širiti?

Za širitev si prizadevajo že nekateri podjetniki, ki imajo v poslovno obrtni coni svoje prostore, ki bi jih radi razširili. Občina bo poskrbela za širitev cone v manjšem obsegu. Problem je, da za večjo širitev cone v ravninskem delu v dolini ni dovolj prostora. Nekaj zemljišč še je, vendar so v zasebni lasti.

Občina Cerkvjenjak sodi tudi med občine z razvitim kmetijstvom. Kako napreduje ta panoga?

Na območju občine imamo okoli 230 kmetij. Za manjše in srednje kmetije občina objavlja razpis, s katerim si prizadevamo pospešiti njihov razvoj. Letos je za kmetijski razpis občina namenila 22 tisoč evrov. Vsako leto se na občinski razpis za kmetijstvo prijavi toliko interesentov, da razpisna komisija razdeli vsa razpoložljiva sredstva.

Zadnja melioracija in komasacija na območju občine je bila izvedena v Andrenški dolini. So lastniki zemljišč z njenim izhodom zadovoljni?

Velika večina je zadovoljnih, saj imajo sedaj lastniki večje komplekse skupaj, poleg tega pa je tudi večja kakovost zemljišč, ki niso več na močvirnatih tleh, ker so uredili odvodnjavanje. Zaradi večje kakovosti zemljišč so tudi pridelki večji in bolj kakovostni.

Ali občina načrtuje še kakšno melioracijo in komasacijo v naslednjih letih?

V zvezi s tem so na potezi kmetje oziroma lastniki zemljišč, da dajo predloge. Verjetno bi se še marsikje dalo z melioracijo in komasacijo izboljšati kakovost in zložbo zemljišč in s tem tudi gospodarjenje na njih.

Za razvoj občine je pomembno tudi, kako je razvita na področju komunale.

Kar se vode tiče, imajo več ali manj vsa gospodinjstva pitno vodo iz javnega vodovoda. Gre še samo za to, da povečamo kakovost oskrbe in kakovost pitne vode. Zato občina obnavlja vodovod Cenkova – Cogetinci. V Župetincih bo občina na novo zgradila več kot kilometer vodovoda v dolini. V Grabonoškem vrhu pa bo občina poskrbela, da bo vaški vodovod prevezan na javni vodovod.

Kako pa je z izgradnjo kanalizacije oziroma z gradnjo čistilnih naprav?

Kar se pa tiče čistilnih naprav in kanalizacije, jih je občina že zgradila, kolikor je bilo glede na razgibanost terena in na razpoložljiva sredstva iz Evropske unije mogoče narediti. Trenutno Evropska unija ne zagotavlja več sredstev za tako majhne čistilne naprave, kot bi jih morebiti še lahko gradili na območju naše občine. Evropska unija sofinancira samo izgradnjo velikih čistilnih naprav, ki so zgrajene za več kot 2000 populacijskih enot, to je toliko, kot ima Občina Cerkvjenjak vseh prebivalcev. Zato občina sofinancira izgradnjo individualnih čistilnih naprav. Vsako leto sofinanciramo gradnjo okoli desetih malih čistilnih naprav na osnovi razpisa. Tistim, ki se na razpis prijavijo in jo tudi zgradijo, občina sofinancira 1500 evrov stroškov izgradnje male čistilne naprave.

Kako pa je z oskrbo z elektriko?

Elektro Maribor posodablja električno omrežje, kljub temu pa imajo ponekod še težave, ker imamo na območju občine še veliko nadzemnih kablov. Marsikje omrežje ne zdrži potreb oziroma želja, ki jih imajo občani. Ponekod imajo probleme s priključno močjo, zlasti na velikih kmetijah in obrtniki, ki niso v poslovno-obrtni coni v Brengovi. V tej coni je oskrba z električno energijo zadovoljiva.

Največ problemov imajo tisti, ki si želijo zgraditi sončno elektrarno. Te je mogoče graditi samo tam, kjer je tudi omrežje prilagojeno ne samo za oskrbo, temveč tudi za proizvodnjo električne energije. Interes za sončne elektrarne je v zadnjem času vse večji, medtem ko razvoj omrežja temu ne sledi. K temu so prispevali tudi ukrepi v času covida, s katerimi so nižali ceno računov za »elektriko« z ukinitvijo odvajanja omrežnine elektro podjetjem. Zato ta podjetja niso imela dovolj sredstev za posodabljanje omrežja. Občina je redno v stiku z Elektrom Maribor in PE Gornja Radgona, ki pokriva naše območje. S skupnimi močmi rešujemo urgentne primere. Predstavniki tega podjetja so pripravljene priskočiti na pomoč, kjer je to mogoče ter so dojemljivi za naše probleme, kolikor jim sredstva za investicije to dopuščajo.

V Slovenskih goricah se zaradi ilovnatih in lapornih tal pogosto plazi. Kako rešujete probleme plazov?

V preteklosti se je zaradi strukture tal večkrat splazilo na kmetijskih površinah in na cestni infrastrukturi. Nekaj plazov so sanirali lastniki zemljišč sami, nekaj jih je sanirala država, nekaj pa tudi občina, zlasti na občinskih cestah. Že nekaj časa se plazi na cesti Cogetinci – Cenkova blizu domačije Kuri. Ta plaz je tudi evidentiran v državni spletni sistem E-plaz za zgodnje opozarjanje pred zemeljskimi plazovi. Tam bo potreben večji poseg v naslednjih letih, upamo tudi ob pomoči države. Pred nedavnim je država že sanirala plaz na regionalni cesti proti Vitomarcem pri odepu za Stanetinec in Andrence.

Ali modernizacija občinskih cest poteka po načrtu?

Razpis za izgradnjo dveh cest Brengova-Vodule-Rajniš in Kormarnica-Kunova je občina ponovila, saj so bile cene, ki so jih izvajalci ponudili na prvem razpisu, za občino previsoki. Sedaj upamo, da bodo na ponovljenem razpisu cene za modernizacijo omenjenih cest bolj sprejemljive.

V starih časih je bilo na območju Občine Cerkvjenjak kar nekaj »črnih« odlagališč odpadkov. Kako je sedaj s tem?

Za odvoz smeti, ki jih na območju Občine Cerkvjenjak zbiramo ločeno, redno skrbi podjetje Saubermacher Slovenija d.o.o.

Kdor ima večjo količino kosovnih odpadkov, pa lahko enkrat letno pokliče to podjetje, da mu brezplačno odpeljejo do 3 kubične metre odpadkov, lahko pa jih tudi sam odpelje v Saubermacherjev zbirni center v Lenartu in tam odloži brezplačno ob predložitvi plačane položnice. Zaradi takšnega režima ravnanja z odpadki, »črnih« odlagališč na območju občine praktično nimamo več.

Večji problem kot »divja« odlagališča odpadkov so odpadki, ki jih ljudje odmetavajo ob regionalnih in tudi lokalnih cestah. Sliši se neverjetno, pa je vendarle res – nekateri skozi okno avtomobila vržejo v obcestni jarek prazno pločevinko od piva ali prazno plastenko od soka ali vode. To res ni lepo in še manj ekološko ozaveščeno. Pločevinke, plastenke in druge odpadke ob cestah pobirajo naši režijski delavci, pa tudi nekateri domačini, ki si za to zaslužijo vsjo pohvalo. Na vse, ki odpadke mečejo v obcestni jarek, pa apeliram, naj tega ne počnejo več, saj odpadkov zares ni težko odložiti na pravo mesto.

Občina vsako leto spomladi organizira tudi tako imenovano »raboto«, ko občanke in občani skupaj čistijo javne površine v svoji okolici. Zaradi epidemije covida »rabote« dve leti ni bilo, letos pa je zopet bila pred cvetno nedeljo. Udeležilo se jo je veliko občank in občanov, občina pa je poskrbela za malico.

Občina si prizadeva tudi za razširitev vrtca, saj se, kot ste povedali, število otrok v občini povečuje.

Tako je. Kapacitete vrtca so trenutno polno zasedene, zato je širitev nujna. Trenutno lahko vrtec sprejme 110 otrok, z dograditvijo

štirih novih oddelkov pa jih bo lahko sprejel še 80 več. Število priselitev se povečuje in se bo glede na razvojne načrte in načrtovane investicije še povečevalo, zato bo tudi otrok več. Cerkevnik vse bolj pridobiva urbani značaj, na kar kaže že zunanja podoba kraja.

Bo osnovna šola dovolj velika za potrebe, ki jih bo prinesel razvoj?

Kmalu bo tudi osnovna šola premajhna. Trenutno jo obiskuje 230 osnovnošolk in osnovnošolcev, kmalu pa jih bo glede na današnje število otrok v vrtcu več. Osnovno šolo je občina energetsko sanirala, poleg tega pa je delno uredila mansardo, v kateri bo prostor za knjižnico in za glasbeno šolo. Prej kot slej pa bo treba šolo razširiti. Verjetno jo bo nujno nadzidati, saj prostora za širitev ni več veliko. Seveda pa bodo o tem svoje povedali strokovnjaki.

Občini Cerkevnik, ki ima svojo ambulanto, je pred leti uspelo pridobiti tudi program družinskega zdravnika.

To, da imamo zdravnika specialista družinske medicine v Cerkevniku, je velika pridobitev, še zlasti za starejše, ki zdravniška najbolj potrebujejo. Občina si prizadeva, da bi pridobili tudi program za zobozdravnika, saj ima občina urejeno ambulanto za zobozdravstvo. Program nam lahko zagotovi Zdravstveni dom Lenart, saj spadamo v njihovo zdravstveno mrežo. Interes koncesionarjev, ki bi bili pripravljeni opravljati zobozdravstveno dejavnost v Cerkevniku, obstaja.

Občina namerava kupiti tudi prostor za lekarno.

Občina ima v proračunu zagotovljena sredstva za nakup lokala za lekarno. Lekarna bo v novem trgovsko-poslovnem objektu, ki je zrasel na nekdanji Zimičevi domačiji. Lekarna bo velika pridobitev za občanke in občane, saj bodo imeli potem v domačem kraju vse storitve na področju osnovnega zdravstva od zdravnika do lekarne.

Cerkevnik postaja tudi trgovsko središče v osrednjih Slovenskih goricah ...

Kar nekaj trgovin že imamo, pa še zadrugo in bencinski servis, da o pošti in bankomatu niti ne govorimo. Tako lahko občani tako rekoč

vse nakupe opravijo v domačem kraju. Upam, da bo kmalu odprt tudi nov trgovsko-poslovni objekt, ki ga gradi zasebno podjetje Masiv iz Gornje Radgone. V njem ne bodo nakupovali samo domačini, temveč tudi prebivalci iz krajev izven naše občine, ki gravitirajo v Cerkevnik. Poleg tega je preko središča naše občine tudi veliko tranzitnega prometa. Tudi za potnike v tranzitu je lahko dobra trgovina v Cerkevniku zelo zanimiva. Lepo je tudi, da bo ob trgovsko-poslovnem objektu tudi parkirišče, ki smo ga pred trgovinami doslej pogrešali.

Cerkevnik je bil že od nekdaj tudi pomemben center ljubiteljske kulture.

To tudi ostaja. Nosilec kulturne dejavnosti je Kulturno društvo Cerkevnik s svojimi tremi sekcijami: mešani pevski zbor, folklorna skupina in dramska sekcija. Upam, da bo letos društvu uspelo pripraviti tradicionalni festival narodno zabavne glasbe »Slovenskogoriški klopotec«. Lani, ko je bilo še delno covidno leto, je bilo zanj premalo prijavljenih ansamblov. Na področju ljubiteljske kulture deluje tudi Društvo upokojencev Cerkevnik s svojo sekcijo ljudskih pevcev, Združenje Slovenskogoriški forum s svojimi razpravami o kulturi in založniško dejavnostjo, Društvo General Master s svojimi predavanji, druga društva in še zlasti Osnovna šola Cerkevnik - Vitomarci, ki je središče kulturnega življenja mladih.

Pred nami je velika noč, kmalu pa ji sledita še dva praznika. Kaj ob teh praznikih, ko se bodo lahko ljudje tudi malce odpočili, želite občankam in občanom.

Vsem občankam in občanom želim, da bi največji cerkveni praznik preživeli v skladu s tradicijo, tako kot je pri nas tudi v navadi. Društvo kmečkih žena in deklet je pred praznikom pripravilo razstavo velikonočnih dobrot, za kar jim gre vsa zahvala. Bližata se tudi dan upora proti okupatorju in mednarodni praznik dela – 1. maj. Vsem občankam in občanom čestitam ob vseh teh praznikih in jim želim čim več zadovoljstva v prazničnih dneh in uspehov pri nadaljnjem delu.

Tomaž Kšela

IZ DELA ORGANOV OBČINE CERKVENJAK

2. redna seja občinskega sveta

SPREJELI PRORAČUN 2023

Imenovali so nadzorni odbor in Statutarno pravno komisijo. Podžupan je Franci Zorko

Na zadnji lanski seji občinskega sveta, 12. decembra, sicer pa drugi v novi sestavi, so svetniki in svetnici sprejeli občinski proračun Občine Cerkevnik za leto 2023. Seznanili so se s poklicnim opravljanjem funkcije župana Marjana Žmavca in imenovali nadzorni odbor Občine Cerkevnik. Imenovali in potrdili so tudi Statutarno pravno komisijo. Župan Marjan Žmavc je svetnike, od katerih je eden manjkal zaradi bolezni, seznanil s svojo odločitvijo o imenovanju podžupana. To bo Franci Zorko.

Najpomembnejša točka te druge seje je nedvomno bil Odlok o proračunu občine za 2023. Ta je od prvega branja, še v stari sestavi občinskega sveta, kjer je bil soglasno potrjen, dočakal nekaj manjših sprememb. Med drugim se povečuje znesek investicije v cesto Govedič in naprej, kjer bosta zrasla dva nova dvanajststanovanjska stolpiča. Pri Božu Kostanjevcu bo namreč treba urediti oporni zid, kar prej ni bilo predvideno. Ker je prišlo do višje povprečnine občanov s strani države, je višji tudi proračun občine, ki bo zdaj znašal v letu 2023 na prihodkovni strani 2 milijona 416 tisoč 497 evrov, odhodkov bo za 2 milijona 526 tisoč 741 evrov. Nastalo razliko predstavlja zadolževanje, ki je namenjeno nakupu prostorov za lekarno.

Kar se tiče proračuna, so se svetniki in svetnici, čeprav so v svojih razpravah imeli še nekaj določenih želja, izrazili pohvalno na predstavljen proračun in tako pokazali, da razumejo, da vse pač ne gre. Kar precej časa je vzel pri proračunu predlog svetnika Veberiča za ukinitve financiranja Ovtarjevih novic. Vnela se je zanimiva razpra-

va, v kateri so prišli do zaključka, da bodo v letu 2023 Ovtarjeve novice še prihajale v poštne nabiralnike cerkvenjaških gospodinjstev. V prihodnje pa se bo videlo, kako in kaj. O glasilu Zrnje iz Cerkevnik so svetniki imeli pohvalno mnenje. Slišati je bilo predlog, da bi bilo boljše k sedanjim štirim izdajam Zrnja letno dodati še eno številko Zrnja namesto Ovtarjevih novic. Svetnike so zmotili tudi nekoliko visoki stroški prevozov šolskih otrok. Opaža se namreč, da šolarji hodijo ponekod peš, avtobus pa vozi skoraj prazen.



Občina Cerkevnik načrtuje tudi širitve pokopališča in ureditev prostora za raztros pepela.

V Nadzorni odbor Občine Cerkevnik so imenovali Simono Firbas (iz Cogetincev), Valerijo Rodovšek, obe sta bili nadzornici že v prejšnjem mandatu, in Barbaro Pavlas. V Statutarno pravno komisijo so bili imenovani Denis Ploj, ki bo komisiji tudi predsedoval, in Simona Firbas (iz Stanetincev) ter Franci Zorko, ki je, kot že omenjeno, tudi novi podžupan Občine Cerkevnik.

Franc Bratkovič

3. seja Občinskega sveta Občine Cerkevjenjak

VODA BO DRAŽJA

Imenovali so še nekaj odborov in med drugim sprejeli letni program športa v Občini Cerkevjenjak

Na 3. redni seji Občinskega sveta Občine Cerkevjenjak, ki je potekala v sredo, 1. marca, so imeli na dnevnem redu kar sedemnajst točk dnevnega reda. Veliko časa je vzela razprava pri soglasju spremembe cene storitve obvezne občinske gospodarske javne službe varstva okolja za oskrbo s pitno vodo v upravljanju Komunalnega podjetja Ptuj, d. d., v Občini Cerkevjenjak. Pri tej razpravi je sodeloval tudi Janko Širec, direktor Komunalnega podjetja Ptuj, ki je svetnike in svetnici podrobneje seznanil, kaj terja zahtevano povišanje cene vode, in odgovarjal na njihova vprašanja. Kot je pojasnil, bo cena vode za vse občine, ki jih pokriva KP Ptuj, enaka. Cena zdrave pitne vode se na namreč ni spremenila vse od leta 2019. Razlogi povišanja so predvsem v visoki ceni elektrike, številnih defektih na omrežju in stroških dela. V razpravi so s svojimi videnji sodelovali vsi svetniki, eden je na seji manjkal, in župan Žmavc ter direktor občinske uprave mag. Vito Kraner. Že res, da je vsaka podražitev nevšečna, a kot je dejal Širec, lahko to podražitev primerjamo s ceno ene škatlice slabih cigaret. Pri povprečni porabi 10 kubičnih metrov vode bo položnica višja za 4 evre. Res pa je tudi, da se premalo zavedamo, kako pomembna dobrina je pri nas zdrava pitna voda, ki je po svetu marsikje nimajo. Z njo pogosto ravnamo nerazumno oziroma imamo do nje mačehovski odnos. Kljub vsem upravičenim in tudi neupravičenim razpravam so svetniki na koncu višjo ceno vode soglasno potrdili. Nova cena vode bo začela veljati s 1. 3. 2023.



Seja Občinskega sveta je prisostvoval in razložil razloge glede povišanja cene vode Janko Širec, direktor Komunalnega podjetja Ptuj, d. d.

V nadaljevanju občinske seje je bilo kar nekaj imenovanj raznih odborov in komisij. Tako so v odbor za negospodarske javne službe imenovali Atila Ptičarja kot predsednika in člana Petra Veberiča in Tatjano Kosi. V odbor za gospodarstvo, kmetijstvo, varstvo okolja in gospodarske javne službe so imenovali Petra Veberiča, ki bo odboru predsedoval, in člana Primoža Čučka in Rosvito Družovič Mihorič. V odbor za prostorsko planiranje in gospodarjenje z nepremičninami Srečka Furšta za predsednika in članici Ireno Kozar in Brigito Kocuvan. Komisijo za nagrade in priznanja Občine Cerkevjenjak bodo sestavljali Simona Firbas kot predsednica in člani Peter Veberič, Franci Zorko, Danijel Kuri in Jože Kokol. Komisijo za turizem bodo zastopali Denis Ploj, predsednik, in člani Martina Breznik Krajnc, Bojan Firbas, Danijel Zorko in Matej Braček. V svetu zavoda OŠ Cerkevjenjak – Vitomarci bosta kot predstavnika lokalne skupnosti Primož Čuček in Denis Ploj. V Svetu za preventivo in vzgojo v cestnem prometu bodo Srečko Furšt, ki bo tudi njegov predsednik, mag. Mirko Žmavc, Aleksandra Pučko, Danilo Juršnik, Marko Kocbek, Angela Peklar in Melanija Zorko. Varnostni sosvet Občine Cerkevjenjak sooblikujejo župan Občine Cerkevjenjak Marjan Žmavc, načelnik Policijske postaje Lenart, vodja policijskega okoliša, ravnatelj OŠ Cerkevjenjak – Vitomarci, predstavnik Prostovoljnega gasilskega

društva Cerkevjenjak, poveljnik Civilne zaščite, predstavnik Občinskega sveta in SPVCP - predsednik. Kot predstavnica Občine Cerkevjenjak je bila v Svet lokalnih skupnosti CSD Maribor imenovana svetnica Simona Firbas.

Na seji so imenovali tudi odgovornega urednika občinskega glasila Zrnje iz Cerkevjenjaka, ta bo tudi v prihodnje Edvard Pukšič. Člani v uredniškem odboru pa bodo Danica Kladošek, Tomaž Kšela, mag. Mirko Žmavc, Marjana Zorko, Franc Bratkovič, Andrej Kocbek, mag. Lidija Šipek in Franci Zorko.

Sprejeli so tudi Letni program športa v Občini Cerkevjenjak, ki temelji na že sprejetem Odloku o proračunu Občine Cerkevjenjak za letošnje leto, in se seznanili z letnim poročilom o izvedenih ukrepih iz akcijskega načrta lokalnega energetskega koncepta Občine Cerkevjenjak in njihovih učinkih za leto 2022.

Svetniki in svetnici pa so imeli veliko vprašanj pod točko razno. Tukaj jih je župan Marjan Žmavc najprej seznanil, da želi Pošta Slovenije ukiniti sedanjo poštno poslovalnico v Cerkevjenjaku in tako preiti na pogodbenega izvajalca poštnih storitev. Trudili se bodo, da do tega ne bo prišlo. Svetnica Irena Kozar je znova, kot že nekoliko krat, postavila vprašanje ureditve optike v Ivanjskem Vrhu, vodovoda v Grabonoškem Vrhu. Prenesla je tudi predlog vrta, da se ukine parkirni prostor za zaposlene pred vhodom v vrtec in uredi dvoriščna ograja, tako bi ta prostor lahko uporabljali za potrebe vrtčevskih otrok. Atila Ptičarja je zanimalo, kako je z ureditvijo optike in elektrike v Andrencih. Zanimalo ga je, kaj je s kolesarsko potjo. Peter Veberič je imel pobudo, da se pri obnavljanju vodovodnih linij vključuje gasilce, kjer je smiselno urediti vodovodne hidrante.

Sicer je še bilo pri tej zadnji točki kar nekaj vprašanj. Na nekatera so dobili svetniki odgovore in pojasnila takoj, na nekaj odgovorov pa bo treba počakati.

Franc Bratkovič



PITNA VODA SKLADNA Z ZAHTEVAMI IN VARNA

Skladnost pitne vode je Mariborski vodovod tudi v letu 2022, tako kot do zdaj, zagotavljal z izvajanjem notranjega nadzora po izdelanem HACCP načrtu oziroma z obvladovanjem procesov od črpanja podzemne vode, njene obdelave, prečrpavanja in distribucije do končnih uporabnikov. Skladnost pitne vode se je spremljala na črpališčih, na omrežju v vodooskrbnih objektih in pri uporabnikih (večinoma v osnovnih šolah in vrtcih ter deloma v gostinskih objektih). Izvajanje notranjega nadzora se je opravljalo v skladu z določili Pravilnika o pitni vodi (Ur.l.RS, št. 19/2004, 35/2004, 26/2006, 92/2006, 25/2009, 74/2015 in 51/2017).

Skupno je bilo v sklopu izvajanja notranjega nadzora v letu 2022 odvzetih 2.254 vzorcev za mikrobiološka preskušanja in 109 za kemijska preskušanja. Na celotnem sistemu Mariborskega vodovoda je bilo v letu 2022 mikrobiološko neskladnih 2,8% vzorcev. Kemijsko neskladnih vzorcev ni bilo zabeleženih.

Podrobnejše poročilo ter več podatkov o kakovosti pitne vode je na spletni strani: <http://www.mb-vodovod.si/>

Pitno vodo, ki jo je v letu 2022 dobavljal Mariborski vodovod za občino Cerkevjenjak, Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano ocenjuje kot skladno z zahtevami Pravilnika o pitni vodi. Glede na obseg opravljenih preskušanj ocenjujejo pitno vodo kot varno.

FRANCI ZORKO - NOVI PODŽUPAN

Občina Cerkevnik je dobila novega podžupana. Župan Marjan Žmavc je s sklepom na to dolžnost imenoval Francija Zorka, ki je že drugi mandat občinski svetnik, k razvoju kraja in občine pa je veliko prispeval tudi z delom v društvih, organizacijah in združenjih s sedežem v občini, v katerih je opravljal in še opravlja več odgovornih funkcij. Med drugim je bil predsednik Društva vinogradnikov in ljubiteljev vina Cerkevnik in tajnik Združenja Slovenskogoriški forum Cerkevnik, aktiven pa je bil tudi v Kulturnem društvu Cerkevnik, v katerem je od leta 2010 do nekaj let nazaj pel v pevskem zboru. V zadnjem desetletju je bilo v občini malo prireditev, na katerih ne bi na takšen ali drugačen način sodelovalo – ali kot organizator ali kot nastopajoči ali kot donator lastnega vina za pogostitev, saj je tudi uspešen vinogradnik.

Francija Zorka smo za to, da bi kaj več izvedeli o njem in njegovem delu, zaprosili za pogovor. Kot nam je povedal, se je rodil v veliki kmečki družini v Brengovi, kje je na mamini domačiji skupaj živelo več generacij. Ker je bil prvi vnuk pri hiši, je bil v otroških letih deležen velike pozornosti in ljubeče skrbi starejših sorodnikov. »To, da sem odraščal v veliki in ljubeči kmečki družini, me je zaznamovalo za vse življenje,« pravi. »Veliko dam na družinske ‚korenine‘ ter spoštujem prednike in nasploh starejše ljudi, saj so veliko storili za napredek in razvoj ter imajo veliko življenjskih izkušenj. V svojem času so s tistim, kar so imeli takrat na razpolago, ogromno naredili in postavili trdne temelje za to, da danes na njih gradimo naprej.«

Na otroštvo ima lepe spomine, saj se je okoli dedka in babice zbirala »cela žlahtak«. »Zelo smo bili povezani, še posebej nas je povezovalo delo na domačiji, ob katerem smo se družili. Tako smo koristno združili še s prijatnim,« pravi smeje Franci.

Osnovno šolo je obiskoval v Cerkevniku. Prvih pet let je »žulil klopi« v stari šoli, kjer je danes Gostišče pri Antonu, tri leta pa v novi. Ravnatelj osnovne šole je bil takrat Jakob Matjašič, njegov razrednik pa mladi učitelj Marjan Žmavc. Kot vedo povedati Francijevi vrstniki, je bil v šoli odličnjak. Redno je nastopal tudi na vseh proslavah, ki so bile na šoli. Če ni pel v pevskem zboru, je recitiral, velikokrat pa so ga profesorji izbrali in zadolžili kar za oboje.

Po tem, ko je z odliko končal osnovno šolo, se je vpisal na Srednjo elektro in računalniško šolo v Mariboru, na kateri je bil takrat ravnatelj Ivan Ketiš. Pouk so imeli v zgradbi današnje II. Gimnazije v Mariboru. V času šolanja se je »zaljubil« v računalništvo, ki je še danes njegova ljubezen in poklic. Takoj po končani srednji šoli je moral v skladu s tedanjo zakonodajo decembra 1991 v Slovensko vojsko, ki jo je služil v Šentvidu pri Ljubljani v protizračni obrambi.

Po tem, ko si je pridobil poklic, se je zaposlil v Tovarni sukanca in pozamterije v Melju v Mariboru, ki ga je tudi štipendirala. Zadnjih 23 let pa dela v računalniškem podjetju Septima d.o.o. na Ptuj, kjer opravlja delo, ki ga veseli.

Franci Zorko se je leta 1999 poročil z ženo Klavdijo iz Lovrenca na Dravskem polju. Rodila sta se jima dva sinova in hčerka. Družinsko srečo je pred leti skalila težka bolezen žene, ki jo je pogumno prenašala, Franci pa ji je stal ob strani do poslednjega dne.

Franci v društvenem življenju v Cerkevniku aktivno deluje že dobri dve desetletji, še posebej aktiven pa je od leta 2015, ko je po-



Franci Zorko bo kot podžupan med drugim koordiniral tudi delovanje društev, klubov, organizacij in združenj.

stal predsednik društva vinogradnikov in vinarjev ter tajnik slovenskogoriškega foruma. »Od takrat naprej sem pomagal organizirati številne prireditve v občini Cerkevnik: rez Johanezove trte; postavljanje klopotca; trgatav potomke najstarejše trte na svetu; martinovanje; Silvestrovanje na prostem, dokler ga epidemija covida ni preprečila in različne prireditve ob občinskem prazniku,« pravi. »Tu so bile še delavnice in različna predavanja za vinogradnike in vinarje, ocenjevanja vin, izbor vinske kraljice, okrogle mize slovenskogoriškega foruma in druge aktivnosti.« Po imenovanju za podžupana je najbolj odgovorne funkcije v društvenem življenju prepustil drugim, ker se mu zdi tako prav, saj se namerava sam v celoti posvetiti novi dolžnosti. Kar dela, rad dela odgovorno in ne polovičarsko.

Kot uspešnega in zavzetega vinogradnika in vinarja so ga leta 2018 sprejeli v viteški red evropskih vitezov vina. Po tem, ko je bil štiri leta hospes, je lani postal vinski svetnik.

Leta 2018 se je včlanil v stranko SDS in bil na njeni listi izvoljen za občinskega svetnika, ponovno pa je bil na to funkcijo izvoljen leta 2022. V občinskem svetu se je, kot sam pravi, doslej zavzemal še zlasti za to, da bi občina po svojih močeh podpirala društveno življenje, saj iz lastnih izkušenj ve, s kakšnimi težavami se društva, klubi, organizacije in združenja pri svojem delu srečujejo. »Društva podpora občine nujno potrebujejo, saj morajo plačati vse materialne in druge stroške, samo delo, ki ga za društva opravijo njihovi funkcionarji in člani, je brezplačno oziroma volontersko,« pravi.

Doslej je bil Franci Zorko tudi predsednik občinske komisije za nagrade in priznanja Občine Cerkevnik. »To mi je bilo v čast. Pri svojem delu sem izhajal iz prepričanja, da si vsakdo, ki brezplačno oziroma volontersko dela in sodeluje v društvenem življenju in pomaga pri razvoju občine, zasluži pohvalo, priznanje ali vsaj omembo za svoj trud in opravljeno delo,« pojasnjuje. »Zato komisija za občinska priznanja v času, ko je jo vodil, ni zavrnila nobenega predloga. Upam, da bo tako tudi v bodoče.«

Kar se tiče dela v občinskem svetu pa si, kakor pravi, želi, da bi bili složni, saj lahko s skupnimi močmi dosežejo več.

Francija Zorka sedaj čakajo nove naloge. V primeru morebitne odsotnosti župana ga bo moral nadomeščati in voditi občinski svet. Župan mu je zaupal tudi koordiniranje dela društev in zvez v občini, pripravo in koordinacijo prireditev ob občinskem prazniku, sodelovanje pri izvajanju občinskih projektov, nadzor nad delovanjem občinskih institucij, vodenje postopkov za zagotavljanje prometne varnosti, sodelovanje pri vodenju civilne zaščite, sodelovanje pri zagotavljanju požarne varnosti in obrambe ter še nekatere naloge.

Sicer pa je Zorko prepričan, da je bila ena največjih pridobitev za Cerkevnik ustanovitev samostojne Občine Cerkevnik. »Včasih smo bili bolj na repu velike Občine Lenart. Odkar imamo svojo usodo v svojih rokah, pa Cerkevnik in celotna občina mnogo hitreje napredujeta in se razvijata. Odtlej se tudi veliko več ljudi vključuje v družbeno življenje v občini in v prizadevanja za njen hitrejši razvoj,« pravi Zorko. »Če ne bi imeli v Cerkevniku svoje občine, verjetno tudi sam ne bi tako aktivno sodeloval in pomagal pri razvoju kraja in občine.«

Tomaž Kšela

ZA VEČJO VARNOST V PROMETU

V Domu kulture v Cerkevniku sta 21. 2. Občina Cerkevnik in Društvo upokoencev Cerkevnik pripravila seminar za starejše voznice in voznike v okviru projekta »Sožitje za večjo varnost v cestnem prometu«, ki ga že desetletje izvaja Javna agencija RS za varnost prometa v sodelovanju z Generalno policijsko upravo, Darsom, ZDUS-om in Rdečim križem Slovenije. Kot nam je povedal predsednik cerkevniškega društva upokoencev Feliks Fekonja, je seminar lepo uspel, saj so udeleženci osvežili svoje poznavanje pravil cestnega prometa.



Vozniki, ki imajo že dolgo vozniško dovoljenje, so osvežili svoje znanje na seminarju v okviru projekta »Sožitje za večjo varnost v prometu«. Foto: Valerija Toš

Seminarja se je udeležilo okoli 30 starejših, pa tudi nekaj mlajših voznikov. Na seminarju so predavali Sebastjan Turk, Danilo Juršnik iz Policijske postaje Lenart in drugi. Udeleženci seminarja so s pomočjo Nataše Kovše iz Darsa osvežili tudi znanje o varni vožnji po avtocestah, s pomočjo dr. Majde Zorec Karlovšek in RK iz Lenarta pa o nujenju prve pomoči.

Seminar je izzvenel v spoznanju, da lahko s pomočjo takšnih osvežitvenih seminarjev starejši vozniki in voznice ohranijo mobilnost tudi v tretjem življenjskem obdobju.

V Sloveniji je blizu 352 tisoč imetnic in imetnikov voznških dovoljenj starejših od 61 let, kar predstavlja skoraj 30 odstotkov vseh voznic in voznikov. Prav je, da osvežujejo svoje znanje, saj s tem ne skrbijo samo za lastno varnost, temveč tudi za varnost drugih udeležencev v prometu.

Tomaž Kšela

NALOŽBE V OBČINI CERKVENJAK V LETU 2023

MODERNIZACIJA OBČINSKIH CEST

V letu 2023 in 2024 je načrtovanih več investicij v cestno infrastrukturo in sicer:

- SANACIJA VOZIŠČA LC 203 381 (SMOLINCI-NOVINCI) – II. faza«, v dolžini 1.000 m;
- »MODERNIZACIJA JP 703-752 (BRENGOVA – ZIBOTE) – I. faza (zemeljska dela)«, v dolžini 450 m;
- »SANACIJA VOZIŠČA JP 703 501 (KUNOVA-KOMARNICA-SLATINŠEK)«, v dolžini 360 m;
- »MODERNIZACIJA JP 703 741 (BRENGOVA-VODULE-VANETINA)«, v dolžini 180 m;
- »MODERNIZACIJA JP 738-091 (KADRENCI-OMULEC)«, v dolžini 115 m in
- »SANACIJA LC 203 271 (CERKVENJAK OSOJNICA COGETINCI)«, v dolžini 1.150 m.

Pri prvem odseku v naselju Smolinci je I. faza že bila realizirana v letu 2022, sledi še druga faza v dolžini 1.100 m.

Odsek Brengova-Zibote, se bo začel v letu 2023 z zemeljskimi deli in v naslednjem letu (2024) nadaljeval.

Ceste so zaradi tehničnih lastnosti (dotrajanosti in poškodb) slabše prevozne, prometno manj varne ter ne zagotavljajo dobre prometne povezanosti med kraji občine. Prav tako je bilo zaradi dotrajanega vozišča oteženo in drago vzdrževanje teh cest.



Dotrajan odsek ceste v naselju Komarnica, predviden za sanacijo

Obstaja več razlogov za izvedbo teh investicij, in sicer izboljšati prevoznost cest ter povezanost med naselji, ki jih povezujejo obravnavane ceste, omogočiti razvoj krajev in okolice, ki je z obravnavanim odsekom povezana z občinskim središčem, omogočiti lažje vzdrževanje rekonstruiranih odsekov cest, izboljšati infrastrukturno urejenost občine ter izboljšati splošne pogoje bivanja za tamkajšnje prebivalce.

Tudi v letu 2023 se tako načrtujejo nove investicije v cestno infrastrukturo in skupaj z občani se veselimo novih pridobitev v prihodnje.



Odsek ceste v naselju Brengova predviden za modernizacijo

OPTIČNO OMREŽJE V GRADNJI

Občina Cerkvenjak aktivno in prednostno izvaja aktivnosti za izgradnjo optičnega omrežja po celotni občini in sodeluje ter spodbuja podjetje TELEKOM Slovenije, ki letos načrtuje na območju Občine Cerkvenjak vzpostaviti čim več novega širokopasovnega optičnega omrežja.



Območje obnove vodovoda in sočasne izgradnje optike – odsek Rajh

V letu 2022 je bil izgrajen prvi del omrežja v naseljih Smolinci, Župetinci, Cenkova in Brengova. Letos se bo nadaljevala gradnja v teh naseljih in tudi drugih naseljih.

Pri vseh obnovah cest ter gradnji druge infrastrukture se v naseljih se polaga kabelska kanalizacija, ki bo omogočala širitev optičnega omrežja.

Tudi letos bo občina namreč prav v okviru sočasne gradnje v okviru svojih investicij v obnovo ter vzdrževanje cest, izgradnjo ter obnovo javnega vodovoda ali izgradnjo javne razsvetljave sku-

paj s podjetjem Telekom omogočila položitev ustrezne kableske kanalizacije za širokopasovno optično omrežje. Veliko je tudi odvisno od zainteresiranosti gospodinjstev in tam kjer bo zainteresiranost večja bo izgradnja lahko prednostna.

V prihodnje bomo tako deležni intenzivne gradnje še kako potrebnega širokopasovnega optičnega omrežja, ki bo še kako spremenil povezanost občanov vseh starostnih skupin v moderen spletni svet.

OBNOVA VODOVODA V NASELJU CENKOVA

Občina Cerkvenjak je že v letu 2022 v okviru sočasne gradnje z optičnim omrežjem izvedla tudi projekt I. faze obnove dotrajanega vodovodnega cevovoda starega prek 45 let na odseku od GD Cerkvenjak v smeri naselja Cenkova do območja križišča za Rimsko gomilno grobišče in sicer v dolžini cca. 1 km. Prva faza investicije, ki je obsegala izvedbo glavnega cevovoda brez priključkov, je bila v celoti zaključena že v letu 2022. V letošnjem letu se nadaljuje izgradnja odsekov na glavni cevovod. Odsek Rajh je že zaključen.



Obnova vodovoda v naselju Cenkova



Obnova vodovoda v naselju Cogetinci

Ob tem se je skupaj s podjetjem Telekom izvedla tudi kableska kanalizacija za optično omrežje.

Druga faza obnove vodovoda, ki bo tako obsegala izvedbo manjših odsekov in obnovo

hišnih priključkov, se načrtuje v obdobju 2023-2025.

VODOVOD V NASELJU ŽUPETINCI

V letu letošnjem letu občina načrtuje tudi izgradnjo novega vodovoda v delu naselja Župetinci (Župetinska graba). Na tem območju so še namreč gospodinjstva brez priključka na javno vodovodno omrežje oz. imajo lastno oskrbo s pitno vodo, ki pa je v zadnjih letih hidrološke suše povzročala nemalo težav zaradi pomanjkanja vode.

Načrtuje se izgradnja vodovoda s sočasno gradnjo optičnega omrežja s čimer bi zagotovili dva, v teh časih nujna komunalna priključka vsakega gospodinjstva.

Najprej bo sledila geodetska odmera ceste, ob kateri bo poteka-

la gradnja, ki pa je predvidena v poletnih mesecih.

V prihodnje nas čaka še kar nekaj obnov vodovodnega omrežja, ki je ali dotrajano javno ali staro omrežje vaškega vodovoda. Načrtujemo, da bomo v prihodnjih letih na nak način v naseljih Župetinci (Brezovjak), Grabonoški Vrh in Ivanjski Vrh, v skladu z razpoložljivimi investicijskimi sredstvi sočasno z obnovo vodovoda, izgradili tudi optično omrežje ter hkrati obnovili tudi cesto.



Obnova vodovoda v naselju Župetinci

VODOVOD V NASELJU GRABONOŠKI VRH

Občina Cerkvenjak si skupaj s sosednjo Občino Sveti Jurij ob Ščavnici že leta aktivno prizadeva za prevezavo vaškega vodovodnega sistema Grabonoški Vrh na javni vodovodni sistem v upravljanju JP Komunala Ptuj d.d.

To v praksi pomeni, da se načrtuje prevezava na javno vodovodno omrežje, za kar pa so v teku priprave za prevezave in zamenjave vodomernov, ki bi se izvedle predvidoma v prvi polovici leta 2023.

Investicija predvideva v prvi vrsti prevezavo in v prihodnje tudi rekonstrukcijo celotnega omrežja za cca. 40 gospodinjstev tako na strani Občine Cerkvenjak in cca. 5-10 na območju Občine Sv. Jurij ob Ščavnici, ki bi se morala priključiti na javno vodovodno omrežje, kajti staro in dotrajano omrežje ne omogoča trajne in varne vodooskrbe.

Občina bo za svoje občane oz. gospodinjstva poravnala vse stroške preureditve obstoječega sekundarnega omrežja, stroške neposredne priključitve in kot upoštevanje vrednosti obstoječega omrežja tudi dobave vodomera. Po dogovoru z upravljavcem javnega vodovoda se bodo vodomerni jaški v glavnini vgradili ob obnovi celotnega omrežja, razen tam, kjer zaradi posebnih tehničnih pogojev oz. v tistih primerih, ko vgradnja novega vodomera ne bo možna v objektu ali na željo in stroške stranke, se izvede tudi vgradnja vodomernega jaška.

Vgradnja le-teh pa je v skladu z veljavno zakonodajo le ob prvi vgradnji strošek lastnika priključka. Kasneje bo to po veljavnih predpisih obveznost upravljavca.

V prvi fazi bi se tako izvedla navezava javnega vodovodnega sistema na obstoječe omrežje, ki pa bo v prihodnje v celoti obnovljeno. Za ta namen izdelujeta potrebno projektno dokumentacijo, ki je predhodno nujno potrebna za načrtovanje in izvedbo del.

NOVO NASELJE COGETINCI

Občina Cerkvenjak zaključuje z ureditvijo novega naselja Cogetinci (Nedeljko), in sicer z izvedbo ceste v asfaltni izvedbi ter novim prehodom za pešce prek regionalne ceste do pločnika, ki vodi do centra Cerkvenjaka, do ŠRC Cerkvenjak in ostalih delov naselja Kadrenci. Izvedba je že zaključena.

Občina je po številnih prizadevanjih v lanskem letu 2022 le uspela pridobiti pozitivno soglasje Direkcije RS za ceste (DRSI)

za izvedbo prehoda za pešce, ki bo bistveno povečal prometno varnost pešcev, predvsem pa otrok.

Oprema naselja obsega cesto v asfaltni izvedbi in delnim pločnikom z navezavo na regionalno cesto, meteorno kanalizacijo za potrebe ceste, fekalno kanalizacijo, telekomunikacijsko kabelsko kanalizacijo, električno in vodovodno omrežje ter javno razsvetljavo. Zazidljive oz. v večini že pozidane parcele so tako dobile vse potrebno za priključitev na komunalno opremo.

Celotna investicija z gradnjo in odkupi zemljišč ter potrebno projektno dokumentacijo bo občino stala več kot 180.000 EUR. Vse to z namenom, da se čim več občanov odloči ostati ali si najde svoj dom v Cerkvjenjaku. V zadnjem obdobju so se z ureditvijo komunalne, šolske, športne, poslovno-trgovske, zdravstvene, kulturne in druge infrastrukture resnično ustvarile razmere za zelo kvalitetno prebivališče, kar se kaže na vsakoletnem zviševanju števila prebivalcev.



Prehod prek regionalne ceste za novo naselje Cogetinci

UREDITEV NOVE ULICE

Že od jeseni 2022 se izvaja prva faza celovite komunalne ureditve manjše ulice v naselju Cerkvjenjak, in sicer na odseku Cerkvjenjak – Govedič v dolžini cca 100 m. Projektna dokumentacija je bila izdelana spomladi, gradbeno dovoljenje za poseg je bilo pridobljeno v drugi polovici poletja 2022 in tudi izvajalec del je izbran, ki zaključuje z gradbenimi deli na prvi fazi.



Ureditev komunalne opreme ulice Cerkvjenjak - Govedič

Uredila se bo cesta z ločenima pasovoma v širini 2,75 m (skupaj 5,5 m), ločenim pločnikom širine 1,4 m in prehodom za pešce prek regionalne ceste, opornimi zidovi v dolžini cca. 30 m, urejeno meteorno in fekalno kanalizacijo ter vodovodno in optično širokopasovno omrežje in javno razsvetljavo ter prehodom za pešce prek glavne regionalne ceste. Cesta bo v prvi fazi v makadamski izvedbi in brez cestnih robnikov. Investicija bo velika pridobitev za gospodinjstva na tem območju ter bo dolgoročno omogočala morebitno širitev naselja z ureditvijo dveh večstanovanjskih blokov, ki se kaže v letošnjem letu.

PREGLAD REALIZACIJE INVESTICIJ V LETU 2022

INVESTICIJA		OBSEG / IZVAJANJE INVESTICIJE	STANJE IZVAJANOSTI
		OBSEG INVESTICIJE	
1.	CESTE, PLOČNIKI, PARKIRIŠČA:	MODERNIZACIJA – ODSEKI 2023 in 2024: • SANACIJA VOZIŠČA LC 203 381 (SMOLINCI-NOVINCI) – II. faza«, v dolžini 1.000 m; (2023) • »Modernizacija JP 703-752 (BRENGOVA – ZIBOTE)«, v dolžini 450 m; (2023-2024) • »SANACIJA VOZIŠČA JP 703 501 (KUNOVA-KOMARNICA-SLATINŠEK)«, v dolžini 360 m; (2023) • »MODERNIZACIJA JP 703 741 (BRENGOVA-VODULE-VANETINA)«, v dolžini 180 m; (2023) • »MODERNIZACIJA JP 738-091 (KADRENCI-OMULEC)«, v dolžini 115 m (2024) • »SANACIJA LC 203 271 (CERKVENJAK OSOJNICA COGETINCI)«, v dolžini 1.150 m (2023-2024)	V PRIPRAVI - IZBOR IZVAJALCA DEL
		UREDITEV PLOČNIKA IN OBNOVA REGIONALNE CESTE: > IZVEDBA DEL – PLOČNIK OBNOVA VOZIŠČA NA ODSEKU:	
		> R II 439 Cerkvjenjak-Pešчени Vrh	ZAKLJUČENO
		> R II 439 Cerkvjenjak-CENTER-Brengova	ZAKLJUČENO
		> R III 734 Cerkvjenjak-križišče Stanetinci/Andrenci	ZAKLJUČENO
		> PARKIRIŠČE PRI VRTCU IN OŠ KOLESARSKÉ POTI	IZVEDENA I. FAZA
			V IZVAJANJU
2.	VODOVOD:	• OBNOVA VODOVODA CENKOVA • OBNOVA VODOVODA COGETINCI – IVANJSKI VRH • IZGRADNJA VODOVODA ŽUPETINCI • IZGRADNJA VODOVODA GRABONOŠKI VRH – COGETINCI	V IZVAJANJU – II. faza V PRIPRAVI II. FAZA V PRIPRAVI I. FAZA PRIPRAVA izvedbe prevezave na javni vodovod
3.	KOMUNALNA OPREMA ZEMLJIŠČ ZA STAN. GRADNJO:	• UREDITEV NASELJA COGETINCI (NEDELJKO) • UREDITEV NASELJA CERKVENJAK - GOVEDIČ	ZAKLJUČENO IZVEDENA I. FAZA
4.	KANALIZACIJA:	• SOFINANCIRANJE MALIH ČISTILNIH NAPRAV	V PRIPRAVI
5.	POSLOVNI OBJEKTI:	• PRODAJA ZEMLJIŠČ • NOVI POSLOVNI OBJEKT V CERKVENJAKU	ZAKLJUČENO V IZVAJANJU
6.	OŠ - VRTEC:	• PRIZIDAVA VRTCA	V PRIPRAVI DOKUMENTACIJA - PRIDOBLEJENO GD

Mag. Vito Kraner, direktor občinske uprave

SPOMLADANSKO ČIŠČENJE CEST IN JAVNIH POVRŠIN

Občina s svojo ekipo zaposlenih v režijskem obratu ob pomoči zunanjih pogodbenih izvajalcev vzdržuje vse ceste in javne površine. Med glavna opravila po zimski službi, ki jih v režijskem obratu opravijo sami s svojim kadrom in mehanizacijo, je odstranitev peska iz vseh vozniških površin cest ter vse ostalih javnih površin (pločnikov, parkirišč ...).



Ekipo režijskega obrata pri čiščenju pločnikov

Na celotnem območju občine jih vsako pomlad čaka čiščenje cca 250.000 m², kar jim je letos uspelo v večji meri že realizirati. V večjem obsegu se da čiščenje izvesti strojno s traktorjem in pometalno napravo, preostanek pa ročno.



Strojno pometanje cest z lastno mehanizacijo

Zaposleni v režijskem obratu imajo vsako leto več opravil, kajti zahteve in pričakovanja po urejanju javnih in športnih površin ter drugih objektov so vsako leto večje.

Mag. Vito Kraner

IZ ZIME V POMLAD

MRZLA ANTONOVA NEDELJA

Župnik Janko Babič na žegnanjski Antonovi nedelji napovedal odhod na daljši dopust

24. januarja je župnijska opravila prevzel dekan lenarške dekanije Marjan Rola, župnik v fari Sv. Benedikta, ki že ima v soupravljanju tudi Negovo.

Po novem letu v dnevih med tremi kralji in svečnico godujejo svetniki sredozimci. Vrh je 17. januarja, ko goduje sveti Anton Puščavnik ali prašičnik, tudi klobasnik, največji svetnik, večji od sv. Antona Padovanskega ali solatnika, ki goduje sredi junija. Gre torej za opata Antona, ki je tudi v pratiki upodobljen kot puščavnik z zvončkom in prašičkom. Kot tak je dobil zavetništvo nad živino, predvsem nad prašiči. V Sloveniji je sv. Antonu Puščavniku posvečenih kar 35 cerkva, 12 župnijskih in 23 podružničnih. Največ jih je na Primorskem v škofiji Koper, v mariborski sta dve, v Cerkevniku in Stopercih v Halozah, dve podružnični cerkvi sta na Ravnah na Koroškem in v Župečji vasi (Sv. Lovrenc na Dravskem polju).



Pred njegovo podobo so nekoč ljudje za njegov god prinašali klobase in krače za zdravje živine in prirejali licitacije omenjenih mesnin. Te navade ali običaji še živijo več kje tudi danes. V Cerkevniku že leta ne. Še posebej so svetnika Antona Puščavnika nekoč častila mlada dekleta, saj naj bi veljal tudi za mogočnega priprošnjika pri izbiri zakonskega partnerja.

Vsega tega na Antonovo nedeljo in sam godovni dan, tega ne-

koč tako priljubljenega svetnika v Cerkevniku, že dolgo ni več zaznati. Letos pa smo tudi pogrešali tisto znano množično udeležbo vernikov in romarjev. Že res, da vremenske razmere niso bile kaj preveč ugodne, vendar pa spet ne tako nevzdržne in mrzle kot nekoč, ko je škripalo pod nogami.

Pred koncem prazničnega žegnanjskega bogoslužja pa je farni župnik Janko Babič vernike presenetil z napovedjo svojega odhoda iz zdravstvenih razlogov (izgorelosti) po odobritvi nadškofa metropolita msgr. Alojza Cvikla na daljši dopust, ki bo trajal do avgusta. Janko Babič je bil župnik v fari Sv. Antona Puščavnika v Slovenskih goricah v Cerkevniku od leta 2006 in ob tem še nekaj let župnijski upravitelj v sosednji fari Sv. Andraža v Vitomarcih.

53 župnij v mariborski nadškofiji brez stalnega svojega župnika

Tako se je zdaj župnija Sv. Antona v Cerkevniku pridružila 53 župnijam v mariborski škofiji brez svojega stalnega dušnega pastirja. Kako bo dekan Rola zmožal poskrbeti za duhovno oskrbo kar v treh farah, pove, da upa, da bo dobil v pomoč še katerega drugega duhovnika.



Antonovo žegnanje je po navadi privabilo množice ljudi, letos žal ni bilo tako. Je pa Antonova nedelja po nekaj letih bila vsaj bela, kar je za ta čas veljalo nekaj povsem normalnega.

Župnika Babiča smo vprašali, ali lahko farani avgusta pričakujejo njegovo vrnitev. Odgovoril je: »Odločitev ni v moji pristojnosti, o tem bo odločal nadškof. Vsekakor pa ne nameravam zapustiti

duhovniške službe. Da bi me vrnili nazaj v Cerkevjak, bi mejilo na čudež, saj do sedaj takega primera ne poznam.»



Ob odhodu na dopust in v upanju, da se avgusta vrne, se je župniku Janku Babiču zahvalil s skromno pozornostjo in protokolarnim vinom Johanezove trte Marjan Žmavc, župan Občine Cerkevjak, ki mu je ob odhodu skupaj z občinskimi sodelavci pripravil poslovilni sprejem.

Praznično žegnanjsko vzdušje, sicer za marsikoga nekoliko skaljeno, se je po maši nadaljevalo še pred cerkvijo, kjer so bili obiskovalci po tradiciji tudi pogoščeni. Ustavili so se lahko tudi pri kramarskih stojnicah, kjer pa, kot so zatrjevali prodajalci, velikega prometa ni bilo.

Franc Bratkovič

SREČANJE S PODJETNIKI IN POSLOVNIMI PARTNERJI

Marjan Žmavc, župan Občine Cerkevjak, je po dveh letih pandemije covid-19 letos znova povabil na že tradicionalni sprejem podjetnike in poslovne partnerje. Danes se v Cerkevniku, kjer so se pred leti odločili tudi za izgradnjo Poslovno-obrtne cone v Brengovi v neposredni bližini dovoza in izvoza z avtoceste, lahko pohvalijo s 106 samostojnimi podjetniki, d.o.o. in dejavnostmi na kmetiji. Na območju Občine Cerkevjak je za daleč naokrog močno razvita tudi gostinsko turistična dejavnost.



Udeleženci ponovletnega tradicionalnega županovega sprejema so pozorno prisluhnili njegovemu nagovoru. Pri besedi, ki so jo dobili podjetniki, je bilo slišati nekaj nezadovoljstva glede kolesarske skozi občino Cerkevjak.

Gostitelj Žmavc se je udeležencem srečanja, ki je 19. 1. potekalo v avli Vlada Tušaka v Domu kulture, zahvalil za dobro sodelovanje in njihov prispevek pri razvoju gospodarstva, ki prispeva k ugledu Občine Cerkevjak. Hkrati pa predstavil razvojne načrte Občine Cerkevjak za letošnje leto in prihodnja leta. Poudaril je, da bo občina še naprej spodbujala razvoj podjetništva, saj še kako potrebujemo delovna mesta v domačem okolju. Tudi v prihodnje si želi dobrega sodelovanja in še močnejših poslovnih vezi. Zahvalil se jim

je tudi za vse njihove donacije in pomoči, ki jih podjetniki med letom namenijo domačim cerkvenjaškimi društvom in klubom, pa tudi za pomoč pri realizaciji nekaterih občinskih projektov in prireditev.



Sprejema sta se udeležili tudi predstavnici skupne občinske uprave Maribor; Zorica Zajc Kvas, direktorica medobčinske uprave, in Mina Majcenovič Nikl, vodja inšpekcijskih služb.

Dogodek je popestril harmonikar, profesor glasbe Andrej Polič. Zaključili so ga v sproščenem vzdušju, v katerem so nazdravili novim uspehom.

Franc Bratkovič

OB PUSTU V CERKVENJAKU

Stari pustni običaji v zadnjih letih ponovno vse bolj oživljajo, kar dokazujeta tudi naši fotografiji. Medtem ko je več kot tisoč kurentov poskakovalo po ulicah na Ptuj ter preganjalo zimo, so v Andrencih v Cerkevniku orači z rüso šli od hiše do hiše in zaželeli obilno letino.



Obisk korantov iz Spuhlje, foto: V. T.



Šolska pustna povorka, foto: F. B.

Osnovnošolci pa so za pusta pripravili povorko skozi središče Cerkevjak. Lepo je, da se stari običaji, ki so ljudi povezovali, zopet vračajo.

T. Kšela

CERKVENJAČANKE NA IZLETU S PLANINSKIM DRUŠTVOM LENART

Skupina Cerkevjačank, članic Planinskega društva Lenart, se je letos udeležila že 15. planinskega izleta, ki je tradicionalno organiziran ob 8. marcu dnevu žena. Dne 11. in 12. 3. 2023 so se skupaj z drugimi članicami PD Lenart z avtobusom odpravile na dvodnevni planinski pohod po Brkinih. Prvi dan so se takoj po prihodu iz vasi Šembije povzpele po čudovitih prostranih travnatih pobočjih na vrh Šilentabor (751 m).



Okrepčale so se pri gostoljubnih domačinih v vasi Narin. Pre-nočitev in počitek je bil organiziran v hotelu v Sežani, ki se je po napornem dnevu še kako prilegel.

Naslednji dan so prav tako že zjutraj krenile iz Pivške doline oz. vasi Juršče na vrh Kršičevca (1091m). Pot je bila kar strma, vendar ne prezahtevna. Vrh jih je nagradil s čudovitimi razgledi vse do Dolomitov, Triglava in drugih vrhov v bližnji in daljni okolici. Po napornih dveh dneh so se utrujene, vendar polne vtisov in planinskih užitkov vrnile domov.

Za odlično organizacijo in vodenje se zahvaljujejo Planinskemu društvu Lenart z izkušenimi vodnicami, ki so poskrbele, da je vse potekalo varno in po načrtu. Sicer pa je veliko Cerkevjačanov članov Planinskega društva Lenart in se v velikem številu udeležujejo tudi drugih planinskih pohodov, ki so zmeraj odlično organizirani.

Andrej Kocbek

19. REZ JOHANEZOVE TRTE, POTOMKE TRTE Z MARIBORSKEGA LENTA

Cepiči cerkvenjaške Johanezove trte rastejo že vse od Pomurja do celjskega konca Slovenije

V Cerkevjaku so v nedeljo, 12. marca, opravili že 19. rez Johanezove trte, potomke najstarejše trte na svetu z mariborskega Lenta. Hkrati sta bili opravljeni še rezi Johanezove potomke pri OŠ Cerkevjak – Vitomarci in pri domovanju DU Cerkevjak. Dogodka so se kot običajno udeležili številni vitezi Evropskega in Slovenskega reda vitezov vina.



Rezi so se tudi tokrat udeležili številni vinski vitezi Evropskega in Slovenskega reda vitezov vina.



Prejemniki cepičev Johanezove trte

Zbrane so nagovorili Marjan Žmavc, župan Občine Cerkevjak in hkrati gospodar Johanezove trte, Patricija Peklar, 7. cerkevjaška vinska kraljica, Marko Breznik, predsednik Društva vinogradnikov in ljubiteljev vina Cerkevjak in Damijan Breznik, viničar Johanezove trte. Sledil je krajši kulturni program, v katerem so



Rez je opravil novi predsednik DVLV Cerkevjak Marko Breznik.

Rezne škarje so v roke zaupali tudi novi cerkevjaški vinski kraljici Patriciji Peklar.

nastopili pevci Mešanega pevskega zbora KD Cerkevjak pod vodstvom Anite Grajfoner Šamperl in mladi harmonikar Jaša Mullec. Dogajanje je popestril tudi že stari znanec teh prireditev harmonikar Stanko Ilijaš, povezovala pa ga je Darinka Čobec. Šank je bil kot že običajno v domeni vinogradnika Stanka Žmavca.



Člani DU Cerkevjak pa so opravili rez svoje potomke Johanezove trte.



V sklopu rezi je bila opravljena še rez potomke Johanezove trte pri OŠ Cerkevjak – Vitomarci.

Kot vsa leta do zdaj so podelili cepiče Johanezove trte, ki jih je vzgojil trsničar Simon Toplak iz Juršincev. Prejemniki so bili Občina Dobrovnik v znak prijateljstva in dobrega sodelovanja, iz enakega razloga so cepič prejeli tudi Občina Cankova, Zlatko Borak, član Združenja Slovenskega reda vitezov vina – viteškega omizja Pomurje, Franc Kocuvan, vinogradnik in član upravnega odbora DVLV Cerkevjak, Marjan Klobasa, predsednik DV Sveta Trojica v Slovenskih goricah in član Slovenskega reda vitezov vina, Tomaž Kšela, predsednik SGF Cerkevjak in dopisnik Zrnja iz Cerkevjaka in Ovtarjevih novic, Ignac Rajh, prvi legat Legature za Pomurje Evropskega reda vitezov vina in Ladislav Kerek, zastopnik podjetja Bayer d.o.o. in dolgoletni predavatelj na izobraževanjih Društva vinogradnikov in ljubiteljev vina Cerkevjak.

Organizator dogajanja sta bila Občina Cerkevjak in DVLV Cerkevjak. Za prigrizek so poskrbele članice Društva kmečkih deklet in žena Cerkevjak, za zlahtno vinsko kapljico pa člani vinogradniškega društva.

Franc Bratkovič

ZAVEZNIŠKI LETALCI NISO POZABLJENI

Na jožefovo nedeljo, 19. marca, je minilo 79 let, odkar je na Vanetini strmoglavilo ameriško zavezniško vojaško letalo B 24 Liberator z desetčlansko posadko. Sestavljali so jo častniki in podčastniki. Šest letalcev je izgubilo življenje, štirje, ki so se rešili s padali, so bili ujeti. Umrli so bili pokopani na cerkvenjaškem

pokopališču. Njihove posmrtno ostanke so po vojni leta 1947 v okviru akcije iskanja padlih ameriških vojakov na evropskih tleh izkopali in jih odpeljali v Beograd in nato v ZDA, kjer so jih pokopali na vojaškem pokopališču v St. Louisu v Missouriju. V svojo domovino pa so se iz nemškega ujetništva po vojni vrnil tudi vsi štirje preživeli letalci.



Spomin na njih na Vanetini in v Cerkevjaku še živi in niso ostali pozabljeni. Tudi ob letošnji obletnici žalostnega dogodka smo se spomnili na njih.

F. B.

ODPRLI STALNO RAZSTAVO LETALSKIH MODELOV V AVLI OSNOVNE ŠOLE

V poslopju osnovne šole v Cerkevjaku so 24. marca slovesno odprli stalno razstavo modelov različnih letal, ki jih je Osnovni šoli Cerkevjak Vitomarci z oporoko zapustil pokojni član Slovenskogoriškega foruma Cerkevjak Aleš Walland, ki je bil pilot in med drugim tudi direktor Letališča Maribor. Razstavo sta otvorila ravnatelj osnovne šole mag. Mirko Žmavc in sin pokojnega donatorja Aleš Walland mlajši. Na slovesnosti ob otvoritvi so bili tudi soproga pokojnega donatorja in drugi člani njegove družine, župan Občine Cerkevjak Marjan Žmavc, člani Slovenskogoriškega foruma, člani Aerokluba Sršen in drugi gosti. Poleg letalskih modelov so v avli osnovne šole razstavili tudi uniformo pokojnega pilota Alojza Rajšpa, ki je bil prav tako član Slovenskogoriškega foruma Cerkevjak.

Aleš Walland mlajši je na odprtju stalne razstave dejal, da družino pokojnika veseli, da bo zbirateljsko delo njegovega očeta, ki mu je več kot štirideset let posvečal veliko časa, sredstev in ljubezni, služilo javnemu dobremu in navdihovalo mlade generacije v Cerkevjaku, ki se razvija v pomemben letalski center.

Po otvoritvi so zbrani prisluhnili predavanju o razvoju letalstva v Cerkevjaku, ki ga je osnovna šola pripravila skupaj s Slovenskogoriškim forumom in Aeroklubom Sršen. Predaval je magistra prometa Vito Kraner, sicer direktor občinske uprave v Občini Cerkevjak, ki je orisal ustanovitev in dosednji razvoj Aerokluba Sr-

šen ter razvojne perspektive letalstva v Cerkevňaku in osrednjih Slovenskih gorica. Po tem, ko bodo letos vzletno-pristajalno stezo v Brengovi podaljšali iz 700 na 900 metrov, bodo lahko na njej pristajala vsa športna letala in ne samo ultra lahka. Vzletišče bo dovolj dolgo, da bodo lahko na njem pristajala in vzletala letala za protitočno posipavanje oblakov. To bo razvoj letalstva v Cerkevňaku samo še dodatno pospešilo. Razvojna pot letalstva in Aero-kluba Sršen v Cerkevňaku, ki jo je orisal mag. Kraner, pa kaže na to, da je doslej razvoj letalstva, ki sodi med najbolj perspektivne panoge, slonel v glavnem samo na delu in sredstvih entuziastov, država je pomagala in prispevala bolj malo.



Stalno razstavo letalskih modelov sta v avli osnovne šole slovesno odprla ravnatelj mag. Mirko Žmavc (drugi z desne) in donatorjev sin Aleš Walland mlajši (prvi z desne).



Modele letal je osnovni šoli z oporoko zapustil član Slovenskoroškiškega foruma Cerkevňak in pilot Aleš Walland, ki je bil direktor Letališča Maribor.

Upokojeni major slovenske vojske Darko Skok, ki je več let vodil modelarski krožek na osnovni šoli v Cerkevňaku, pa je spregovoril o modelarstvu ter podrobno opisal usodo ameriškega bombnika, ki je leta 1944 strmoglavil na Vanetini pri Cerkevňaku. Maketa tega bombnika, ki jo je izdelal in podaril občini Skok, bo od zdaj krasila stalno zbirko letalskih modelov na šoli. Kot je dejal Skok, je modelarstvo za razvoj letalstva zelo pomembno, saj se preko njega mladi navdušijo za letenje ter tudi veliko naučijo o letalih in letenju.

Tako Vito Kraner kot Darko Skok sta izrazila upanje, da bo stal-

na razstava letalskih modelov mlade Cerkevňačane in Cerkevňačanke motivirala za to, da se bodo v večjem številu odločali za poklice v letalstvu, ki so zagotovo med najbolj perspektivnimi.

Tomaž Kšela

16. TRADICIONALNI BLAGOSLOV MOTORJEV

Moto klub Slovenske gorice – Cerkevňak je v nedeljo, 26. marca, že 16. organiziral tradicionalni blagoslov motorjev.



Tokrat je mašo in blagoslov opravil dekan Marjan Rola. Navzoče motoriste sta ob blagoslovu nagovorila Marjan Žmavc, župan Občine Cerkevňak, in Igor Lempl, predsednik Moto kluba Slovenske gorice – Cerkevňak.

Klub deluje že več kot dvajset let in ga je dolga leta vodila pred tremi leti umrla Tončka Divjak. Kot so povedali organizatorji, se je letošnjega blagoslova motorjev udeležilo preko 150 motoristov in motoristk ob blizu in daleč.



F. B.

RABOTA ZDRUŽILA KORISTNO S PRIJETNIM

Občina Cerkljenjak je letos prvič po epidemiji covid-19 ponovno organizirala raboto, in sicer po naseljih. Tisti, ki so se na poziv občine prostovoljno odzvali, so čistili obcestne jarke in pometli ceste, na katerih je bilo še veliko peska od zimskega posipavanja.

Rabota je pomembna tudi z ekološkega vidika, saj tisti, ki iz obcestnih jarkov pobira pločevinke od piva in plastenke od sokov, sam zagotovo nesnage ne bo nikoli več metal iz avta skozi okno ob cesto.



Naš posnetek je iz Andrecev, kjer so »rabotarje« in »rabotarke« pri tako rekoč vsaki hiši, mimo katere so očistili cesto, bogato pogostili.

Poleg tega pa je rabota tudi priložnost za druženje med sosedi.

Letos je bilo na raboti, 25. marca, še posebej veselo in družabno, saj je občina poskrbela, da so na raboti vsi dobili malico.

Že zaradi tega, da so pomalicali, so udeleženci in udeleženci rabote morali sesti skupaj za mizo. Ko sosedje skupaj sedejo, pa ni več veliko potrebno, da se razvije pravo družabno srečanje. Zato bo letošnja rabota tistim, ki so se vključili vanjo, ostala bolj kot po težkem delu v spominu po prijetnem druženju.

Tomaž Kšela



Rabota Društva Krdebač, foto: J. D.



Odziv je bil velik. Sodelovali so vaščani vseh generacij, od najmlajših do najstarejših - kljub muhastemu vremenu. Nekateri, bolj pridni, so vse „zrihtali“ že v petek popoldne. So rekli,

da raje delajo potrebno v suhem kot v mokrem ... Fotografije povedo vse; žal nekaterih nismo uspeli posneti.

Peter Veberič

V SKRBI ZA RAZVOJ

OBVESTILO

Javni razpis za dodelitev finančnih sredstev za ohranjanje in razvoj kmetijstva in podeželja v Občini Cerkevjak za leto 2023

Občina Cerkevjak je 27. 2. 2023, objavila »Javni razpis za dodelitev finančnih sredstev za ohranjanje in razvoj kmetijstva in podeželja v Občini Cerkevjak za leto 2023.«

Rok za oddajo vlog je do: 19. 4. 2023, do 15. ure (za odpiranje in obravnavo vlog).

Brezplačno razpisno dokumentacijo lahko zainteresirani dvignejo v prostorih občinske uprave Občine Cerkevjak, Cerkevjak 25, 2236 Cerkevjak. Objavljena je tudi na spletnih straneh Občine Cerkevjak, <http://www.cerkvenjak.si/>, rubrika Razpisi in objave. Za dodatne informacije lahko pokličite na Občino Cerkevjak, tel. 02 729 57 00 (Metka Lah Simonič).

Občinska uprava Občine Cerkevjak

LAS OVTAR SLOVENSКИH GORIC ZA PROGRAMSKO OBDOBJE DO LETA 2027 JE USTANOVljen!

V prostorih Centra Slovenskih goric v Lenartu v Slovenskih goricah je v torek, 28. 2. 2023, potekala Skupščina Lokalne akcijske skupine (LAS) Ovtar Slovenskih goric za novo programsko obdobje 2021–2027.

Člani Skupščine so opravili pomemben korak pri oblikovanju LAS za novo programsko obdobje, saj so s sprejetjem in podpisom nove Pogodbe o ustanovitvi lokalnega partnerstva LAS Ovtar Slovenskih goric potrdili LAS v obstoječem obsegu tudi za novo programsko obdobje do leta 2027 in na ta način simbolično začeli novo programsko obdobje.



K ustanovitvi nove LAS so pristopili člani iz programskega obdobja 2014–2020 ter tudi nova člana, ki so pripravljene odgovorno in aktivno delovati v prid celostnemu in trajnostnemu razvoju območja. Člani prihajajo iz treh različnih sektorjev: javni sektor (vse občine iz območja LAS, javni zavodi), ekonomski sektor (gospodarske družbe, samostojni podjetniki posamezniki, fizične osebe s statusom kmeta, zadruga ...) in zasebni sektor (društva, zasebni

zavodi, posamezniki ...). Članstvo je odprtega značaja, saj se lahko novi člani s pristopno izjavo včlanijo v LAS kadarkoli.

Na skupščini so tudi podaljšali mandat vsem dosedanjim članom organov LAS do izteka rednega mandata ter potrdili vodilnega partnerja LAS. To bo tudi v novem obdobju Razvojna agencija Slovenske gorice, d. o. o., ki je že zdaj uspešno vodila LAS in je med drugim zadolžena tudi za pripravo vse potrebne dokumentacije in izvedbe postopkov za potrditev strategije lokalnega razvoja, ki je osnova za delovanja LAS.

Po zaključku skupščine je sledilo krajše druženje, kjer so partnerji LAS v neformalnem pogovoru že začeli s pripravami za oblikovanje nove strategije lokalnega razvoja.

Vsi člani so izrazili željo po zelo uspešnem sodelovanju in razvoju podeželja tudi v prihodnosti.

Renata Peras, foto: Danijel Zorko, RASG, d. o. o.

VABILO

LAS Ovtar Slovenskih goric vabi na ANIMACIJSKO DELAVNICO v okviru priprave nove strategije lokalnega razvoja 2023–2027.

Česa si v lokalnem okolju želiš? Imaš idejo, kako izboljšati kakovost življenja v Slovenskih goricah? Ali imaš dobro podjetniško idejo, ki jo lahko uresničiš na podeželju?

Pridi na animacijsko delavnico in nam predstavi svoje predloge in ideje!

Delavnice bodo izvedene v aprilu v vseh desetih občinah LAS Ovtar Slovenskih goric. Termini delavnic so dostopni na: www.lasovtar.si.

V Občini Cerkevjak bo delavnica potekala v torek, 11. aprila, ob 17. uri v avli Kulturnega doma Cerkevjak (Cerkevjak 25).

Veselimo se pobud lokalnega okolja in priložnosti, da bomo skupaj načrtovali svojo pot v naslednjih letih pri oblikovanju razvoja podeželja Slovenskih goric.

Prijavite se na: 051 660 865 ali info@lasovtar.si.

Vljudno vabljeni, vaše mnenje šteje!

Ekipa RASG, d.o.o.

ZANIMANJE ZA SONČNE ELEKTRARNE JE VSE VEČJE

V Občini Cerkevnik se vse več ljudi zanima za postavitve sončne elektrarne na streho svoje hiše ali gospodarskega poslopja, da bi si tako zagotovili lasten vir električne energije za pokritje domačih potreb za naslednjih 30 let in več, kolikor je življenjska doba teh elektrarn. Investicija v sončno elektrarno se investitorju povrne v osmih do desetih letih.

Strokovnjaki so izračunali, da stroški za ogrevanje z električno energijo znašajo za povprečno družino letno 1.615 evrov. Po izgradnji sončne elektrarne na strehi objekta pa samo še 155 evrov za naslednjih 30 ali več let. Prihranek ob upoštevanju stroškov investicije in subvencij v sončno elektrarno znaša v treh desetletjih 29.139 evrov. Ta izračun je mogoče najti na spletnih straneh Elektro Maribor, ki skrbi za odjem in vzdržuje električno omrežje na območju Občine Cerkevnik.

Kdor si želi zgraditi sončno elektrarno na strehi, mora vedeti, da so najboljše lege zanjo na strehah, obrnjenih proti jugu, jugovzhodu in jugozahodu. Naklon strehe mora biti med 20 in 40 stopinj. Površina strehe pa mora znašati 30 do 35 kvadratnih metrov brez prekinitev z dimniki ali strešnimi okni.



Izgradnja sončne elektrarne na strehi hiše ali gospodarskega poslopja zares ni poceni, vendar pa močno zmanjša račune za električno energijo, ki postaja vse dražja, hkrati pa investitorju zagotavlja samooskrbo z elektriko.

Največja nazivna moč naprave je s predpisom omejena na 80 odstotkov priključne moči odjemnega merilnega mesta. Proizvedena električna energija bo poskrbela za delovanje toplotne črpalke, električnih radiatorjev, infrardečih panelov, električnega talnega ogrevanja, strojev in drugih električnih aparatov.

Sončne elektrarne pa proizvajajo električno energijo tudi, ko je investitor ne potrebuje. Sistem samooskrbe v skladu z državno uredbo o samooskrbi z električno energijo iz obnovljivih virov energije deluje po sistemu neto meritev. Kadar investitor proizvaja več energije kot jo potrebuje, viške oddaja v omrežje. Kadar pa so njegove lastne potrebe višje, pa jo jemlje iz omrežja. Zato mora biti omrežje dovolj »močno« tako za oskrbo z električno energijo kot za njeno proizvodnjo.

Kako zmoGLjivo je električno omrežje za gradnjo sončnih elektrarn na območju občine Cerkevnik, smo povprašali pristojne v podjetju Elektro Maribor. Iz prejetega odgovora izhaja, da je.

Priklop individualne sončne elektrarne oziroma tako imenovane samooskrbe odvisen od fizične sposobnosti obstoječega električnega omrežja na območju občine Cerkevnik. Ob tem so poudarili, da se je več kot 100 let gradilo električno omrežje za potrebe z znanimi pretoki moči: od elektrarne do porabnika. Z integracijo elektrarn na koncu omrežja pa se je podrl 100-letni koncept, ki ga električno omrežje v sedanji izvedbi lahko absorbira samo delno. Torej, če v omrežju ni fizikalnih ovir (predvsem je problem visok padec napetosti zaradi vodov, ki so primerni za odjem, nikakor pa niso primerni še za priklop proizvodnje), je lahko sončna elektrarna priklopljena takoj. Če pa so prisotne omejitve, in je potrebna razširitev omrežja, pa je čas priklopa odvisen od razpoložljivih sredstev in zelo zamudnih postopkov umeščanja potrebne elektroenergetske infrastrukture v prostor.

To pomeni, da se mora vsakdo, ki želi zgraditi sončno elektrarno, prej pozanimati, ali električno omrežje to prenese. Postopek za preveritev možnosti gradnje samooskrbne sončne elektrarne se prične z oddajo tako imenovane »enotne vloge«, ki jo lahko vsakdo najde na spletni strani Elektro Maribor. Po oddani vlogi strokovnjaki preverijo in uporabnika obvestijo ali je priklop sončne elektrarne mogoč in pod kakšnimi pogoji.

Tomaž Kšela

UČINKOVITA RABA ENERGIJE

Strošek energetske oskrbe hiše predstavlja pomemben del v družinskem proračunu. Prednjači ogrevanje objekta, ki skupaj s pripravo tople sanitarne vode predstavlja približno 60% stroškov.

Poraba energije za ogrevanje objekta je odvisna od bivalnih navad uporabnika (temperature v prostorih in načina prezračevanja), toplotnih izgub objekta skozi ovoj stavbe (okna, fasada, streha) in načina priprave toplote. V času ogrevalne sezone je bolj smiselno, da svoja oblačila prilagodimo zimskemu času; 1°C nižja temperatura v prostoru pomeni prihranek okoli 6 % rabe toplote za ogrevanje. Izgube zaradi prezračevanja pa lahko pomenijo okoli 50% izgub toplote, zlasti če se napačno prezračuje z odpiranjem oken na nagib ipd.

Investicije v energetske sanacije objektov pomenijo velik strošek. Odločitev o tem, kakšna energetska sanacije hiše je smiselna, ni preprosta. Slika informativno prikazuje toplotne izgube na objektu. Lahko vidimo, čemu je smiselno posvetiti največ pozornosti že omenjenemu prezračevanju. Zamenjava oken pomeni največji strošek na m² površine, manjši je strošek sanacije gledano na m² fasade, najmanjši strošek pomeni toplotna izolacija podstrešja.

Za pripravo toplote obstaja na trgu veliko tehnoloških rešitev. Ponudniki ponujajo toplotne črpalke, kotlovnice na lesno biomaso, toplozračno ogrevanje preko prezračevalnega sistema z rekuperacijo, IR ogrevanje, ogrevanje z električno centralno pečjo ... Vsi ti sistemi niso primerni za vsako hišo, ampak je treba vsako hišo obravnavati individualno. Toplotna črpalka je ekonomičen način ogrevanja v hišah s fasado, ki je toplotno izolirana ovoj; tam je potrebna temperatura ogrevalne vode nižja kot v neizolirani hiši. Še bolje je, če je v hiši talno gretje.

Zadnja leta so zdelo popularne sončne elektrarne. Te so smiselne predvsem tam, kjer so večji porabniki električne energije kot npr. ogrevanje s pomočjo električne energije. Zakonodaja omogoča tudi t.i. energetske skupnosti za izvedbo investicije v sončne elektrarne.

Za izvedbo investicij energetske sanacije hiš in tudi večstanovanjskih objektov je mogoče pridobiti ugodna sredstva Eko Sklada, bodisi subvencije bodisi kredite. Razpisi za občane so praktično odprti skozi vse leto. Vendar pa, v kolikor nekdo želi pridobiti sredstva Eko Sklada, mora zadostiti njihovim pogojem. Npr. subvencije za menjavo oken se lahko pridobijo samo, če se vgradijo nova lesena okna ipd.

Ker je izvedba energetske sanacije s stališča financ velik zalogaj, je treba izbrati primerne ukrepe za vašo hišo ali stanovanje. Zato se po nasvet obrnite na svetovalno pisarno za občane, ki vam jo ponuja Občina Cerkevnik na njihovi spletni strani.

Ker je izvedba energetske sanacije s stališča financ velik zalogaj, je treba izbrati primerne ukrepe za vašo hišo ali stanovanje. Zato se po nasvet obrnite na svetovalno pisarno za občane, ki vam jo ponuja Občina Cerkevnik na njihovi spletni strani.

Dušan Jug

ENERGO-JUG d.o.o. (energetski svetovalec Občine Cerkevnik)

051 393 307 | info@dusanjug.si



Z NARAVO ZA NARAVO

20. MAJ SVETOVNI
DAN ČEBELPraznujmo skupaj, ozaveščajmo in naredimo
nekaj dobrega za preživetje ljudi in čebel

Pravilna raba fitofarmaceutskih sredstev (FFS)

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP) skupaj z Upravo za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (UVHVVR), Čebelarsko zvezo Slovenije (ČZS) in Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije (KGZS) vsako leto pripravlja aktivnosti obveščanja in ozaveščanja uporabnikov o pravilni rabi fitofarmaceutskih sredstev (FFS).

Osnovni namen aktivnosti je informiranje uporabnikov in splošne javnosti glede možnih tveganj, ki jih lahko ima nepravilna raba FFS za zdravje ljudi in okolje, vključno s čebelami ter ostalimi oprasaevalci, ki so eden izmed osnovnih indikatorjev onesnaženosti v okolju.

MKGP in UVHVVR v prvi vrsti spodbujata okolju prijaznejše metode varstva rastlin in celovito ravnanje s kmetijskimi rastlinami, kamor spadajo naslednji preventivni ukrepi: izbira rastišča, kolobarjenje, obdelava tal, čas in gostota setve oziroma sajenja, rez, vzgojne oblike, setev mešanih ali vmesnih posevkov ali dosevkov, uporaba odpornih ali tolerantnih sort, saditev ali setev certificiranega sadilnega ali semenskega materiala, gnojenje, namakanje, izsuševanje in higienski ukrepi. Nadalje spodbujamo uporabo metod varstva rastlin z nizkim tveganjem, kamor spadajo fizikalni ukrepi, biotehniški ukrepi, uporaba koristnih organizmov za biotično varstvo rastlin, uporaba fitofarmaceutskih sredstev na podlagi mikroorganizmov, rastlinskih izvlečkov, feromonov in podobnih snovi, uporaba osnovnih snovi in uporaba fitofarmaceutskih, dovoljenih za ekološko pridelavo.



Pridelovalec mora zasad ali posevek redno pregledovati in opazovati pojav škodljivih organizmov ter na podlagi lastne presoje ter izkušenj izbrati najprimernejšo metodo varstva rastlin oziroma ustrezno kombinacijo metod ter FFS uporabiti le takrat, ko presodi, da z metodami varstva rastlin z nizkim tveganjem ni mogoče zagotoviti zadovoljivega učinka obvladovanja škodljivih organizmov.

V primeru uporabe FFS mora uporabnik upoštevati tudi informacije o pragu škodljivosti, če te obstajajo, o primernem času uporabe FFS in druge nasvete o uporabi tistih FFS, ki so ciljno naravnana za čim manjšo škodljivost za zdravje ljudi, neciljne organizme in okolje.

V ta namen so na Kmetijskem inštitutu Slovenije vzpostavili spletno stran za integrirano varstvo rastlin, kjer so zbrani aktualni

opisi in informacije o škodljivih organizmih in ukrepih za zmanjšano uporabo FFS.

Ključne točke, ki jih mora upoštevati vsak uporabnik FFS:

- V Sloveniji je dovoljeno uporabljati le FFS, za katere je bila izdana odločba o registraciji, dovoljenje za nujne primere, dovoljenje za vzporedno trgovanje ali dovoljenje za raziskave in razvoj.
- Uporaba FFS je dovoljena le na gojenih rastlinah in zoper škodljive organizme, ki so navedeni na etiketi in navodilu za uporabo.
- Setev semena, tretiranega s FFS, ki so označena kot čebelam nevarna lahko izvajamo s podtlaknimi pnevmatskimi sejalniciami le, če so te opremljene z napravo za zmanjšanje odnašanja prašnih delcev z zračnim tokom, ki izstopa v okolico.
- S prazno embalažo je potrebno ravnati v skladu z navodili proizvajalca oziroma navodili za uporabo FFS.
- Ne škropimo v vetrovnem vremenu. Preprečiti moramo zanašanje škropilne brozge na sosednje njivske in urbane površine.
- Pri delu s FFS je treba uporabiti primerno vzdrževano in predpisano osebno varovalno opremo.
- Škropilno brozgo pripravljamo na mestu, namenjenemu polnjenju in mešanju FFS, ki je ustrezno opremljeno in zavarovano, da morebitno razlitje ne more doseči vodnih virov in odtočnih kanalov.

Zaželeno je, da naprave za nanašanje FFS čistimo na mestu nanašanja ali na v ta namen pripravljenih površinah ter pri tem poskrbimo za odpadno vodo, da ne pride do točkovnega onesnaženja. FFS, ki predstavlja tveganje za čebele in druge oprasaevalce, so označeni z grafičnim opozorilnim znakom »Nevarno za čebele«.

Pri uporabi tovrstnih sredstev imajo uporabniki v zvezi z varstvom čebel določene obveznosti:

- Cvetoča podrast v trajnih nasadih mora biti v času tretiranja s FFS, ki so označeni kot čebelam nevarni, pokošena oziroma mora biti na drug način preprečeno, da bi jo FFS dosegel.
- Uporaba sistemičnih FFS, ki so označeni kot čebelam nevarni, je prepovedana v času cvetenja gojenih rastlin.
- Uporaba kontaktnih FFS, ki so označeni kot čebelam nevarni, je v času cvetenja gojenih rastlin dovoljena le v nočnem času – dve uri po sončnem zahodu do dve uri pred sončnim vzhodom, razen če je na etiketi in navodilu za uporabo navedeno, da je uporaba takega sredstva v celoti prepovedana v času cvetenja.
- Pri uporabi za čebele nevarnih FFS mora uporabnik tretiranje izvajati na način, da se prepreči zanašanje na sosednje površine s cvetočimi rastlinami.

Ključni dejavnik za pridelavo kakovostne in varne hrane ter za varovanje zdravja ljudi in okolja, ki sledi skupnim prizadevanjem za vzpostavitev trajnostne kmetijske pridelave v Evropski uniji, je usposabljanje pridelovalcev in uporabnikov FFS.

V ta namen je UVHVVR izdal nov priročnik »Temeljna načela dobre kmetijske prakse varstva rastlin in varne rabe fitofarmaceutskih sredstev«. Priročnik je kot izobraževalno gradivo v osnovi namenjen udeležencem usposabljanja iz fitomedicine, predstavljena vsebina pa je dobrodošel pripomoček tudi pri razširjanju ter poglobljanju znanja vseh, ki želijo prispevati k bolj učinkovitemu, manj tveganemu in do okolja prijaznejšemu varstvu rastlin.

Dostopnost in uporaba FFS sta regulirani pravici, ki ju posameznik pridobi z izkazanim znanjem o ravnanju s FFS, z namenom, da z uporabo FFS ne povzroča nesprejemljivega tveganja za okolje in zdravje ljudi.

Pravica do zdravega okolja je temeljna pravica vseh državljanov, zato je pravilno rokovanje s FFS velika odgovornost vsakega uporabnika FFS.

Vir: *Pravilna raba fitofarmaceutskih sredstev (FFS) | GOV.SI, foto: Lili Šipek*

IZ ORGANIZACIJ, ZDRUŽENJ, DRUŠTEV IN KLUBOV

OBČNI ZBOR SLOVENSKOGORIŠKEGA FORUMA

Članice in člani Združenja Slovenskogoriški forum bodo letos spregovorili o več aktualnih vprašanjih, ki so še posebej pomembna za razvoj osrednjih Slovenskih goric. Med drugim bodo pripravili okroglo mizo o kmetijski politiki in pogojih gospodarskega razvoja v obdobju nove evropske finančne perspektive do leta 2027. Kot so sklenili na občnem zboru foruma, bodo pozornost posvetili tudi varovanju kulturnih in naravnih znamenitosti v osrednjih Slovenskih goricah, da v razvojnih prizadevanjih nanje ne bi pozabili, saj dajejo identiteto pokrajini in ljudem, ki skozi stoletja živijo v njej.

Na občnem zboru v petek, 24. 3., so članice in člani Slovenskogoriškega foruma poleg programskih usmeritev sprejeli tudi poročilo o delu v minulih štirih letih, ki je potekalo v senci epidemije covid-19. Kot so poudarili v razpravi, svet po covidu in po energetske krizi, ki je posledica vojne v Ukrajini, ne bo nikoli več takšen, kot je bil. V zadnjih letih je prišlo do velikih strukturnih sprememb v družbi: povečale so se socialne razlike, vse več ljudi ima dohodek pod pragom revščine, prebivalstvo pri nas in v Evropi se stara, zaradi podražitev hrane in energije pa mnogi danes živijo slabše, kot so v preteklosti, kar povečuje socialne napetosti. Zaradi vsega tega bo treba na novo pretehtati številna razvojna vprašanja na različnih ravneh, tudi v lokalnih skupnostih. V luči tega tudi Slovenskogoriški forum čaka veliko dela. Da bi ga zmogli, so sklenili, da bodo v forum poskušali pritegniti nove mlajše članice in člane.

Na občnem zboru Združenja Slovenskogoriški forum so izvolili tudi novo vodstvo foruma. Predsednik ostaja Tomaž Kšela, za podpredsednika pa so izvolili mag. Mirka Žmavca in za sekretarko Lidijo Šipek. Za blagajnika so ponovno izvolili Toneta Brumna.



Razprava na občnem zboru foruma je tudi tokrat obogatil upokojeni univerzitetni profesor dr. Jurij Kunaver iz Ljubljane (na fotografiji stoji), ki je kljub častitljivim letom eden od najbolj aktivnih članov foruma. Med drugim še vedno poučuje na univerzi za tretje življenjsko obdobje v Ljubljani.

Na občnem zboru so se posebej zahvalili za delo upokojenemu univerzitetnemu profesorju dr. Juriju Kunaverju in njegovi ženi Jelki iz Ljubljane, ki redno sodelujeta v delu foruma in se na sestanke vozita iz Ljubljane ali celo iz Bovca, kjer preživita del leta. S svojimi razmišljanji in izkušnjami iz drugih okolij bogatita razprave o razvojnih vprašanjih osrednjih Slovenskih goric, hkrati pa izkušnje iz Slovenskih goric prenašata v okolja, kjer sicer živita in ustvarjata.

E. P.

DARKO SKOK IZDELAL MODEL PADLEGA AMERIŠKEGA BOMBNIKA

Letalski modelar in upokojeni major slovenske vojske Darko Skok, ki se je v Aeroklub Sršen v Cerkvenjaku vključil kmalu po ustanovitvi, je izdelal model ameriškega bombnika B24H Liberator, ki je med drugo svetovno vojno strmoglavil na Vanetini. Na parceli, na katero je bombnik strmoglavil, danes stoji spominsko obeležje padlim ameriškim pilotom, ki so žrtvovali svoja mlada življenja za osvoboditev Evrope izpod nacističnega jarma. Spomenik je postavilo Združenje Slovenskogoriški forum Cerkvenjak.

»Odločil sem se, da bom model strmoglavljenega ameriškega bombnika poklonil Občini Cerkvenjak, zato sem ga izročil županu Marjanu Žmavcu,« pojasnjuje major Skok. »Model bombnika je izdelan v merilu 1:72.«

Darko Skok, ki živi na Ptujju, že vrsto let deluje kot letalski modelar v Aeroklubu Sršen, ki ga vodi Ivan Divjak. Vanj se je vključil leto dni po ustanovitvi. Skok je skupaj s hčerko Tamaro pet let vodil tudi modelarski krožek na Osnovni šoli Cerkvenjak – Vitomarci. V tem času je za letalsko modelarstvo in s tem tudi za letalstvo nasploh navdušil blizu 80 mladih Cerkvenjačank in Cerkvenjačanov, ki so izdelovali prostoteleče letalske modele in z njimi tudi tekmovali.

»Izdelovanje prosto letečih letalskih modelov je zelo zahtevno, saj zahteva veliko znanja. Modelarji morajo biti tudi zelo natančni, saj je idealna teža za prostoteleči letalski model 200 gramov,« pojasnjuje Skok. »Za letenje prostotelečih letalskih modelov veljajo enake fizikalne zakonitosti kot za velika letala. Na osnovi znanja, ki ga pridobijo kot modelarji, se mnogi mladi modelarji v kasnejših letih usposobijo za pilote.«



Modelar in upokojeni major Darko Skok je model padlega ameriškega bombnika B24H Liberator, ki je med drugo svetovno vojno strmoglavil na Vanetini, izročil županu Občine Cerkvenjak Marjanu Žmavcu kot poklon občini. Stalno bo razstavljen v avli osnovne šole. Foto: Valerija Toš

Z usposabljanjem mladih modelarjev je Skok veliko prispeval k razvoju letalstva v Cerkvenjaku, saj so za razvoj vsake dejavnosti najbolj pomembni ljudje z znanjem in zavzetostjo.

Po besedah Darka Skoka je modelarska sekcija Aerokluba Sršen privabila v svoje vrste modelarje iz širše regije, tudi iz Maribora in Ptujja ter njune okolice. Kot pravi Skok, Cerkvenjak nasploh postaja pravi center letalstva v osrednjih Slovenskih goricah. Za to so po njegovih besedah najbolj zaslužni entuziasti, kot so Ivan Divjak, Ivan in Štefan Mauko in drugi, ki so pred mnogimi leti začeli letati z motornimi zmaji in motornimi padali, ki so bili takrat cenovno bolj dostopni kot letala. Iz tega so postopno prešli na ultra lahka in druga letala, tako da ima sedaj Aeroklub Sršen spoštovanja vredno število pilotov.

Kot pravi Skok, ima tudi vzletišče v Brengovi idealno lego v Pesniški dolini tako kar se tiče njegove pozicije izven kontrolnega prostora mariborskega letališča, oddaljenosti od naselij, vetrov, ki pihajo po dolini in drugih okoliščin. Ko bodo letos letališko stezo podaljšali iz 700 na 900 metrov, bodo na njej lahko pristajala tudi večja letala, kar bo spodbudilo nov razvoj letalstva v Cerkvjenjaku.

Model strmoglavljenega bombnika B24H Liberator, ki bo trajno spominjal na pogumne ameriške letalce, ki so pomagali osvobodjati Evropo, bo stalno razstavljen v zbirki letalskih modelov v avli osnovne šole v Cerkvjenjaku, kjer si ga bo mogoče tudi ogledati.

Tomaž Kšela

STROKOVNO PREDAVANJE NA SKUPŠČINI DRUŠTVA GENERALA MAISTRA CERKVENJAK

Člani Društva generala Maistra Cerkvjenjak pred začetkom skupščine društva organiziramo strokovno predavanje, ki je lahko na temo domoljubja, generala Maistra in njegove borbe ali aktualno dogajanje v svetu. Letošnje predavanje je 17. marca izvedel upokojeni slovenski generalmajor dr. Alojz Štajner, ki je bil v času službovanja načelnik Generalštaba Slovenske vojske. Prisluhnilo smo predavanju na trenutno najbolj aktualno temo, to je agresija Rusije na Ukrajino. General Štajner nam je predstavil njegove vojaške poglede na vojno, o katerih se v javnosti manj govori in za lažje razumevanje poteka agresije.



Generalmajor dr. Alojz Štajner nam je podal izhodišča za lažje razumevanje ukrajinske vojne in nam obrazložil, kaj sta denacifikacija in demilitarizacija.

Ali je to vojna ali ni? Rusi trdijo, da so šli v specialno vojaško operacijo osvobodjati ruski narod, da pa so na zasedenih območjih vseeno razglasili vojno stanje, Ukrajinci pa trdijo, da branijo Ukrajino. Kdo je torej napadalec (agresor) in kdo se brani, če oboji trdijo, da se branijo. Rusi z vojaško akcijo osvobajajo Donbas, ukrajinska vojska pa se trudi premagati rusko vojsko. Vojaška operacija pušča strahovite ekonomske posledice za obe strani, ki sta neposredno v vojni, in tudi za ves ostali svet, saj je predvsem Evropa energetsko odvisna od Rusije. V nadaljevanju predavanja nam generalmajor predstavi vojaške akcije in akcije osvobajanja v času od lanskega februarja do letošnjega marca, o strahovitem tolčenju in uničenju energetske infrastrukture. Ocena je, da je Ruska federacija od predvidenih dveh regij zasedla kar štiri regije in Krim, da pa v enem letu niso premagali Ukrajine in je spravili na kolena. Ukrajina je prestala začetni šok in ni kapitulirala in vzpostavila je vojaško ravnovesje. Vojna se nadaljuje z uporabo dronov, ki v zahtevnih okoliščinah nadomeščajo vojake. Poteka tudi logistična vojna, saj Ukrajinci dobivajo vse več vojaške pomoči in so uspešni z protizračnimi izstrelki. Vojna poteka v smeri, kdo bo imel več granat in poslušamo zadnje številke o številu mrtvih. Generalmajor Štajner ob koncu predavanja pove nekaj o trenutni oborožitvi Evrope in nam odgovori ne nekaj zastavljenih vprašanj.

Po zanimivem predavanju smo prisluhnilo recitacijam Bernarda Rajha iz pesniške zbirke Rudolfa Maistra Kitica mojih in Poezije.

V nadaljevanju smo članicam in članom srečanja predstavili Viziji za vodenje in delovanje Zveze društev general Maister v naslednjem štiriletnem obdobju, saj je ob koncu meseca potekala skupščina ZDGM. Prvič se je zgodilo, da za mesto predsednika/ce ZDGM kandidirata dva kandidata. Naše društvo so na volitvah ZDGM zastopali trije člani.



Letošnji prejemniki plaket Društva general Maister Cerkvjenjak.

Večer smo nadaljevali s skupščino Društva generala Maistra Cerkvjenjak s predlaganim dnevnim redom, izvolitvijo organov skupščine in podajanjem poročil. Članice in člane društva smo seznanili s predlogom, ki ga je naše društvo podalo Zvezi društev general Maister. Društvo general Maister Cerkvjenjak predlaga ZDGM za prejemnika zlate plakete Občino Cerkvjenjak. Svečana podelitev priznanj je potekala v Kulturnem domu na Zavrhu 29. marca. V nadaljevanju skupščine smo slišali predlog programa dela društva s finančnim načrtom v letošnjem letu, podelili plakete zaslužnim članom in podpornikom DGMC, besedo smo dali gostom in skupščino zaključili s prijetnim druženjem.

Roman Lorenčič

OBČINI CERKVENJAK ZLATA PLAKETA ZDGM

V spomin na rojstni dan Rudolfa Maistra, 29. marca, je na Zavrhu v Štupičevi vili potekala svečana podelitev priznanj Zveze društev generala Maistra za leto 2023. Med dobitniki priznanj je Občina Cerkvjenjak, ki je prejela zlato plaketo ZDGM. Predlagatelji smo v obrazložitvi za podelitev priznanja zapisali:



Občina Cerkvjenjak, Pokrajinski arhiv Maribor in Občina Lenart so prejemniki zlate plakete ZDGM. Foto Tone

Upravni odbor Društva generala Maistra Cerkvjenjak predlaga Zvezi društev general Maister za prejemnika zlate plakete ZDGM Občino Cerkvjenjak.

Občina Cerkvjenjak skupaj z Društvom generala Maistra Cerkvjenjak spodbuja in razvija domoljubje, ohranja spomin na borce za severno mejo, ki so ubranili velik del slovenskega etničnega ozemlja in s tem omogočili nastanek slovenske države. Po proučitvi zgodovinskih dejstev ugotavljamo, da je tudi naše okolje v času bojev za severno slovensko mejo dodalo svoj pečat. K temu

so prispevali naši cerkvenjaški fantje in moške, ki so se borili pod poveljstvom generala Rudolfa Maistra.



Prejemniki priznanj ZDGM za leto 2023 pred Štupičevo vilo na Zavrhu. Foto Tone

V naši lokalni skupnosti in Društvu generala Maistra Cerkvjenjak je od ustanovitve društva, ki goji, neguje in ohranja Maistrov duh tlela želja po ohranitvi spomina na zasluge generala Maistra in njegove borbe, ki so izhajali iz našega okolja. Postavitev doprsnega kipa generala Maistra je moralno in finančno podprla Občina Cerkvjenjak. Občina je izdatno pomagala društvu tudi pri obnovi spomenika 1. sv. vojne, izvedbi skupščine ZDGM, namestitvi doprsnega kipa generala Maistra v Osnovni šoli Cerkvjenjak - Vitomarci, svečanem razvrtju društvenega prapora in ob 10-letnici delovanja DGMC z oddajo prostorov in postavitvijo razstave fotografij o delovanju društva.

V Občini Cerkvjenjak se zavedajo, kaj pomeni imeti lastno državo. S svojimi vzgledi in dejanji podpirajo, spodbujajo in ohranjajo domoljubje in s tem skrbijo za našo domovino in slovenski narod.

Roman Lorenčič, Foto Tone

OBČNI ZBOR OO RK S SREČANJEM KRVODAJALCEV

V lanskem letu se je na krvodajalske akcije v Cerkvjenjaku odzvalo 215 krvodajalcev

Na rednem letnem občnem zboru so se v soboto, 11. februarja, v Gostišču pri Antonu sestali člani Rdečega križa in tamkajšnji krvodajalci. Med njimi pa zaradi bolezni ni bilo dolgoletnega aktivista, predsednika krvodajalcev Marjana Zorka. Poleg članov in krvodajalcev so se zbora in srečanja krvodajalcev udeležili tudi vidni gostje, Marjan Žmavc, župan Občine Cerkvjenjak, Janja Jemenšek, predstavnica transfuzijskega oddelka UKC Maribor, in Jožica Krajner iz Območnega združenja RK Lenart.



Cerkvenjaška krvodajalska vitezinja Rozina Topolovec in vitez Marjan Paulič s predsednico Občinske organizacije Rdečega križa Cerkvjenjak Marijo Firbas in županom Marjanom Žmavcem.

Iz poročila Marije Firbas, predsednice Občinske organizacije RK Cerkvjenjak, in ostalih poročevalcev smo razbrali, da so vse zasta-

vljene naloge v celoti izvedli. Pomagati v težkih trenutkih in krvodajalstvo pa je že tako nekakšna domena Cerkvjenjačanov, in ne samo domena, ampak moralna dolžnost, kajti v Cerkvjenjačanih se razvija čut do sočloveka. Darovati kri pa pomeni darovati del sebe.



Prejemniki priznanj, kar precej jih manjka, četudi se je zbora RK in srečanja krvodajalcev udeležilo več kot 90 članov te humanitarne organizacije.

Tudi lani so pripravili že tradicionalno srečanje občanov, starih nad 75 let. Nasploh je starejšim in občanom v stiski posvečena velika pozornost, saj preko aktivistov po terenu poznamo vsakega občana na območju občine, je povedala Firbasova. S finančno pomočjo v znesku 1500 evrov so pomagali tudi Vrtcu in OŠ Cerkvjenjak – Vitomarci, od tega so 1000 evrov namenili šoli, 500 pa vrtcu. Pohvalijo se lahko, da imajo v svojih krvodajalskih vrstah krvodajalsko vitezinjo Rozino Topolovec in krvodajalskega viteza Marjana Pauliča.

Slišali smo tudi pohvalno poročilo podmladka RK na Osnovni šoli Cerkvjenjak – Vitomarci, v katerega so vključeni učenci in učenke od 4. do 9. razreda, in pa kar nekaj pohvalnih besed s strani gostov. Manjkal ni tudi kulturni program, v katerem so sodelovali učenci osnovne šole in pevci DU Cerkvjenjak pod vodstvom Ivica Pleger.

Kot običajno so zvestim krvodajalcem in krvodajalkam podelili priznanja in zahvale. Tako sta med drugimi za 35-kratno darovanje krvi prejela priznanje Marjeta Vogrin in Viktor Domanjko; za 40-krat Boštjan Fekonja; za 45-krat Irena Kur, za 50-krat Alojz Zorko in Edvard Čuš; za

80-krat Viktor Kozar in za 90-krat darovano to dragoceno življenjsko tekočino, za katero še strokovnjaki niso izumili nadomestila, Rozina Topolovec.

Sicer pa se je v lanskem letu krvodajalskih akcij v Cerkvjenjaku udeležilo 215 krvodajalk in krvodajalcev. Za letošnje leto načrtuje tri krvodajalske akcije.

Franc Bratkovič

20 LET DELOVANJA DRUŠTVA VINOGRADNIKOV IN LJUBITELJEV VINA CERKVENJAK

V Občini Cerkvjenjak že 20 let deluje Društvo vinogradnikov in ljubiteljev vina Cerkvjenjak. Okroglo obletnico je društvo praznovalo ob rednem letnem občem zboru 3. marca 2023 na Izletniški kmetiji Breznik v Komarnici. Med gosti so bili aktualni župan in podžupan, Marjan Žmavc in Franci Zorko, sedma vinska kraljica Patricija Peklar ter peta Monika Majer in šesta Tjaša Simonič in kmetijska svetovalka KGZ Ptuj, izpostave Lenart, Cvetka Bunderla. Zbor so s svojim obiskom počastili tudi številni predstavniki sodnih vinogradniških društev iz Benedikta, Kapele, Vitomarcev (Andraža), Lenarta, ter tudi predstavniki DU Cerkvjenjak, Društva kmečkih žena in deklet Cerkvjenjak in Čebelarskega društva iz Cer-

kvenjaka. Pred začetkom zбора so tudi tokrat pripravili predavanje Ladislava Kereka o negi in zaščiti vinske trte s pripravki, ki jih proizvaja podjetje Bayer. Posebno poglavje je bilo na predavanju namenjeno zatiranju ameriškega škrdatka, ki predstavlja največjo nevarnost uničenja vinske trte. Ta del predavanja je opravil strokovnjak za zatiranje te nadloge Marko Breznik. V svojem izvajanju je posebej poudaril pomen zgodnjega odkrivanja pojava in pravočasno ukrepanje, saj ni prisoten samo v vinogradih, pač pa ga najdemo tudi na brajdah, na samorodnih vinskih trtah.



Zbor je vodil Franc Kuri. Poročilo o delu društva v preteklem letu je podal dosednji predsednik Franci Zorko. Društvo je dobro delalo. Čez leto je izvedlo številne aktivnosti. Za člane so prirejali izobraževanje v obliki predavanja o varovanju vinske trte pred boleznijo in negovanju vina. Udeleževali so se tudi prireditve sosednjih ali prijateljskih društev. Za promocijo društva in občine je skrbela tudi cerkvenjaška vinska kraljica Tjaša Simonič. Pripravljali so tudi stalne prireditve ob Johanezovi trti: rez, postavljanje klopotca, trgatve in martinovanje. Sodelovali so tudi z drugimi društvi v občini in izven nje. Pripravili so tudi društveno ocenjevanje vin, ki je pokazalo, da njihovi člani pridelujejo vedno boljša vina. Kot so povedali, je to rezultat številnih predavanj o negi vina ves čas obstoja društva. Tudi o zgodovini društva, ki je bilo ustanovljeno 7. marca 2003, je bilo veliko povedanega. Pobudnik ustanovitve društva je bil Ivan Janez Pučko, ki je društvo kot predsednik vodil 12 let. Ustanovni člani so bili še Franc Kuri, Marica Štrucl, Silva Kozar, Franc Veberič, Jože Gregorec, Branko Kavčič ter žal že

pokojna Franc Družovec in Alojz Fekonja. Društvo si je dalo ime Društvo vinogradnikov in ljubiteljev vina Cerkevjenjak in je v Sloveniji prvo, ki je vključilo besedo »ljubiteljev« v ime društva. To so storili zato, da so se lahko vanj vključili tudi tisti, ki niso vinogradniki. Društvo, ki danes šteje 110 članov, ima vseskozi materialno in moralno podporo občine, tako prvega župana Jožeta Kranerja kakor tudi sedanjega Marjana Žmavca. Skupno z občino so in še pripravljajo pomembne prireditve in akcije.

Dosedanjega predsednika Francija Zorka, ki je društvo uspešno vodil 8 let in se je funkciji odpovedal, ker je bil imenovan za podžupana Občine Cerkevjenjak, je zamenjal Marko Breznik. Novi predsednik je dejal, da bodo še naprej izvajali aktivnosti, ki so jih v društvu izvajali v preteklosti. Plan dela predvideva 21 aktivnosti, ki jih bodo po potrebi in želji članov društva še dopolnili.

Župan Marjan Žmavc je poudaril, da je občina ponosna na delovanje društva in dobro sodelovanje. Društvo je veliko naredilo na promociji vinogradništva. Dokaz za to je, da je med članstvom društva že 5 vitezov vina Evropskega in Slovenskega reda vitezov vina. Omenil je, da občina letos praznuje 25-letnico obstoja, zato bodo v praznovanje vključena tudi društva, med njimi tudi Društvo vinogradnikov in ljubiteljev vina Cerkevjenjak, ki letos praznuje 20 let svojega delovanja.

Zbor so zaključili z zahvalo dosedanjemu predsedniku Franciju Zorku. Župan Marjan Žmavc, novi predsednik Marko Breznik, vinski vitez, prvi predsednik društva, Ivan Janez Pučko ter aktualna 7. vinska kraljica Tjaša Simonič so mu izročili simbolično darilo kot spomin na dobro vodenje društva.

Ludvik Kramberger

KULTURNO DRUŠTVO CERKVENJAK

»KDOR POJE, ZLO NE MISLI«

Tako pravi že star pregovor. Pevci smo dobrosrčni in dobrovoljni ljudje. Tega se držimo tudi pevke in pevci Mešanega pevskega zbora Kulturnega društva Cerkevjenjak.



Naš zbor predstavlja dobro prakso medgeneracijskega sodelovanja, saj je med najmlajšimi in najstarejšimi pevci približno petdeset let razlike. Korona nam je za nekaj časa odvzela družjenje in petje v zboru, vendar od lanskega marca ponovno delujemo s »polno paro« pod vodstvom zborovodkinje Anite Grajfoner Šamperl.

S svojim petjem popestrimo marsikatero prireditev v kraju. Tako ste nas lahko in nas boste še slišali in videli na prireditvah, ki se odvijajo ob potomki najstarejše trte na svetu, Johanezovi trti. Prisotni smo ob rezi trte, na trgatvi ter na martinovanju.

S pesmijo pričaramo tudi dobro vzdušje na božično-novoletnem sejmju. Vsako leto pa pripravimo tudi samostojni božično-novoletni koncert.

V poletnem času imamo počitniški premor, do takrat nas pa čaka še revija pevskih zborov, ki bo letos 26. 5. v Cerkevjenjaku,

letni koncert 16. 6. in sodelovanje na osrednji proslavi ob občinskem prazniku, ki bo prav tako junija.

Vadimo ob sredah, ob 19.30. V svojih vrstah bomo veseli novih pevk in pevcev, zato pristrčno vabljeni. Radi se odzovemo tudi na gostovanja v drugih krajih. V lepem spominu nam je ostalo gostovanje v Šempasu pri Novi Gorici, saj je mentaliteta gostoljubnih Primorcev podobna nam, Štajercem.

Mojca Borko

FOLKLORISTI SMO ZAPLESALI V POMLAD

Vsak začetek je težak. To se je odražalo tudi v naši folklorni skupini, saj smo imeli v preteklosti precej težav s pomanjkanjem plesalcev. Zato so nam na pomoč priskočili posamezniki iz drugih folklornih skupin. V tej sezoni smo se zelo razveselili novih folkloristov, s katerimi vsak teden pridno vadimo plesne korake, pravilno plesno držo in petje.

Folklorna skupina Cerkvenjak je v novo leto zaplesala z dvema novima koreografijama. Z eno smo se predstavili na proslavi ob kulturnem prazniku v Kulturnem domu v Cerkvenjaku. Veliko vaj smo namenili piljenju druge koreografije, s katero smo se predstavili na območnem srečanju odraslih folklornih skupin Slovenije 2023, ki je 2. 4. potekala v Kulturnem domu v Lenartu. Takšnih srečanj se vsi folkloristi radi udeležujemo, saj jih spremljajo strokovni ocenjevalci, ki ob koncu prireditve podajo oceno o kvaliteti izvedbe nastopa (ocenjujejo izvedbo plesnega in pevskega dela, kostumsko podobo, glasbeno spremljavo, sestavo spleta ...). Žal imamo vsako leto kar nekaj težav z izbiro kostumske podobe, saj je naša zelo okrnjena in/ali neprimerna. Tako nam vsako leto priskočijo na pomoč druge folklorne skupine, ki nam posamezne noše ali dele noš posodijo. Zato bi se jim na tem mestu iz srca zahvalili.

V prihodnjih dneh bomo izvedeli, ali smo si priplesali nastop na regijskem srečanju folklornih skupin. V obeh primerih ostajamo zvesti slovenski plesni in glasbeni zgodovini in jo ponosno širimo med vas. Če bi se nam želel ob ponedeljkih zvečer v kulturnem domu še kdo pridružiti, ga bomo zelo veseli.

Marjana Zorko

SLOVENSKA MAJHNOST PREMORRE VELIKE STVARI

Vsak je kje poseben, vsak je kje edinstven. Slovenija je ena izmed redkih držav, morda tudi edina država na svetu, ki ima za državni praznik dan kulture. Ta dan kulture je povezan z našim pesnikom, čigar pesem Zdravljica je slovenska himna. Imamo svoj jezik, kulturo in navade. Prešeren je vedel, kaj nam mora dati.

Pri nas, v Cerkvenjaku, se je praznik začel že prej – bogat, prežet s kulturo in popolnoma poseben. Tako je bilo tudi tokrat, 7. februarja 2023. Dogodki tega dne so se globoko vtisnili v knjigo spominov.

Osnovna šola Cerkvenjak – Vitomarci in Kulturno društvo Cerkvenjak velikokrat povabita skupaj in vedno pripravita popolno prireditev. Tudi tokrat sta. K sodelovanju pa so bili povabljeni tudi posamezniki, ki obiskujejo Konservatorij za glasbo Maribor, dislocirana enota Lenart. Scenarij zanjo je zapisala in pripravila Jožica Vršič Novoselnik, slovenistka na OŠ Cerkvenjak – Vitomarci.

Častili smo svojo dediščino. Tako kot je, tako kot jo želimo predati naprej, in jo vsekakor tudi ohraniti. Počastili so jo skozi otroške oči, pa vse do tistih najstarejših pogledov na ta svet. Program je bil obogaten s petjem, kjer je zborovodja Anita Grajfoner Šamperl popeljala med poslušalce glasove pevskega zbora OŠ Cerkvenjak – Vitomarci in tudi glasove MePZ KD Cerkvenjak. Posamezniki

so peli, igrali na instrumente, brali ali pa sodelovali v dramskih vložkih. Zaplesala je tudi folklorna skupina KD Cerkvenjak.

Slavnostna govornica je bila Valerija Ilešič Toš, ki je magistrica znanosti s področja socialnega dela. Dolga leta je predsednica Kulturnega društva v Vitomarcih in velika ljubiteljica kulture in umetnosti. V ustvarjanju kulture je prav posebna.



Osnovna šola Cerkvenjak-Vitomarci je na prireditvi podelila malo Prešernovo nagrado, ki jo podeljuje učencem, ki so dejavni na področju kulture in umetnosti, devetošolki Juliji Zorko. Nagrado ji je izročil ravnatelj, mag. Mirko Žmavc. Nagrajenko podrobneje predstavljamo na šolskih straneh Zrnja (op. ur.).

Kultura je torej tista, ki nas obogati, nam daje smisel obstoja. Naredi nas posebne in polepša naše življenje. Le kaj bi brez dobre, napete knjige, odličnega filma, nežne pesmi, dobrih odnosov, lepe besede, objema in hvaležnosti do življenja? Vse to je kultura. Prav zato obstajamo.

Marjana Zorko, foto: Slavko Toplak

ČEBELARSKO DRUŠTVO IVAN JURANČIČ CERKVENJAK 2023

In je tu nova, prva letošnja izdaja občinskega glasila Zrnje, priložnost, da povemo nekaj o delu v našem društvu ob koncu leta 2022 in v začetku leta 2023. To je čas, za katerega bi morda rekli, da je čebelarstva mrtva sezona, pa temu ni tako, ne po čebelarški strani, nikakor pa tudi ne po društveni. Letošnja milorečeno blaga zima brez izrazitih snežnih padavin in le nekaj občutnejše hladnih dni je narekovala tudi zimsko počutje in aktivnosti čebel, posledično pa delo čebelarjev. Več toplih dni je narekovalo večjo pozornost pregledu čebeljih družin in njihovih aktivnosti. Če je še tako lepo videti zgodnje izlete čebel in njihovo bero prvega cvetnega prahu na cvetoči leski ali podrastju, pa to seveda lahko prinese negativne posledice. Čebele ob vsaki zapustitvi toplega zavetja v panju za svojo dejavnost porabijo še kako potrebno hrano za uspešno prezimitev, izpostavljene so raznim zunanji vplivom in tudi velikemu tveganju pri vračanju v gnezdo.

Hiter padec temperatur, močan veter in marsikateri kljun lačne ptice pogosto pomenijo žalostno usodo izletelih čebel. Da bi bila mera polna, v istem času v panju čebele izčrpa stalna nadloga, varoja. Verjetno bi težko rekli, da v kateri čebelji družini ta nadloga ni prisotna, koliko je razširjena, pa je seveda odvisno večidel od skrbi čebelarja v prejšnjem letu in uspešnem zimskem zdravljenju. Kar nekaj čebelarjev po letošnji zimi že govori o umrtju celotnih čebeljih združb ali pa vsaj o upadu čebel v posameznih panjih. V prejšnji številki Zrnja smo napisali, da smo na petkovem srečanju v Društvenem čebelarstvu domu simbolično prižgali novoletne lučke za dobro prezimitev naših čebel. Ali smo bili uspešni, bomo kmalu videli, saj se zima počasi a nepreklicno poslavlja.

Še nekaj o društvenem delu za prve mesece letošnjega leta. Dne 25. 1. 2023 smo v Društvenem čebelarstvu domu izvedli čebelarstvo izobraževanje na temo Smernice dobrih higienskih navad v

čebelarstvu. Izvajalec usposabljanja je bil čebelarski strokovnjak g. Tomaž Samec iz Javne svetovalne službe v čebelarstvu, pod okriljem Čebelarske zveze Slovenije (ČZS) in v sodelovanju z Upravo za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin. Z udeležbo na usposabljanju smo bili precej zadovoljni, saj se je dogodka udeležilo 20 čebelarjev iz našega in drugih ČD.



Čebelarsko izobraževanje

Dne 19. 2. 2023 smo v prostorih Društvenega čebelarskega doma v Čagoni izvedli Redni letni občni zbor. Ob solidni udeležbi članov društva, sta nas med drugimi gosti s svojo prisotnostjo počastila tudi župan občine Cerkevjak g. Marjan Žmavc in predsednik Čebelarske zveze društev Štajerske (ČZDŠ) g. Vlado Vogrinec.

Oba sta izrazila zadovoljstvo nad delom našega društva, medsebojnem sodelovanju v zadnjem obdobju, ter prepoznala bogat načrt dela v letu 2023. G. Vogrinec je zbranim predstavil podatke o vseslovenskem projektu izgradnje Apicentra dr. Filipa Terča na Betnavi pri Mariboru in se obenem županu g. Žmavcu zahvalil za podpis listine o podpori k izgradnji. Na OZ sta bili podeljeni dve bronasti Odličji Antona Janše III. stopnje, ki ga je podelil UO ČD IJC, Miroslavu Čučku in Karlu Lahu za večletno in prepoznavno delo na področju čebelarstva.



Podelitev priznanj

Na članski listi ČD IJC je v letu 2023 skupno 62 članov, od tega je bilo v letošnjem letu sprejetih 5 novih članov, med njimi je, razveseljivo, tudi osnovnošolec, ki že čebelari v domačem okolju, pri očetu. Od evidentiranih članov jih je preko našega društva 16 včlanjenih v ČZS in ČZDŠ, nekateri člani pa so v omenjeni stanovski združenji včlanjeni preko drugih ČD. S čebelami tako trenutno aktivno dela cca. 25 naših članic in članov. V mesecu marcu načrtovano čebelarsko usposabljanje Vzreja matic in ohranjanje kranjske čebele, ki naj bi ga izvedel priznani čebelarski strokovnjak dr. Peter Kozmus je, na žalost, zaradi bolezni izvajalca odpadlo oziroma je prestavljeno na nedoločen termin.

Kot lahko vidite, je bilo v ČD IJC tudi v zadnjem obdobju delovno. Zgoraj so navedene samo na zunaj vidne aktivnosti in dogodki, kot bi lahko temu rekli. Razen tega imamo v UO kar nekaj opravka z letnim poročanje, prijavami na razpise, obveščanjem članstva, pripravami za prihajajoče aktivnosti, sodelovanjem v stanovskima združenjema ČZDŠ in ČZS, pa še bi lahko naštevali. Zadovoljni bomo, če bo sejano rodilo sadove, v skupno zadovoljstvo. Naj med!

Vido Blažič, foto: arhiv CD IJC

AKTIVNOSTI DRUŠTVA KRDEBAČ

Člani Društva Krdebač smo aktivno zaključili leto 2022. V mesecu decembru smo že tradicionalno izvedli pletenje krdebačev, ki smo jih pred cerkvijo delili za dobrodelne prispevke. Delovno aktivnost in zagon smo prenesli v leto 2023. V začetku meseca januarja smo priredili tradicionalni turnir v metanju pikada na Žižkovi domačiji. Dogodka se je, kot vsako leto, udeležilo lepo število obiskovalcev in tekmovalcev. Tekmovanje se je odvijalo v štirih disciplinah: ženske, moški, otroci in dvojice. Zmagovalci so prejeli medalje in diplome.

V mesecu marcu smo opravili rez potomke Johanezove trte v Peščenem Vrhu in nabrali kresno gobo, ki jo bodo člani na veliko noč nesli v cerkev in nato blagoslovili domove.



Rez potomke Johanezove trte

Izvedli smo tudi občni zbor, na katerem je predsednica društva, ga. Marjeta Šalamun, predstavila realizirane dogodke v letu 2022 in predstavila dogodke za leto 2023.



Občni zbor

Tudi člani društva smo sodelovali v čistilni akciji Občine Cerkevjak in v svojem okolišju pobrali odpadke.

26. 3. 2023, smo opravili tradicionalni pohod od Lube vodice do Arheološkega parka, ki smo ga preimenovali v Spominski pohod ustanovitelja društva Mirka Kozarja.



Pohod v spomin Mirka Kozarja

Pred nami so aktivnosti, na katere želimo povabiti bralce Zrnja, da se nam pridružijo.

Tako kot so to počeli že Rimljani, tudi člani društva Krdebač skrbimo za svoje zdravje z rekreacijo. Vsak četrtek zvečer igramo namizni tenis v Peščenem Vrhu pri Majdi Kozar. Vse bralce Zrnja srčno vabimo, da se nam pridružijo.

Prav tako konec aprila organiziramo kolesarjenje za člane društva in simpatizerje po občini Cerkevjenjak.

Rimski tabor pri Lubi vodici bo v soboto, 3. 6. 2023. Vabimo vas, da nas obiščete in spoznate življenje Rimljanov.

Vsem članom, simpatizerjem in bralcem Zrnja želimo vesele velikonočne praznike in obilo pirhov. AVE.

Danica Kladošek

ŠTD SMOLINCI – ŽUPETINCI

V lanskem letu je naše društvo spet zaživelo in organiziralo nekaj dogodkov za člane društva. Ponosni smo, da naši člani v velikem številu vsako leto sodelujejo na povorki starih običajev, predvsem pa gre zahvala določenim posameznikom, ki se vsakoletno potrudijo in pripravijo vse za povorko.



Ekipa naših članov se v mesecu juniju tudi udeleži »vesele kuharije«, ki jo organizira DKDŽ Cerkevjenjak. V toplih poletnih dnevih sodelujemo pri soorganizaciji tradicionalnega turnirja Zorman, ki je znan daleč naokoli. Ker smo v prejšnjih letih bili omejeni z druženjem, smo v začetku lanskega leta organizirali turnir v namiznem tenisu ter turnir v kartanju in pikadu. Ker sta dogodka dobro obiskana, člani pa se radi družimo tudi v zimskem času, smo za to konec leta, v mesecu decembru ponovno organizirali oba turnirja.



Že nekaj let oz. odkar obstaja društvo se vaščani Smolincev in Župetincev odpravimo peš k polnočnici v cerkev Sv. Antona v Cerkevjenjaku. Temu pohodu se tudi udeležijo vaščani iz sosednjih dveh vasi iz Novincev in Slavšine. V mesecu decembru smo med božično novoletnimi prazniki organizirali večerni pohod v sosednjo občino Sv. Andraž v Slov. goricah. Na pohodu so nas domačini pogostili s toplimi napitki, mi pa smo se sprehodili sko-

zi celotno občinsko jedro, kjer smo si ogledali njihovo božično okrasitev ter lučke. Za letošnje leto smo si zadali kar nekaj načrtov, katere upamo, da bomo lahko izpeljali po zadanem načrtu.



Za nami je že uspešno izpeljan 13. redni občni zbor, v mesecu aprilu načrtujemo spomladansko čiščenje okolice hrasta in kapele v Župetincih. V načrtu je tudi urejanje okolice okrog vaške kapele v Župetincih. Za to vabimo vse člane kot tudi vaščane Smolincev in Župetincev, da se v čim večjem številu udeležijo teh dveh akcij.

Sandra Soko

AEROKLUB SRŠEN CERKVENJAK

Tudi tretje desetletje delovanja kluba v Aero klubu Sršen Cerkevjenjak vstopamo hrabro in skrbno načrtovano.

Občni zbor kluba dne 27. 1. 2023 je letos spet potekal s številno zasedbo članov in gostov med katerimi nista manjkala podžupan Franci Zorko.

Sprejet je bil naslednji program aktivnosti:

- April: DELOVNA AKCIJA IN SREČANJE ČLANOV KLUBA – UREDITEV PODALJŠANJA VZLETIŠČA IN PRIPRAVA NA LETALNO SEZONO
- Maj (13.-14.5.): MODELARSKO TEKMOVANJE F5J
- Junij: REGISTRACIJA VZLETIŠČA (LETALIŠČA) CERKVENJAK
- Junij (4.6.): MODELARSKO TEKMOVANJE F3J
- Junij (17.6.): 12. LETALSKI DAN AK CERKVENJAK 2023 – SREČANJE PILOTOV IN LJUBITELJEV LETALSTVA
- Junij: 1. LETALSKI DAN PARAMOTORJEV 2022 – SREČANJE MOTORNIH PADALCEV
- Avgust: DAN MODELARJEV - SREČANJE LETALSKIH MODELARJEV
- September: DP ULN 2023 – udeležba

- September: MODELARJI – SLOVENSKI POKAL
- Oktober: KOSTANJEV PIKNIK
- December (31.12.): SREČANJE LETALCEV



Letalski dan

Čaka nas pestro leto polno aktivnosti. Na letalskem dnevu bomo proslavili in obeležili že 22 obletnico delovanja, na kar smo zelo ponosni.

Na državnem prvenstvu v ULN letenju, ki se ga bomo po načrtu udeležili tudi letos, bomo poskušali ponoviti dobro uvrstitev. Prav tako se nam letos v Cerkvjenjaku obetajo državna tekmovanja v modelarstvu.



Letalski dan – panoramsko letenje

Drugače pa v klubu potekajo aktivnosti za podaljšanje vzletišča v Čagoni, kajti projekt obrambe pred točo z letali, ki se je nekaj časa v juliju izvajal tudi iz vzletišča Cerkvjenjak in razvoj letalskega turizma že sama po sebi kliče za podaljšanje vzletišča, in sicer severno proti avtocesti za cca. 200 m. Obstoječe dimenzije ne omogočajo varnega letenja za tipe letal, ki se koristijo za protitočno obrambo z letali in tudi letala iz tujine, ki bi nas lahko obiskala, imajo zahteve po daljši pristajalni stezi.

Smo stališča, da je treba izkoristiti ta veliki potencial, ki ga nudi samo vzletišče in v prihodnje intenzivno izvajati vse aktivnosti, da bo izvajanje obrambe pred točo iz Cerkvjenjaka ter obisk večjih letal iz tujine kmalu realnost.



Delovna akcija na vzletišču

Cilj kluba za v prihodnje je predvsem zagotavljati najboljše možne pogoje za varno letenje tako za motorne pilote, modelarje kot motorne padalce. Prav tako želimo še naprej aktivno sodelovati z domačimi in tujimi klubi ter delati na približevanju letalskega športa vsem zainteresiranim. Zato vse zainteresirane vabimo, da se nam pridružite v klubu ali vsaj na naših prireditvah.



Delovna akcija na vzletišču panorama

Spremljajte nas in se nam pridružite na: <http://www.facebook.com/AeroklubSršen/>

Vito Kraner, tajnik AK Sršen Cerkvjenjak

STRELSKO DRUŠTVO CERKVENJAK

Pomladne dni smo v Strelskem društvu Cerkvjenjak začeli s sklicem rednega letnega občnega zbora, ki je potekal v nedeljo, 5. 3. 2023, v prostorih športno rekreacijskega centra Cerkvjenjak. Vabilu se je odzvala večina članov društva, prav tako pa so s svojo prisotnostjo občni zbor popestrili povabljeni gostje g. župan, g. podžupan ter predstavniki strelcev iz sosednjih prijateljskih strelških društev iz Trnovske vasi in Oseka.

Občni zbor je potekal brez posebnosti. Soglasno so bile sprejete vse točke dnevnega reda, prav tako pa so bila z vsemi glasovi potrjena vsa podana poročila in plani. Ker je društvo 12. 9. 2022 praznovalo deseto obletnico obstoja in delovanja, smo ob tej priložnosti pod točko razno letos prvič uvrstili tudi podelitev priznanj in zahval ustanovnim članom društva, strelcem, ki so našemu društvu zvesti že polnih 5 oz. 10 let ter prijateljskim strelskim društvom iz Trnovske vasi in Oseka v zahvalo za odlično večletno sodelovanje.



Že tradicionalno je bila v zimskih mesecih tekom treningov organizirana tudi društvena liga v streljanju z zračno puško. Med seboj so se pomerile ženske, moški do 50 let in moški nad 50 let. Najboljšim trem v vsaki kategoriji je predsednik društva Branko Peklar podelil zaslužene pokale, s čimer je bil občni zbor uspešno pripeljan do konca.

Nedavno se je zaključila medobčinska liga v streljanju s serijsko zračno puško, v kateri je zraven našega društva aktivno sodelovalo še pet drugih okoliških društev. Njen zaključek je potekal v soboto, 18. 3. 2023, v Trnovski vasi. Prve tri ekipe so bile na koncu lige po točkah izenačene; tekem vseh kol tekmovanja je namreč vsaka izmed njih doživela zgolj en poraz. Zmagovalca je tako šele v zadnjem krogu tekmovanja določilo večje število zadetih krogov. Naši strelci v zasedbi Jana Grager, Gregor Šeruga, Marjan Kocuvan, Stanko Vršič in Branko Peklar so poskušali obraniti lansko zmago in obdržati v svoji vitrini tudi prelep prehodni pokal. Na žalost se slednje ni izšlo po naših načrtih in željah. Zmago je tako slavila ekipa iz Oseka, drugo mesto so zasedli strelci iz Benediškega vrha, tretje mesto pa so si pristreljali Cerkvjenjačani. Ekipa je bila kljub vsemu zelo vesela osvojenega tretjega mesta, prav tako pa se lahko pohvalimo z izvrstnim rezultatom v posamični konkurenci, kjer je naš strelci Gregor Šeruga osvojil odlično tretje mesto. Tako je postala vitrina društva spet bogatejša za dva pokala. Še enkrat iskrene čestitke naši uspešni strelki in strelcem za izvrstne rezultate.

S to ligo se je zimska strelška sezona končala, s tem pa tudi naši redni petkovi treningi. Pred daljšim poletnim premorom se bo v mesecu aprilu po velikonočnih praznikih odvijal še tradicionalen meddruštveni turnir s serijsko zračno puško.

Patricija Peklar

NK CERKVENJAK - PRIPRAVE NA DRUGI DEL SEZONE

Z novim letom se tudi delo v NK Cerkvjenjak nadaljuje s polno paro, tako na športnem kot organizacijskem področju. Fantje v vseh selekcijah so pridno trenirali v telovadnicah OŠ Cerkvjenjak in Vitomarci, člani pa so kljub zimskemu času opravili nekaj treningov, predvsem kondicijskih, tudi na prostem. Fantje v vseh selekcijah so se udeležili nekaj turnirjev in odigrali nekaj prijateljskih tekem.

Za člansko ekipo smo organizirali nekaj pripravljalnih tekem, vse so odigrali v gosteh, saj se v tem obdobju igra na umetni površini, ki pa je v Cerkvjenjaku žal nimamo. Omenjena ekipa je v prvem delu opravila tudi tridnevne priprave v Moravskih Toplicah, kjer smo analizirali prej odigrane tekme, ki smo jih snemali, opravili nekaj treningov in odigrali še tri pripravljalne tekme. Spomniti velja, da je omenjena selekcija prezimila na prvem mestu s tremi točkami naskoka pred zasledovalnimi ekipami.



V drugem delu marca se vse ekipe selijo iz telovadnice na ŠRC, kjer občinske službe intenzivno pripravljajo zelenico za naše nogometaše.

Domače podjetje Domat d.o.o. pa je izdelalo še par pet merskih nogometnih golov, ki jih zelo potrebujemo za svoje delo.

Omeniti velja, da je prispela tudi pošiljka novih trenerk za vse selekcije, na katere moramo še dati izvesti grbe, na nahrbtnike pa natisniti logotipe. Za selekcijo U13 in morebitno U15 smo kupili tudi nove drese.

V marcu smo izvedli tudi Občni zbor, kjer smo izvolili novega-starega predsednika, je pa v upravnem, nadzornem odboru in drugih delovnih telesih prišlo do nekaj sprememb. Potrdili smo vsa predstavljena poročila in sprejeli smernice dela za naprej.

V začetku aprila se za večino selekcij začne drugi del sezone, na katero bomo fante pripravili, da bodo kvalitetno in brez poškodb odigrali vse tekme.

Cerkvenjačane pa vljudno vabimo, da si kakšno tekmo ogledajo na našem prelepem stadionu in navijajo za naše nogometaše.

Jani Dimec

IZ DELA SELEKCIJ NK CERKVENJAK

Vse selekcije NK Cerkvjenjak so pozimi trenirale v telovadnici OŠ Cerkvjenjak – Vitomarci in se udeležile različnih turnirjev ter prijateljskih tekem z okoliškimi klubi. Najprej pa so se na prosto podali člani, že konec januarja.

Pregled dogajanja po selekcijah:

U7 (Najmlajši cicibani, trenerja: Tilen Kovač in Sergej Košnik)

Po koncu tekmovalnega dela sezone, se je selekcija U7 iz ŠRC preselila v telovadnico osnovne šole. Tam so imeli dvakrat tedensko treninge, trenažni proces pa se je nadaljeval po planu. V zimskem času so tudi odigrali dve prijateljski tekmi proti sovrstnikom iz Jakobskega Dola. V prihodnjih dneh pa se tudi naši najmlajši vračajo na zelenice in pod sončne žarke. Spomladi jih spet čakajo turnirji proti okoliškim ekipam U7.



Najmlajši v telovadnici

U9 (Mlajši cicibani, trenerja: Damjan Žmavc in Jani Dimec)

Selekcijo sestavlja trenutno 15 igralcev, ki so stari med 7 in 8 let. Gre za večino otrok, ki so se prvič srečali z nogometom že v nogometnem vrtcu kluba. V zimskem času je selekcija trenirala dvakrat na teden in se udeležila turnirja v Dupleku ter odigrala nekaj prijateljskih tekem (ŠNK Radgona in KMN Vitomarci).

S spomladanskim delom prvenstva začnejo 5. 4., ko pri nas gostuje NK Jurovski Dol. Večina fantov trenira redno tako, da si obetamo oz. verjamem v to, da ponovno nastaja ena izmed selekcij kluba, ki se bo dolgoročno kakovostno izoblikovala in klubu dala igralce, ki bodo dostojno zastopali barve članskega nogometa.



Na turnirju v Dupleku

U11 (Starejši cicibani, trener: Tadej Vajzman)

Od začetka novembra do konca januarja so imeli treninge in igrali v telovadnici. S februarjem pa so začeli s pripravami na drugi del sezone. Vmes so odigrali dve prijateljski tekmi in se udeležili dveh turnirjev ter z enega odnesli 3. mesto.

Fantje napredujejo s treninga na trening, vedno bolj se razumejo in rastejo kot ekipa. Celotno selekcijo in nekatere starše bomo v kratkem opremili z novo opremo trenirk in športnih torb.

Prva tekma spomladi jih čaka v soboto, 1. 4. 2023, na domačem igrišču v ŠRC Cerkvenjak.



Turnir v Sladkem Vrhu

U13 (Mlajši dečki, trenerja: Dejan Žmavc in Matic Pihler)

Ekipe U13 je po napornem jesenskem delu pridno trenirala v telovadnici OŠ Cerkvenjak – Vitomarci. Pozimi so poleg treningov odigrali dve prijateljski tekmi s KMN Benedikt ter se v začetku marca udeležili turnirja v Bakovcih, na katerem je sodelovalo 8 ekip. Igrali so v težji skupini skupaj z NŠ Mura, NŠ Beltinci in FC Drava Ptuj. Skupinski del so opravili z bravuro in premagali vse tekmece ter osvojili 1. mesto. Kasnejšemu zmagovalcu NŠ Muri so v 10 minutah nasuli kar 6 zadetkov.

Žal pa jim je sreča v polfinalu in tekmi za 3. mesto obrnila hrbet, saj so obakrat nesrečno izgubili po kazenskih streljih. Ekipe v rednem delu tako ni izgubila nobene tekme in je dokazala, da se lahko kosa z najboljšimi ekipami v regiji. Na koncu so osvojili odlično 4. mesto. Veseli dejstvo, da so imeli najboljšega strelca turnirja, to je postal Tomaž Kokol, ki je na petih tekmah zabil kar 10 golov.

Drugi del sezone otvorijo, v soboto, 1. 4. 2023, v Rušah proti NK Pohorje.



Na turnirju v Bakovcih

ČLANI (trener: Roman Žamut)

Članska ekipa je jesenski del sezone končala na odličnem 1. mestu. Z uradnimi pripravami na spomladanski del sezone so člani začeli konec januarja, so pa fantje pred tem sami trenirali in igrali v telovadnici. Najprej so tekli, v telovadnici pa delali vaje za moč ter eksplozivnost.

Kar hitro so začeli igrati tudi pripravljalne tekme. V času do prvih ligaških tekem so se pomerili z ekipami: NK Malečnik, NK Pesnica, NK Pohorje, NK MB Tabor, NK Hajdina, NK Turnišče, NK Čarda, NK Tromejnik Kuzma in NK Rogoznica.

Sredi marca so se mudili tudi na mini pripravah v Moravskih Toplicah, kjer so preživeli cel vikend in odigrali kar tri pripravljalne tekme. Trener je na razpolago imel čez 20 igralcev in jih preskušal na različnih igralnih mestih.

Prvi spomladanski krog naše fante čaka v nedeljo, 2. 4. 2023, ko bodo gostovali v Slivnici pri Mariboru in se pomerili proti ŠD Slivnica.



Člani na pripravah

Naša nogometna šola dela zelo dobro, dosega odlične rezultate in ima vedno več igralcev. Trenutno pa smo v nabavi opreme za celotno nogometno šolo ter nekatere starše. Naročile so se trenirke, nahrbtniki in dresi za U13/U15.

Vpis v nogometno šolo NK Cerkvenjak je mogoč skozi celo leto. Za vse informacije nas lahko kontaktirate preko našega Facebook profila NK Cerkvenjak, našega e-maila nkcerkvenjak@gmail.com, ali pa obiščete našo spletno stran www.nkcerkvenjak.si.

Podpredsednik in vodja NŠ Dejan Žmavc, prof.

KLUB MALEGA NOGOMETA CERKVENJAK

Za nami je pestro leto. Organizirali smo tradicionalen turnir med zaselki, tekmovali v 1.MFL Lenart, udeležili smo se tudi nekaj turnirjev in še bi lahko našteval.



Turnir med zaselki je bil ponovno zelo dobro obiskan, vzdušje je bilo odlično in še dober nogomet se je igral. Zmagovalci so ponovno postali igralci zaselka Brengove, drugo mesto so osvojili igralci iz Smolince, 3. mesto so pa osvojili igralci Grabonoškega Vrha. Vseh zaselkov, ki so tekmovali je bilo 8.

Lansko leto smo tekmovanje v 1.MFL Lenart smo zaključili na 10. mestu, med 14 ekipami. Pozna se, da imamo mlado moštvo, ki si še nabira izkušnje z igranjem futsala. Letošnje leto prav tako tekmuje v 1.MFL Lenart, trenutno smo na odličnem 3. mestu. Mladi igralci so si nabirali tudi izkušnje z igranjem turnirjev v okolici. Tudi sami smo razmišljali, da bi letos ponovno organizirali kakšen futsal turnir. Vsekakor bomo ponovno organizirali turnir med zaselki, kjer ponovno pričakujemo dober futsal in polne tribune. Za hrano in pijačo bomo poskrbeli mi.



V klubu upamo, da se bo igrišče pri osnovni šoli vzdrževalo in saniralo. Mogoče bi lahko tudi razmislili o novi telovadnici, ki je nujno potrebna v Cerkevjaku in širši okolici.

David Košnik

O OSAMOSVOJITVI IN VSTOPU V MEDNARODNI PROSTOR

OKROGLA MIZA: PRIZADEVANJA ZA MEDNARODNO PRIZNANJE SLOVENIJE IZ DRUGEGA ZORNEGA KOTA

Visokošolski zavod Alma Mater Europaea Maribor je 16. januarja 2023 ob 31. obletnici samostojne države pripravil okroglo mizo z naslovom Prizadevanja za mednarodno priznanje Slovenije iz drugega zornega kota.

Okroglo mizo v organizaciji slovenskega profesorja prava, politika, poslanca, doktorja pravnih znanosti in diplomata prof. dr. Ludvika Toplaka je moderirala novinarka, zgodovinarica in televizijska voditeljica dr. Rosvita Pesek. Dogodek je bil posvečen 31. obletnici mednarodnega priznanja Republike Slovenije. Božo Dimnik, podjetnik v Švici, častni konzul Hrvaške v Sloveniji in častni predsednik Društva slovensko-hrvaškega prijateljstva je izrecno poudaril, da je bila pred 31 leti pomembna enotnost, tako v Sloveniji kot na Hrvaškem, in da so k mednarodnemu priznanju Slovenije in Hrvaške pomembno prispevali Slovenci in Hrvati, ki so živeli zunaj novo nastalih držav. Poudarja, da je to bil edinstveni dogodek, na katerega moramo biti ponosni, da v poznejšem času žal nismo bili najbolj uspešni v gospodarstvu, zato bi morali vključiti naše Slovence po svetu, vse tiste, ki so nam tudi takrat pomagali.

Stjepan »Stipe« Mesič, predsednik Hrvaške med letoma 2000 in 2010, pred tem hrvaški predsednik vlade, od 1990 član in 1991 nekaj mesecev predsednik Predsedstva SFRJ, na Hrvaškem v času opravljanja funkcij vedno na vrhu anket za najbolj priljubljenega politika, je poudaril: »Zgodovina in usoda sta nam dodelili vlogo, da smo bili priča nastanku samostojne in neodvisne države Hrvaške in Slovenije. Bojim pa se, da se naše države še vedno nahajajo v obdobju adolescence, z vsemi boleznimi, ki spremljajo to fazo,« je dejal Stjepan Mesič. Opisal je okoliščine, ki so vodile

do osamosvojitve Slovenije in Hrvaške, in posebej poudaril, da nam danes manjka pravih voditeljev, tistih, ki bi sprejemali dolgoročne rešitve. Politikom so pomembne samo odločitve, s katerimi bodo dobili naslednje volitve. Državniki pa sprejemajo odločitve za prihodnost. Manjka nam državnikov, tudi v Evropi!



Udeleženci okrogle mize: od leve proti desni sedijo, Boris Pleskovič, Andrej Fink, Valentin Inzko, Stjepan Mesič, Božo Dimnik in povezovalka Rosvita Pesek

Diplomat in predstavnik koroških Slovencev Valentin Inzko je predstavil prispevek koroških Slovencev k mednarodnemu priznanju Slovenije. »Mislim, da se spodobi, da se spomnimo samostojnosti Slovenije, osamosvojitve in seveda tudi prispevka zamejcev,« je dejal Valentin Inzko. Izpostavil je primer koroških Slovencev in podrobneje opisal prispevek zamejcev.

Prof. dr. Andrej Fink, predstavnik argentinskih Slovencev ob osamosvojitvi in profesor na Univerzi v Buenos Airesu, je bil dolga leta v Argentini. Tudi njegov oče je bil predstavnik v Argentini in imel neposredne stike z argentinsko vlado. Opisal je prizadevanja narodnostne skupnosti v Argentini in drugih državah Latinske Amerike, ki so pomagali pri prizadevanjih za mednarodno priznanje Slovenije. Neverjetno je, kako so si razpršeni Slovenci po svetu prizadevali za naš skupni cilj, priznanje Slovenije.

Dr. Boris Pleskovič, predsednik Svetovnega slovenskega kongresa, je delal v Svetovni banki v Washingtonu 30 let in v letih 1991–92 bil glavni ekonomski svetovalec predsednika takratne slovenske vlade. Pleskovič je poudaril, da je bila Slovenija takrat brez svoje diplomacije, zato je bil pomen slovenske narodne skupnosti za mednarodno priznanje Republike Slovenije toliko večji. Navzoče je podrobneje seznanil s takratnim dogajanjem, predvsem pa, da so številni slovenski zdomci po svetu izvajali različne in unikatne pritiske na svoje vlade za priznanje Slovenije. Priznanje Slovenije ni bila edina skrb, potrebna je bila monetarna osamosvojitve Slovenije, torej uvedba nove konvertibilne valute. Boris Pleskovič je sprejel povabilo takratnega predsednika vlade Lojzeta Peterleta, da se vrne iz Svetovne banke, da bi svetoval takratni vladi na finančnem področju, s tem pa je pomembno vplival na slovensko osamosvojitve.

Moja sklepna misel po končani okrogli mizi je zagotovo, da je k slovenski osamosvojitvi in mednarodni podobi vsak prispeval svoj delež in da bi bilo veliko težje doseči mednarodno priznanje Slovenije brez prizadevanj Slovencev po svetu, ki pa si niti z eno besedo ne pripisujejo nikakršnih zaslug za pomoč in omenjena dejanja ter v večini primerov niso prejeli nobenih priznanj. Niso tako kot nekateri naši politiki, ki so pred tridesetimi leti prejeli zlati častni znak svobode, ga vrnil v plastični vrečki, po tridesetih letih pa zaprosili za vrnitev odlikovanj. Ali kot je dejal Mesič, ne politikov, manjka nam državnikov. Jaz bom dodal, manjka nam takšnih



Po končanem uradnem delu okrogle mize je sledilo sproščeno druženje. Sam sem imel priložnost zanimivega in konstruktivnega pogovora s Stjepanom Mesičem.

okroglih miz, da bi Slovenci izvedeli, kdo vse so bili posamezniki in skupnosti, ki imajo zasluge za samostojno Slovenijo in se ne toljejo po prsih.

Roman Lorenčič

IZ ŠOLE IN VRTCA

PRIZNANJE MAG. MIRKU ŽMAVCU ZA 20-LETNO RAVNATELJEVANJE

Ravnatelj Osnovne šole Cerkvenjak – Vitomarci mag. Mirko Žmavc je prejel za 20 let ravnateljstva visoko priznanje Zveze ravnateljev in pomočnikov ravnateljev Slovenije, ki ga to združenje podeljuje najzaslužnejšim ravnateljem ob dvajseti, petindvajseti in tridesetletnici ravnateljstva. Visoko priznanje so mu slovesno podelili letos marca na strokovnem srečanju ravnateljev v Laškem.

V obrazložitvi piše, da mag. Mirko Žmavc že 21 let uspešno strokovno, kreativno in inovativno, predvsem pa srčno, vodi življenje in delo v svojem kolektivu šol in vrtcev. Od leta 2002 je namreč ravnatelj osnovne šole Cerkvenjak – Vitomarci, ki ima v svoji sestavi dve šoli in dva vrtca.

»Njegovo delo temelji na sodelovanju, dialogu in medsebojnem zaupanju, s katerim gradi pozitivno in ustvarjalno klimo. Veliko svoje energije in prostega časa namenja posodabljanju učne tehnologije in prostorov, v katerih se odvija vzgojno-izobraževalno delo. V času njegovega ravnateljstva se je zgodilo veliko pozitivnih sprememb, ki so trajnostno zaznamovale lokalna okolja. Kot pobudniku je uspelo v letu 2004 v šolsko okolje pripeljati Konservatorij za glasbo in balet iz Maribora znotraj katerega se dnevno glasbeno izobražuje tudi do 60 učencev,« prav tako piše v obrazložitvi. »Izredno velik poudarek namenja strokovnemu izpopolnjevanju učiteljev in vzgojiteljev, saj zagovarja kvalitetno delo, prežeto s sodobnimi metodami in oblikami dela, kar neposredno vpliva na razvijanje kvalitetnega in uporabnega znanja pri učencih. Izreden čut kaže tudi pri delu z mlajšimi otroki, predvsem pri delu z otroki v vrtcih. Tudi sam se redno udeležuje različnih strokovnih izpopolnjevanj in nova znanja posreduje drugim ravnateljem in učiteljem ter tako prispeva k višji strokovni ravni pedagoškega dela. Odlikuje ga nenehno spremljanje in posodabljanje tako dela, kakor tudi pogojev za delo. V šolah so tako večkrat posodobili učilnice, uredile so se igralnice v vrtcih, zunanja igrišča in igralne površine ter drugi prostori za kakovostno delo.

V pouk so vnesli najsodobnejše pristope učenja in poučevanja. Idejno in strokovno je pomagal pri izgradnji nove podružnične osnovne šole in vrtca v Vitomarcih (2006), novega šest oddelčnega vrtca v Cerkvenjaku (2014), v celoti pa so na njegovo pobudo v letu 2021 izvedli še energetska sanacijo matične šole v Cerkvenjaku. V sklopu omenjenega so posodobili in na novo opremili še šolsko telovadnico.«



Visoko priznanje Zveze ravnateljev in pomočnikov ravnateljev Slovenije so mag. Mirku Žmavcu (tretji z leve) slovesno podelili na srečanju v Laškem.

Mag. Mirko Žmavc je zelo aktiven tudi v strokovnih združenjih in v družbenem življenju. Med drugim je že štiri mandate član republiškega odbora Združenja ravnateljic in ravnateljev vrtcev Slovenije, od leta 2018 pa je tudi njegov podpredsednik. Več kot desetletje je predsednik Društva pedagogov dr. Anton Trstenjak. Bil je med pobudniki za njegovo ustanovitev. Tri mandate oziroma 12 let je bil tudi član občinskega sveta občine Cerkvenjak. Ob svojem pedagoškem delu je aktiven tudi v številnih združenjih, med drugim tudi v Društvu General Maister Cerkvenjak in v Združenju Slovenskogoriški forum Cerkvenjak, v katerem je podpredsednik. Za svoje delo na strokovnem in družbenem področju je prejel več visokih priznanj.

Ob vsem svojem delu mag. Mirko Žmavc redno piše in objavlja strokovne članke in likovne umetniške kritike v domači in tuji literaturi. Je tudi redni član Evropskega reda vitezov vina. Poleg tega pa veskozi ostaja zvest svojemu umetniškemu poslanstvu, saj ustvarja tudi na likovnem področju.

Kaj pravi ob visokem priznanju dobitnik? »Stanovskega priznanja sem izredno vesel, saj sem tretjino svojega življenja posvetil ravnateljskemu delu, ki je bilo bogato, izjemno in nepozabno. Bilo je zgodba mojega življenja, ki sem ga preživel in ga še vedno preživljam z odličnimi sodelavci, z nepozabnimi otroki v vrtecih ter učenkami in učenci v osnovnih šolah ter njihovimi starši. Kdor tega ne doživi, težko razume to izjemno bogastvo. Nenezadnje pa je največja človekova vrednost samo tolikšna, kot jo uspe nekomu dati,« pravi mag. Mirko Žmavc.

Tomaž Kšela

NEKAJ UTRINKOV PRAZNIČNO OBARVANIH DEJAVNOSTIH NA ŠOLI

December je mesec praznovanja, topline, čarobnosti in tudi obdarovanj. Učenci so ga začeli s tehničkim dnevom, na katerem so barvali, rezali, lepili, brusili, šivali, pekli in preizkušali številne tehnike, s katerimi so izdelali božično novoletne izdelke.



Razvijali so ustvarjalne spretnosti in z nekaj vztrajnosti so skupaj z učitelji iz različnih materialov naredili čudovite izdelke, ki bodo krasili šolske prostore in njihove domove. Delo je potekalo v prijetnem vzdušju, saj so se iz učilnic slišale božične pesmi.

Z nastalimi izdelki smo poskrbeli za praznično okrasitev šolskih prostorov, s čimer smo nekaj praznične topline vnesli tudi v sicer resne šolske prostore.

December je mesec številnih navad, ki povezujejo družinske člane. Nekatere se prenašajo iz roda v rod, spet druge uvajamo iz tujih kultur. Nekatere pa žal tudi izginjajo. Na šoli smo z različnimi dejavnostmi, ki smo jih izvajali pod skupnim naslovom akcije

BOŽIČNO NOVOLETNA VOŠČILA BREZ sms-ov, spodbudili učence k ohranjanju ene izmed prijetnih decembrskih tradicij. Učence smo spodbujali k ustvarjalnemu sestavljanju vsebin prazničnih voščil v prijetnem družinskem vzdušju ter k pošiljanju voščilnic po klasični pošti. Tako prejete voščilnice naredijo na prejemnika večji vtis in ostanejo dlje časa v spominu.



Učenci so pri pouku slovenščine utrdili znanje o pisanju voščila in vsaj eno voščilo napisali na voščilnico, ki je pristala v nabiralniku naslovnika. Voščilnice so si izdelali doma, na tehničnem dnevu ali pri podaljšanem bivanju.

Tisti malo manj ustvarjalni so jih lahko kupili od devetošolcev, ki so jih prodajali za humanitarno Ekološko-kulturno društvo za boljši svet. Tako so delovali tudi dobrodelno.

Ker je december tudi mesec obdarovanj, smo učence s posebnimi potrebami spodbudili k medsebojnemu obdarovanju in sodelovanju, kar je v tem času zaradi številnih protikovidnih ukrepov precej oteženo. Rezultat medsebojnega sodelovanja so bili čudoviti leseni škrti. Starejši učenci so pri tehniški interesni dejavnosti in urah dodatne strokovne pomoči pripravili lesene dele, mlajši učenci pa so jih okrasili. Vsak je škrti opremil še z lastnoročno napisanim voščilom za izžrebanega učenca, ki mu je škrti tudi podaril.

Ker pa v mesecu decembru praznujemo še državni praznik, smo nekaj časa namenili tudi njegovi obeležitvi. Tako je v virtualni obliki nastala krajša različica tradicije



onalne decembrske prireditvi Ujemi trenutek. Njeno vsebino si lahko ogledate na spletni strani šole.

In kot se spodobi, se bodo učenci 24. decembra od koledarskega leta poslovili z glasbo, plesom in prijetnim druženjem. Najprej bodo prisluhnili praznično obarvani oddaji šolskega radia, nato pa bodo zapeli in zaplesali novemu uspehov polnemu letu 2022 naproti.

Štefka Smej

KULTURNI PRAZNIK – PREŠERNOV DAN

O Vrba, srečna draga vas domača

*Od nekdanj lepe so Ljubljanke slovele, al lepše od Urške
bilo ni nobene*

Pesem moja je posoda tvojega imena

Komu neznana je resnica, da jo ljubim

Večer pred Prešernovim dnevom smo obeležili naš kulturni praznik. Prireditev je nastajala v sodelovanju OŠ Cerkevjak – Vitomarci in Kulturnega društva Cerkevjak. V dopoldanskem času so si prireditev ogledali vsi učenci naše šole in zaposlene, na večerni dogodek smo povabili še občane.

V programu so se prepletale glasbene, plesne, recitatorske in dramske vsebine, slavnostni nagovor je imela gospa Valerija Toš Ilesič. Rdeča nit prireditve je bil Prešeren in njegovo delo ter pomen kulture in umetnosti za ljudi. Po nekajletnem premoru je z nami zaplesala tudi Folklorna skupina KD Cerkevjak.

Po dveh letih je malo Prešernovo nagrado dobila učenka Julija Zorko, podeljujemo jo za ustvarjalnost in delovanje na področju kulture.

Kultura je tista, ki nam daje smisel obstoja, kultura nas naredi edinstvene, posebne, požlahtni naše življenje. Kaj bi brez lepe slike, napete knjige, odličnega filma in srčne pesmi? Dobri odnosi, prijazen pogled, lepa beseda, objem, stisk roke so kultura.

Brez kulture ni obstoja, brati in obstati je zapisal že davno naš prvi književnik Primož Trubar.

Vsako leto se v Sloveniji posvečamo umetnikom (Prešernu, Cankarju, Vodniku, Plečniku) letošnje leto je v ospredju partizanski pesnik Karel Destovnik Kajuh, njegove pesmi pojejo in pojejo še toliko let po končani moriji druge svetovne vojne.

Prešerno s Prešernom, učiteljica Jožica Vršič Novoselnik

MALA PREŠERNOVA NAGRADA JULIJI ZORKO

Po dveh letih premora so malo Prešernovo nagrado, ki jo podeljujejo učencem, dejavnim na področju kulture in na raznih tekmovanjih, letos podelili že petič

Ob slovenskem kulturnem prazniku so se tudi v osrednjih Slovenskih goricah vrstile številne proslave in prireditve, posvečene našemu največjemu pesniku Francetu Prešernu. Proslavo so pripravili tudi v Cerkevjaku, katere soorganizatorja sta bila Osnovna šola Cerkevjak – Vitomarci in Kulturno društvo Cerkevjak.

Pripravili so pester kulturni program, v katerem so sodelovali učenci OŠ in člani KD Cerkevjak. Po dveh letih premora pa so na proslavi znova lahko podelili malo Prešernovo nagrado, ki jo je letos prejela Julija Zorko, učenka 9. razreda Osnovne šole Cerkevjak – Vitomarci. Nazadnje, pred dvema letoma, je bila prejemnica te nagrade Vanessa Repič, takrat učenka 9. razreda cerkvenjaške šole.

Slavnostna govornica na proslavi pred polno dvorano cerkvenjaškega Doma kulture je bila vitomarška kulturnica Valerija Toš Ilesič.



Malo Prešernovo nagrado je Juliji Zorko podelil ravnatelj OŠ Cerkevjak – Vitomarci mag. Mirko Žmavc.

Franc Bratkovič

Julija Zorko nastopa na prireditvah, ki jih organizira šola in lokalna skupnost, kjer se kaže njen smisel za igro. Že šest let igra klavir, nastopa s šolskim ansamblom, vrsto let je pela v otroškem pevskem zboru in mešanemu pevskemu zboru na prireditvah Otroci pojejo. Osvojila je bronasta Cankarjeva priznanja, ima čut za lepo slovensko besedo, rada bere knjige. V obrazložitvi so še zapisali, da je Julija prijazna dekle, spoštljiva do sošolcev, učiteljev in delavcev šole in je pripravljena vsake-mu priskočiti na pomoč. Trenutno sodeluje pri pripravi medgeneracijskega branja, tema je knjiga Vse o Evi.

Julija, ki prihaja iz Čagone, pravi, da ji mala Prešernova nagrada pomeni veliko; če je ne bi prejela, bi bila kar malo razočarana, saj je zagotovo med najbolj aktivnimi v razredu. Po končani osnovni šoli bo izobraževanje nadaljevala na Srednji zdravstveni in kozmetični šoli Maribor, smer zdravstvena nega, o tem, kaj želi v življenju početi, pa se še ni povsem odločila. Gotovo pa jo bosta, kot dodaja, slovenska beseda in ljubezen do branja spremljali vse življenje. Ne izključuje niti možnosti, da bi bila morda kdaj, glede na to, da je tudi glasbenica, pevka v glasbeni skupini. Povedala nam je še, da je bila priznanja zelo vesela tudi njena družina, prav tako sošolci in prijatelji.

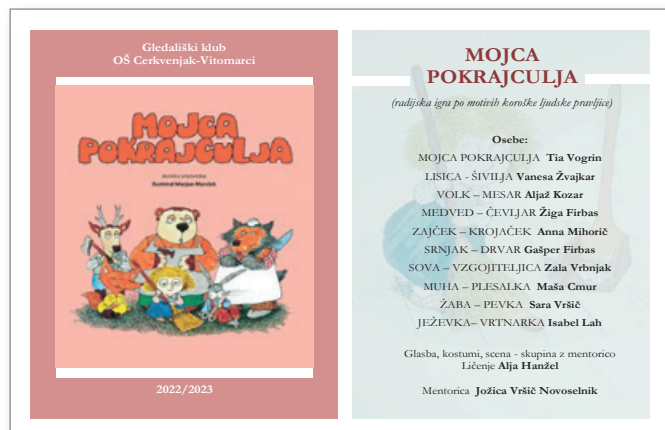
Marjana Zorko

GLEDALIŠKI KLUB OŠ CERKVENJAK – VITOMARCI



Mojca Pokrajculja je srčna deklica, v mrzli zimski noči se v njen piskrček zatečejo gozdne živali. Vsaka nekaj zna, skupaj z Mojco se podajo na nenavadno pustolovščino.

Zaplete se, ko zmanjka med ... V predstavi nastopajo:



V četrtek, 2. marca, so se učenci z igrico predstavili na srečanju otroških gledaliških skupin v Sveti Ani. Dan je bil pripraven za prvo predstavo. Gledališka umetnost se otrok dotakne, vživljajo se v čaroben svet igrice in ob tem neznansko uživajo.

Mentorica Jožica Vršič Novoselnik z učenci

DRUGO MESTO EVELIN ZORKO NA REGIJSKEM PRVENSTVU OSNOVNIH ŠOL

Februarja je bilo na strelišču v Hočah regijsko področno prvenstvo osnovnih šol v streljanju z zračno puško. Pod okriljem trenerja Strelskega društva Trnovska vas Alberta Mlaska se ga je udeležila tudi učenka OŠ Cerkevnek- Vitomarci Evelin Zorko, ki obiskuje 4. razred osnovne šole. Evelin je v streljanju s serijsko zračno puško v kategoriji mlajše učenke, stare do 12 let, zasedla odlično 2. mesto, saj je le za eno točko zaostala za zmagovalko Mišo Miholič iz OŠ Miklavž pri Ormožu, medtem ko je tretjevrščena Vita Maguša iz OŠ Mladika Ptuj za zmagovalko zaostala za 21 točk.



Mlada nadebudna strelka, ki je začela streljati z zračno puško šele pred dvema letoma po spodbudi dedija in ome, ki sta strelca z zračno puško v Trnovski vasi, je bila druga tudi v društveni ligi SD Trnovska vas in tako osvojila srebrno medaljo.

F. B.

PRVI MATERINSKI DAN V RDEČI IGRALNICI VRTCA CERKVNEJAK

To je moja mama. Ona je najboljša poslušalka in ženska dejanj, ki jo spremlja sočutje, vera, močan občutek za pravičnost in odprto srce polno ljubezni. Ta december glasujem za žensko, ki je moj vzor, kot mati in kot zagovornica. Ženska, ki se je celo življenje borila za družino in otroke. Chelsea Clinton

Naša mavrična družina rdeče igralnice je prav posebna. Je pisana, vesela, včasih žalostna in tudi kdaj razjokana. Je polna medsebojne pomoči in spodbud, lepih nasmehov in številnih objemov.

Sreča v družini je poleg zdravja in ljubezni, vse kar potrebujemo, lepšajo pa jo spomini, ki jih skupaj ustvarjamo.

S starši smo se zbrali 21. 3. 2023 ob 16.00 uri v skupnem prostoru vrta. Skupaj smo izdelali unikatno vazico. Nato smo skupaj z oči nabrali rožice ob pesmi Jaz pa grem na zeleno travco in najlepši šopek, ki smo ga zavezali z nitko ljubezni, podarili našim mamam. Ob tem smo se jim zahvalili za vse, kar delajo za nas in nas na tej poti življenja spodbujajo in vodijo skozi vse viharje.



Potem smo si skupaj zapeli pesem Mi se imamo radi in jo spremljali z ropotuljicami. Otroci so uživali v nastopu, še bolj pa jim je bilo všeč, da so se nam pridružili starši, ki so se z nami zaigrali in zapeli.



Ker pa so v naši družini tudi pomembni naši dragi očetje tudi na njih nismo pozabili. Zapeli smo jim pesem Srček vroč imam. Naredili smo jim tudi unikatne obeske v obliki srčka. Otroci so jih skupaj z mamicami podarili očetom in se jim zahvalili, da so steber njihovega življenja.

Nato smo se skupaj podružili ob piškotih in soku ter na sladki način zaključili našo srečanje ob materinskem dnevu.

S Patricijo upava, da sva staršem in otrokom pričarali lep spomin, ki je nastal v našem vrtcu in bo njihovo družino povezoval za vedno.

„Družina je tam, kjer se življenje začne in se ljubezen nikoli ne konča.“

Vzgojiteljica Aleksandra Pučko

MLADI PIŠEJO

MIHOVO KOLO

Mihu je kolo zašlo,
čez hribovje čez goro.

Miha je lovil kolo,
čez hribovje, čez goro.

Oooo, presneto to kolo,
se je kar ustavilo v vasici
in na kavici pri Mici.

Oooo, presneto to kolo,
kar po svoje je zašlo.

Do naselja, do hribovja je odšlo.

Oooo, presneto to kolo sploh,
se ni ustavilo.

Vanesa Žvajkar, 6. a

NEBO

Oblaki so za mene
kot sladki medenjaki.

Moja muca zadnje
čase kar veliko kolca,
ko zlate zvezde šteje,
se ji zdi, da se ji ena smeje.

Zala Vrbnjak, 6. a

BRALNA ČAJANKA

Prejšnji teden, 14. marca 2023, smo imeli z učenci, starši in učitelji prvo medgeneracijsko srečanje bralcev. Prvič smo se srečali s takšno čajanko in upamo, da se bo na naši šoli v bodoče več takšnih projektov. Piti čaj, jesti pecivo in se pogovarjati o knjigi je lepo.

Pripravili smo jo na naši šoli, in sicer od 17.00 ure do 18.00 ure v učilnici slovenščine. Zbrale smo se učenke 6., 7. in 9. razreda. S pomočjo naše učiteljice Jožice Vršič Novoselnik smo pripravili vse potrebno, da bi se vsi počutili udobno ter sproščeno. Srečanja sta se udeležili tudi dve mami učenk iz 7. razreda. Ob pitju čaja in peciva, ki nam ga je spekla naša učenka Tia Vogrin, smo razvili debato o knjigi Damijana Šinigoja z naslovom Iskanje Eve. Knjiga je bila napeta in poučna, zato so naše zgovorne mame in učiteljice poskrbele, da se je o knjigi hitro razvila debata, kjer smo obdelale veliko pomembnih tem. Ene izmed tem so bile prijateljski odnosi, družbena omrežja, odnosi med starši in otroci ... Nekaj nas je povedalo svoje izkušnje, delile smo mnenja o knjigi ter se že na začetku takoj sprostile in je debata res potekala spontano.

Učiteljice in mami so bile zelo zgovorne, zato smo lahko tudi temo razvile v vse smeri in na koncu smo tudi primerjale vsebino knjige z resničnim življenjem in se pogovorile o tem, za koga je knjiga primerna. Nekatero učiteljico so povedale pomanjkljivosti pri knjigi, torej kaj so pri knjigi pogrešale oz. kaj bi lahko izboljšali, da bi bila mogoče knjiga še bolj primerna za odrasle.



Zelo se veselimo naslednjega srečanja in naslednje knjige, ki jo bomo prebirali.

Zelo se veselimo naslednjega srečanja in naslednje knjige, ki jo bomo prebirali.

Učenci OŠ Cerkevjak – Vitomarci
Julija Zorko, 9. a

PISMO IZ ŠOLE V NARAVI, KOPE

Kope, 26. 1. 2023

Pozdravljena, babica!

Pišem ti pismo s Kop. Po dolgi in razburljivi poti smo se namestili v sobe. Soba je majhna, ampak prijetna.

Danes nas čaka smučanje. Snega imamo ogromno! Razdelili so nas po skupinah, bil sem v drugi skupini, to pomeni, da že dobro smučam. Imamo prijetne učitelje, smučali smo se dve uri dopoldan in eno uro in pol popoldan, imamo okusna kosila, malico, popoldansko sladico in večerjo! Ob osmih smo v sredo in četrtek brali knjigo Košarkar naj bo in tudi druge knjige. Od smučanja sem vsak dan utrujen. Imeli smo prosti čas in sva s Filipom šla v druge sobe na obisk. V četrtek smo bili v disku, kjer smo plesali, se zabavali, lahko smo si naročili pijačo ... V petek je zadnji dan smučanja. Po kosilu se bomo odpravili domov. V petek gremo domov, komaj čakam, da vidim starše.



Babica dobro bodi!

Lep pozdrav, Nik

Nik Horvat, 6. a

MED NAŠIMI LJUDMI

RAZSTAVA IVA LORENČIČA V SVETEM JURIJU OB ŠČAVNICI OB KULTURNEM PRAZNIKU



Na razstavi likovnih del Iva Lorenčiča v Svetem Juriju ob Ščavnici se je zbralo veliko ljubiteljev umetnosti in predstavnikov javnega življenja v občini.

Slikar, umetniški fotograf in kipar Ivo Lorenčič iz Brengove je razstavljal v Kulturno upravnem središču Občine Sveti Jurij ob Ščavnici. Na otvoritvi razstave, ki so jo posvetili slovenskemu kulturnemu prazniku, se je zbralo več kot sto ljubiteljev likovne umetnosti, med katerimi so bili najvidnejši predstavniki kulturnega, gospodarskega in političnega življenja občine na čelu z novim županom dr. vet. med. Andrejem Vrzelom. Navzoči so bili tudi številni umetnikovi prijatelji iz Likovnega društva Sveti Jurij ob Ščavnici. Ob otvoritvi razstave je o njej in o pomenu kulturnega praznika v današnjem času nekaj besed spregovoril avtor.

T. Kšela

PROFESOR JOŽE PUČKO IZDAL KNJIGO PESMI

Knjižni trg v Sloveniji je bogatejši za novo pesniško zbirko z naslovom »Ko pesmi zaživijo«, ki jo je napisal profesor Jože Pučko, ki se je rodil leta 1936 v Cerkevniku. To je že druga pesniška zbirka tega profesorja, ki ga poznajo vsi kmetijski strokovnjaki na Štajerskem, saj je od leta 1966 poučeval na Srednji kmetijski šoli v Mariboru, na kateri je leta 1957 tudi sam maturiral. Na njej je dolga desetletje poučeval vinogradništvo in vinarstvo



Profesor Jože Pučko s svojo novo pesniško zbirko »Ko pesmi zaživijo«

ter kemijo, občasno pa tudi sadjarstvo, kmetijsko strojništvo, poljedelstvo in še nekatere predmete. Za profesorja Pučka pa šola pod Kalvarijo ni predstavljala samo službe, temveč tudi dom, saj

je z družino živel in še živi v hiši pod šolskimi vinogradi in nad šolskim sadovnjakom. Zato je prvo pesem v novi pesniški zbirki posvetil Kalvariji. Tako ji je zložil stihe: »V soncu obsijana/ in z žlahtnim grozdem obdana,/na njej pa cerkvica stoji/ v čast svetnici Barbari./ Iz nje pa zvon doni/in kliče, pridi k meni ti./ ki v kmetijski šoli znanje si nabiraš./ le redko pa se k meni oziraš./ Pridi in počasti moj spomini/ jaz pa ti željo izpolnim./ da uspešno šolo boš končal in kmetijski strokovnjak postal.« Večino drugih pesmi pa je posvetil vinogradom, trti in klopotcem, med katerimi je preživel večino življenja – najprej v Cerkevniku, nato pa pod Kalvarijo v Mariboru.

Profesor Jože Pučko je kljub častitljivim letom še vedno aktiven na mnogih področjih. Med drugim je tudi član Slovenskogoriškega foruma Cerkevnik in Društva vinogradnikov in ljubiteljev vina Cerkevnik. V Cerkevniku je bil in ostaja mentor viničarjem, ki so skrbeli in skrbijo za Johanezovo trto, ki je potomka več kot 400 let stare trte z mariborskega Lenta.

Tomaž Kšela

V SKRBI ZA ZDRAVJE

KAKO IZBOLJŠATI ODZIVNOST NA PROGRAM SVIT?

Čeprav je bilo v zadnjem času po presoji diplomirane sanitarne inženirke Marije Hanželj iz mariborske območne enote Nacionalnega inštituta za javno zdravje sodelovanje med predstavniki Programa Svit za preprečevanje in zgodnje odkrivanje predrakavih sprememb in raka na debelem črevesu in danki ter predstavniki občin iz mariborske zdravstvene regije dobro, je odzivnost povabljenih v program iz te regije pod republiškim povprečjem. Zato se vsem, ki delujejo na področju zdravstvene preventive, postavlja vprašanje, kako s skupnimi močmi doseči, da bo promocija Programa Svit čim bolj učinkovita in da bo zares segla do slehernega občana in občanke.



Rak debelega črevesa in danke je 3. najpogostejši rak pri ženskah in 4. pri moških. Zahvaljujoč programu Svit odkrijejo 70 odstotkov primerov te bolezni dovolj zgodaj (takrat, ko oboleli še nimajo zdravstvenih težav), da se obolelim onkološko sploh ni potrebno zdraviti. V program Svit povabijo moške in ženske med 50. in 74. letom starosti vsaki dve leti. Zdravljenje raka na debelem črevesu in danki, če ga bolnik odkrije pozno, je zanj naporno, umrljivost pa je velika. Če to obliko raka strokovnjaki odkrijejo v zgodnji fazi, pa je lahko ozdravljiva. Če predrakave spremembe odkrijejo dovolj zgodaj, lahko zdravniki bolezen celo preprečijo. Po ocenah strokovnjakov tako s Programom Svit, ki poteka pod okriljem ministrstva za zdravje, njegov nosilec pa je Nacionalni inštitut za javno

zdravje, v Sloveniji vsako leto rešijo okoli 200 življenj.

Problem pa je, ker se precejšnje število ljudi po prejemu pisnega vabila za vključitev v Program Svit nanj ne odzove, čeprav je postopek zelo enostaven: povabljeni mora samo izpolniti in podpisati priloženo izjavo o prostovoljnem sodelovanju v programu ter jo po pošti vrniti pošiljatelju (kuverta z že plačano poštnino je priložena vabilu). Nato dobi povabljeni po pošti komplet, s katerim vzame majhen vzorec lastnega blata in vse skupaj v priloženi kuverti vrže v poštni nabiralnik. Sodelovanje v Programu Svit človeku ne vzame niti pet minut časa, stane pa ga nič. Lahko pa ga reši dolgotrajnega zdravljenja in prezgodnje smrti zaradi raka na debelem črevesu ali danki. Če v laboratoriju odkrijejo v blatu človeka kri, ga napotijo na kolonoskopijo, s katero zdravnik specialist ugotovi, kaj je vzrok krvavitve. V veliki večini primerov gre za druge vzroke, samo v nekaj odstotkih pa za predrakavo ali rakovo obolenje, ki pa ga začnejo hitro in uspešno zdraviti.

Marsikdo se na vabilo, ki ga prejme iz Programa Svit, ne odzove. Tu in tam kdo na vabilo zares pozabi, vendar so takšni, vsaj po lastnem pripovedovanju, redki. Nekateri pa se na program ne odzovejo, češ da bodo v laboratoriju odkrili, da preveč pijejo, da jedo in živijo nezdravo, da jih bodo poslali na kolonoskopijo, ki je boleča, da jim ne bo nihče »po riti roval« in podobno. Vse to so po navedbah strokovnjakov neumnosti. Vsakdo, ki dobi vabilo za sodelovanje v Programu Svit, je lahko vesel, ker ga sodelovanje v programu lahko reši težke bolezni, če je za njo obolel in tega še ne ve. Kdor bi šel na takšno preiskavo samoplačniško, bi moral zanjo odšteti »lepe denarce«. Tisti, ki se na vabilo brez tehtnega razloga ne odzove, je blago rečeno nespameten ali pa preveč bojazljiv. Že star slovenski pregovor pa pravi, da je po toči zvoniti in se smiliti samemu sebi prepozno. Odzivnost na Program Svit v mariborski zdravstveni regiji je bila lani pod republiškim povprečjem. Med vsemi občinami v osrednjih Slovenskih goricah pa je bila leta 2022 najslabša odzivnost v občini Cerkvenjak. V občini Lenart se je na vabilo Programa Svit lani odzvalo 64,27 odstotka vabljenih, v občini Sveta Trojica 60,81 odstotka, v občini Sveta Ana 59,61 odstotka, v občini Sveti Jurij 58,93 odstotka, v občini Benedikt 58,91 odstotka in v občini Cerkvenjak samo 53,87 odstotka. Med okoli štiridesetimi občinami v mariborski zdravstveni regiji se je lani na vabilo Programa Svit odzval nižji odstotek vabljenih kot v Cerkvenjaku samo v Žetalah in Kungoti. Za tako nizko odzivnost v občini Cerkvenjak imajo največ »zaslug« moški v občini Cerkvenjak, saj se jih je vabilu odzvalo samo 44,52 odstotka, medtem ko se je vabilu odzvalo kar 62,91 odstotka Cerkvenjačank. Postavlja se vprašanje, ali so moški v Cerkvenjaku bolj nespametni, slabše poučeni ali bolj bojazljivi?

Kar se odzivnosti na Program Svit v občini Cerkvenjak tiče je kljub prizadevanjem vseh dejavnikov od zdravstvenih delavcev do drugih mnenjskih voditeljev iz leta v leto slabša, kar je zaskrbljujoče. Leta 2018 je bila še 60,70 odstotna, leta 2019 57,44 odstotna, leta 2021 60,42 odstotna, leta 2021 55,30 odstotna in leta 2022 samo še 53,87 odstotna. Zato bo na območju občine treba v bodoče več storiti za promocijo programa Svit in za seznanjanje ljudi, kako pomembno in koristno je zanje, da se na vabilo iz programa Svit odzovejo.

Za mnenje o Programu Svit smo povprašali tudi zdravnika specialista družinske medicine v ambulanti v Cerkvenjaku Miha Lukača, dr. med.. »Program SVIT je eden izmed najpomembnejših nacionalnih preventivnih programov, uveljavljen pri nas že vrsto let in je namenjen zgodnjemu odkrivanju raka debelega črevesja. Po zaslugi programa je bila v zadnjih letih odkrita bolezen pri večini v tako zgodnji fazi, da so bili bolniki ozdravljeni že s samo odstranitvijo tumorja, onkološko zdravljenje zato sploh ni bilo potrebno.«

Morda pa bodo besede osebnega zdravnika dr. Mihe Lukača ohrabile tiste Cerkvenjačanke in še bolj Cerkvenjačane, ki so že ali še bodo dobili povabilo v Program Svit, da se naj odzovejo. Lepo je povedal: boljše je bolezen preprečiti, kot zdraviti.

Tomaž Kšela

V SPOMIN

FRANC FEKONJA

1957 – 2023

18. januarja dopoldan je nenadoma nehalo biti plemenito srce Franca Fekonja iz Čagone. Kaj takega, da se Franc ta dan, ko je odšel zjutraj na domači, nekoč najljubši praznik koline, ne bo več vrnil domov, nihče ne bi pomislil. Zato je vest, ki je odjeknila, da Franca oziroma Hana, takšen je bil njegov vzdevek, ni več, bila še toliko bolj boleča in bridka.



Franc Fekonja, ki se je rodil materi Liziki, gospodinja, in očetu Štefanu, kovaču, kot tretji otrok, se je po osnovni šoli v Cerkvenjaku odločil za poklic avtomehnika.

Stari avtomobili in traktorji, ki so našli nove lastnike vse pogostejše tudi v naših krajih in terjali pogosta popravila, so bili eden od vzrokov, da je Franc imel vedno več prijateljev in znancev. Te pa mu je dodalo tudi igranje nogometa in harmonike.

Njegova prva zaposlitev na delovnem mestu avtomehnika je bil lenarški Agrokombinat, zatem je bil nekaj let doma in veliko sodeloval s stricem kovačem Alojzom Fekonja, bila sta mojstra pri nameščanju novih zvonov v cerkvene zvonike. V zaslužen pokoj je Franc odšel iz podjetja Strdin šele v začetku lanskega leta.

Ob redni zaposlitvi je vedno nasmejani in na šalo pripravljeni Franc bil vedno v pogonu, saj ni znal reči ne, in kljub obilici dela našel čas za svoje hobije, igranje nogometa, brez katerega ni mogel vse do svojih zrelih let. Tu je bila ljudska glasbena skupina Prijatelji treh gričev in še kaj. Veliko mu je pomenila družina. Poročil se je leta 1989 s Slavico Lovrenčič iz Drbetincev in rodila sta se jima sin Andrej in hčerka Anita, ki sta se kaj hitro omrežila z očetovim nogometom. Franc je zdaj z veseljem na treninge nogometa vozil že svoja vnuka dvojčka Anžeta in Reneja. Obiskovalca pri njem doma pa z navdihom postregel z njegovimi žganimi pijačami jegrom, borovničevcem in orehovcem. V spomin na očeta, po poklicu kovača, je skrbno hranil njegovo kovaško orodje.

Ob vsem, kar je Franc Fekonja z dušo in srcem počel, je deloval tudi na občinski ravni. Občinski svetnik, ki je zastopal volilno enoto 2 Brengova, Čagona in Vanetina, je bil kar pet mandatov.

Z njegovo smrtjo je pri Fekonjevih nastala velika praznina in žalost. Težko je razumeti in to dopovedati njegovim vnukom Neži, Anžetu, Reneju, Tinetu in Binetu, da dedi ne bo nikdar več prišel domov. Tako kot ga pogrešajo svojci in sorodniki, ga tudi znanci in prijatelji ter mnogi, ki bi potrebovali njegovo pomoč.

Franc Bratkovič

ZGODBA IZ NAŠIH KRAJEV

USODNA ODLOČITEV

Joško se je rodil na majhni kmetiji v osrčju Slovenskih goric. Njegova starša sta podedovala hišo in štiri hektare zemlje, na kateri sta si ustvarila družino. Rodili sta se jima dve hčerki in Joško, ki je bil najmlajši. Čeprav je bila kmetija majhna, je družina na njej s pridnim delom pridelala dovolj, da so se normalno preživljali. Ker je bil Joškov oče delaven, je velikokrat šel delat tudi k večjim kmetom, za kar je prejel plačilo. Tako so pri Joškovih doma imeli vedno dovolj vsega, kar so potrebovali. V resnici pa niso potrebovali veliko, saj so bili vajeni skromnega življenja. Kadar so imeli na mizi meso, je Joško mislil, da je praznik. Kljub temu da niso imeli veliko, so imeli dovolj, da so lahko pomagali drugim v svojem okolju, ki so bili pomoči potrebni. Zato so veljali v svojem vrhu za »dobro stoječe«, Joško, ki je bil simpatičen in zabaven fant, pa za dobrega ženina.

Joškov oče je bil takšen garač, da je zaslužil dovolj, da je svojega sina po osnovni šoli poslal na šolanje v Maribor. To so bila Joškova najlepša leta. Čeprav je v dijaškem internatu živel skromno, mu je bilo lepo, saj mu ni bilo treba delati toliko, kot je dotlej moral delati doma. Ker je bil odprte glave, se mu tudi učiti ni bilo treba veliko, zato je imel toliko prostega časa, da se je lahko večkrat razgledal po mestu. Ugotovil je, da »mestjanarji«, kakor so jih poimenovali na podeželju, niti ne živijo tako slabo. Kmalu se je nekaterih meščanskih navad navzel tudi sam. Po tem, ko je uspešno in brez večjih problemov končal srednjo šolo, pa se je moral odločiti: oče ga je na majhni družinski kmetiji določil za naslednika, v Mariboru pa so ga vabili v službo v ugledno podjetje. Imel je možnost izbire: ali postati kmet na majhni kmetiji ali postati delavec v mariborski tovarni. Ravno takrat je umrl Joškov oče, zato je Joško pod vplivom čustev in ne po tehtnem premisleku na hitro sprejel odločitev. Ne da bi temeljito premislil, kako bo tekel gospodarski in družbeni razvoj v bodoče, je sklenil, da bo ostal doma in da se ne bo zaposlil, temveč da bo prevzel malo kmetijo. To je bila, kakor je pokazalo življenje, zanj usodna odločitev.

Naslednja leta je Joško delal in živel tako, kot so mu na mali kmetiji narekovali letni časi: spomladi je oral, poleti je žel, jeseni je obiral sadje v sadovnjakih, pozimi je delal drva v gozdu. Ob tem pa je skrbel za ovdovelo mater, ki je potrebovala vse več pomoči. Joško, ki je bil včasih prijeten in zabaven fant, za katerim so pogledovala številna dekleta, je pri trdem kmečkem delu na premajhni kmetiji postajal vse bolj osamljen. Sčasoma mu je postala edina prijateljica v osamljenih večerih in nočeh, kot temu rečejo v Slovenskih goricah, »kupica«. Ob težkem delu je osamljen vse pogosteje pogledal v kozarček rujnega, ki ga je imel v svoji kleti v izobilju, saj ga je sam prideloval. Za dekleta pa je kot gospodar na majhni kmetiji, zatopljen v težaško delo in skrb za mamo, postajal vse manj zanimiv. Dekleta so bolj pogledovale za fanti, ki so imeli službe in so jim zveze z njimi obetale boljše življenje.

Dokler je Joško skrbel za mamo, ki je, resnici na ljubo, imela tudi precej oster jezik in ga je velikokrat z njim spravljala ob živce in pred drugimi v zadrego, je še nekako šlo. Po materini smrti pa je ostal sam na majhni kmetiji brez ustrezne sodobne mehanizacije, ki mu po tehnološkem napredku in po vseh tranzicijah in reformah v naši družbi ni več zagotavljala dovolj dohodkov za normalno preživetje. Izkazalo se je, da je takrat, ko se je odločil, da se bo skozi življenje prebijal kot kmet na majhni kmetiji, naredil usodno napako. Majhna kmetija ga ni mogla več preživeti. Tega spoznanja mu ni bilo lahko sprejeti, zato se je z rujno kapljico omamljal vse bolj. Po tem, ko je Joško ugotovil, da ga majhna kmetija ne bo preživela, se je odločil, da se bo zaposlil. Vendar pa takrat, ko je bila pri nas kriza na višku, ni bilo več mogoče enostavno najti zaposlitve. Joško, ki je bil takrat star že več kot 40 let, se je ponujal v Mariboru od podjetja do podjetja, na koncu pa ga je bila pripravljena sprejeti agencija, ki je delavce prodajala različnim delodajalcem na trgu dela. V agenciji njegove srednješolske izobrazbe niso upoštevali, češ da je v dveh desetletjih, odkar je opravil srednjo šolo, tako in tako že vse pozabil. Zato je agencija Joška ponujala in »prodajala« delodajalcem kot nekvalificiranega delavca za najtežja in najslabše plačana dela, ki so bila tudi izjemno škodljiva zdravju. V resnici je bil za preživetje prisiljen opravljati dela, ki so se jim vsi drugi izmikali. Med drugim je brez zaščitne opreme odstranjeval nevarne azbestne plošče, čistil nevarne odpadke ob rušenju starih tovarniških hal, delal v nevarni kemični industriji, odstranjeval nevarne odpadke in podobno. Življenje v čudovitem naravnem okolju na podeželju je tako čez noč zamenjal za življenje v propadajočih industrijskih conah ob robu mesta, spal pa je z osmimi sotrpini in priseljenci z Balkana v majhni sobici, ki mu jo je dodelila agencija. Ta ni spoštovala delavskih pravic, temveč je na debelo kršila slovensko zakonodajo, oblasti pa so mižale, samo da so bila dela, ki jih ni hotel opravljati nihče, opravljena.

Čeprav je bil Joško krepek fant, je po tem, ko se je preselil s podeželja v industrijsko predmestje, kmalu umrl. Verjetno je temu botrovalo nezdravo delo, ki ga je bil za preživetje prisiljen opravljati, pa tudi pijača, ki jo je imel v svoji nesreči vse raje. Kljub temu, da mu ni bilo z rožicami postlano, je do zadnjega dne ohranil optimizem in vedrost, ki je bila zanj tako značilna že v mladih letih. Kamorkoli je prišel, je vedno s šalami in dovtipi poskrbel za dobro voljo, zato so ga bili povsod veseli. Tudi ob najtežjem delu je znal povedati kaj takšnega, da je delo postalo lažje.

Ko je Joško umrl, so na pogreb prišli številni domačini, ki so ga imeli radi, nikogar pa ni bilo iz agencije, ki ji je s svojim delom pomagal kovati dobičke.

Tomaž Kšela

VANDALIZEM NA
POHODU

Februar in marec sta še hladna meseca, a to, kot kaže, vandalom, ki se izživljajo nad tujim premoženjem v Cerkvenjaku, nič ne moti. V teh dveh mesecih je bilo zaznati več kaznivih dejanj, ki so izražala vandalsko početje. Na udaru je bilo pokopališče, spomenik pred Domom kulture, pošta, počitniška prikolica, vrtec in verjetno še kaj. Vandali ostajajo neodkriti, kar je za današnji čas ugotavljanja sledi in povsod nameščenih varnostnih kamer, neverjetno.

F. B.



BILO JE NEKOČ

KOP JE BILA ENA PRVIH SPOMLADANSKIH DEL

Da bi še danes v naših krajih kje v vinogradih lahko videli kopače, bi verjetno mejilo na čudež. Nekoč, v sredini dvajsetega stoletja in še kakšno desetletje, dve, tri kasneje, je to kmečko opravilo bilo nekaj povsem običajnega. Na fotografiji, ki jo je za objavo odstopil Franc Kocmut, vidimo kopače v združenem vinogradu v Cogetincih. Kot starejši vemo, mladi pa lahko ugotovijo s fotografije, so temu težavnemu delu bile kos tudi ženske. Bolečine od naporega dela je blažila ubrana ljudska pesem. Kmetje pa so ob kopi kopače postregli z vinsko kapljico.



F. B.

OBČNI ZBOR BRALNEGA DRUŠTVA

Slovenski gospodar je 11. februarja 1915 poročal o občnem zboru bralnega društva, na katerem je hkrati potekal tudi občni zbor mladinske in dekliske zveze. Objavljamo faksimile članka.

• Sv. Anton v Slov. gor. Vkljub slabim razmeram so je dne 31. januarja zbralo zelo veliko občinstva — okoli 250 oseb — k občnemu zboru našega bralnega društva. Ob enem se je vršil tudi občni zbor odsekov br. društva, Mlad. in Dekl. zveze. V sled voške so bile težavne volitve v predstojništvo, ker je večje število najdelavnejših udov pri vojakih. Predsednikom bralnega društva je bil izvoljen g. Borko Franc, organist in posestnik, podpredsednik pa je g. Tušak Jožef star. Izvršile so se tudi izpremembe v Dekl. sk. in Mladenški zvezi. Vsem so nam pršle solze v oči, ko se je č. g. kaplan Erhartič spominjal v iskrenih besedah prejšnjega podpredsednika Franca Kovačec, ki je umrl junaške smrti za ljubljeno domovino. Stavil nam ga je govornik v vzglad vsem stanovom: očetom, gospodarjem, možem, posebno pa delavcem za izobrazbo in društveni napredek; saj je sedanji razvoj in delovanje bralnega društva njegovo delo. Spominjal se je govornik tudi dolgoletnega tajnika bralnega društva in predsednika Mlad. zveze, kateri je v par urah pozneje odšel k vojakom, povsod znanega in priljubljenega Ljudevita Poljanca, ki je bil z bralnim društvom vedno v najožjem stiku. Tiho in mirno, kakor se spodobi za tako reči čas, so se razšli zborovalci vsak na svoj dom z upanjem, da bo mogoče bral. emu društvu kmalu zopet staro delovanje tudi v tem novem letu.

F.B.

KAPELICI OB 40-LETNICI VLADANJA FRANCA JOŽEFA I.

Slovenski narod je v svoji zgodovini menjal in slavil več vladarjev. Tako tudi 40-letnico vladarstva cesarja Franca Jožefa I. leta 1888. V spomin tega praznovanja so takrat postavili kapelice v Župetincih in Stanetincih. Kot lahko razberete iz faksimila, je kapela v Župetincih bila posvečena Lurški Materi božji, v Stanetincih pa v čast presvetli gospe Jezusovega srca. Kip je izdelal trojiški podobar Leopold Perko.

Od sv. Antona v Slov. goricah. (Dve novi kapeli.) V letu 1888 smo tudi mi Antonijevčani, kolikor mogoče, slovesno praznovali obletnico 40letnega vladarstva našega presvetlega cesarja Fr. Jožefa I. V spomin tega praznovanja postavili so si naši poštenci Župetinski občani prav lično kapelico in sicer v čast Lurški Materi božji; nje zala podoba pa je tudi v resnici pravi kinč te kapelice. V nedeljo, dne 12. oktobra bila pa je slovesno posvečena druga nova kapelica, namreč v čast naše ljube gospe presv. Jezusovega srca. Njo je dal postaviti v izpolnjenje svoje obljube vrli rodoljub Fr. Trstenjak, posestnik v Stanetincih, s pomočjo božjo in s pomočjo svojih vrlih sosedov je tedaj svojo obljubo srečno dopolnil. Veličansko podobo naše ljube gospe presv. Jezusovega srca pa mu je dokaj izvrstno lepo izdelal naš domači slov. podobar Leopold Perko od sv. Trojice v slov. goricah. Podobo in ki



Pred nedavnim obnovljena Kapela v Župetincih



Kapela v Stanetincih, ki kliče po obnovi

F. B.

ZA SMEH

Pripravljala: T. K.

Zaupanje

»V zakonu je najbolj pomembno medsebojno zaupanje,« je Peter dejal sosedu.
 »Zakaj?«
 »Ker se potem lažje lažeš.«

Dekle

»Našel sem si dekle,« je prijatelj dejal Petru.
 »Joj, koliko deklet bi lahko imel že jaz, če bi le hotele,« se je pobahal Peter.

Prvi randi

»Oprosti, ne vem, kako bi se obnašal, ker je to moj prvi randi, odkar sem ločen.«
 »Kdaj pa si se ločil?«
 »Včeraj popoldne.«

Varno delovno mesto

»Tvoj delodajalec je odpustil že vse delavce, samo tebe še ni. Kako ti je to uspelo?«
 »Lani sem se zanalašč zaletel v njegov novi avto.«
 »Pa te ni takoj vrnil iz službe?«
 »Ne, ne. Podpisal sem, da mi za odškodnino lahko pet let trga 50 evrov od plače.«

Dolg

»Si že pozabil, da mi dolguješ tisoč evrov,« je Peter spomnil prijatelja na njegov dolg.
 »Ne, nisem. To si bom zapomnil do konca življenja.«

Odgovorno starševstvo

»Dragi sin, koliko časa te bova morala z očetom še vzdrževati, saj si star že več kot 40 let,« je mama očitajoče vprašala sina.
 »Zdržita še malo, da zrasejo moji otroci, pa me bodo oni prevzeli.«

Koristna laž

»Kako si uspel prepričati tako mlado žensko, da se poroči s tabo,« je Peter vprašal starejšega milijonarja, ki se je poročil s 25-letnico.
 »Ko me je vprašala, koliko sem star, sem se ji zlagal.«
 »Si ji rekel, da jih imaš 50 let.«
 »Ne, rekel sem, da jih imam 90.«

Pod mizo

»Gospa, vaš mož je ravnokar padel pod mizo. Ali lahko kako pomagam?« je natakar v gostilni povprašal mlajšo gospo.
 »Moj mož ni padel pod mizo, temveč je ravnokar stopil v restavracijo. Če ste pripravljeni pomagati, ga prosim pri šanku malo zamotite.«

Rockfeller

»Kako se kaj drži tvoj mož?«
 »Kot Rockfellerji.«
 »Kako to misliš?«
 »Rok za tiste stvari mu je že potekel, 'felerje' pa ima še vedno.«

Recept proti dolgočasju

»Ne vem, kaj naj storim, da se v življenju ne bi tako dolgočasil,« je Peter vprašal prijatelja.
 »To je preprosto. Najdi si ljubico.«
 »Jo že imam.«
 »No, potem pa zanjo povej ženi.«

Nasvet

»Gospod doktor, ne vem, kaj naj naredim, ker mož nima rad mojega psa?« je žena vprašala zdravnika.
 »Imate izbiro: lahko ga zastrupite ali podarite.«
 »Koga?«
 »Imate izbiro ...«

**CENIK OGLASNEGA PROSTORA IN KOMERCIALNIH SPOROČIL V ZRNJU**

Delež strani	Velikost v cm ²	Cena barvnega oglasa v € brez DDV
1/8	59,63	45,00
1/4	119,25	75,00
1/2	238,50	135,00
1/1 (26,5x18,0 cm)	477,00	250,00
Naslovnica	77,00	180,00

ZrNjE

iz Cerkevňjaka

GLASILO OBČINE CERKVENJAK

ISSN: C504-0868

tudi na www.cerkvenjak.si

Odgovorni urednik: Edvard Pukšič,
zrnje.urednik@gmail.com

Uredniški odbor: Danica Kladošek, Tomaž Kšela, mag. Mirko Žmavc, Marjana Zorko, Franc Bratkovič, Andrej Kocbek, mag. Lidija Šipek, Franc Zorko

Naslovnica: mag. Mirko Žmavc

Fotografije: avtorji člankov in arhiv Zrnja

Jezikovni pregled: Suzana Logar, prof.

Oblikovanje in tisk: Grafis, d. o. o.

Zrnje je vpisano v evidenco javnih glasil pri Ministrstvu za kulturo RS pod zap. št. 1781

April 2023

OB VELIKI NOČI

CVETNA NEDELJA IN RAZSTAVA VELIKA NOČ NEKOČ IN DANES



Cvetna nedelja je zadnja nedelja pred prihodom velike noči in ko se kristjani spominjajo zadnjih dni Jezusovega zemeljskega življenja ter je v znamenju blagoslavljanja presmecev (butar), kar je v različnih oblikah razširjeno po vsej Evropi.

Novo poganstvo pa pravi, da je verjetno obredje povezano tudi z zelo staro šego, ko so ljudje zbirali »sveto« rastlinje, ki naj bi varovalo pred strelo in drugimi ujmami, pospeševalo pa tudi rast, plodnost in odganjalo zle sile ter bolezni.

Kakor koli že, cvetna nedelja in blagoslov presmecev ima tudi v Cerkvenjaku od nekdaj velik pomen in verovanje. Izdelovanje presmecev povezujejo različne krajevne navade. V Cerkvenjaku je že kar nekaj let običaj, da društva in organizacije na cvetno nedeljo izdelajo velik presmec in ga postavijo pred farno cerkvijo sv. Antona puščavnika. Letos so to nalogo opravili člani in članice Župnijskega pastoralnega sveta v sodelovanju s TD Cerkvenjak in za prihodnje leto zadolžitev izdelave velikega presmeca predali strelskemu društvu.

Gostitelj izdelovanja velikega presmeca je bila družina Kramberger v Cogetincih, ki je poskrbela, da domov ni nobeden odšel lačen in žejen. Izdelovalce presmeca je obiskal tudi župnik in dekan Marjan Rola. Blagoslov presmecev oz. zelenja je v nedeljo pred pozno sv. mašo pred cerkvijo opravil trojiški pater Damjan.

Veliki teden je bil v preteklosti čas beljenja in urejanja hiš in okolice. V Cerkvenjaku pa, kot vemo, v uvod velikega tedna vsako leto pripravijo tudi zanimivo in privlačno razstavo *Velika noč nekoč in danes* članice Društva kmečkih deklet in žena. Razstavo velikonočnih jedil in z njo povezanih utrinkov si je na cvetno nedeljo in v ponedeljek v avli Vlada Tušaka z navdušenjem ogledalo veliko obiskovalcev.

Franc Bratkovič

